

ZOO BRNO

ZOOLOGICKÁ ZAHRADA MĚSTA BRNA

příspěvková organizace

zřizovatel: Statutární město Brno

U Zoologické zahrady 46, 635 00 Brno

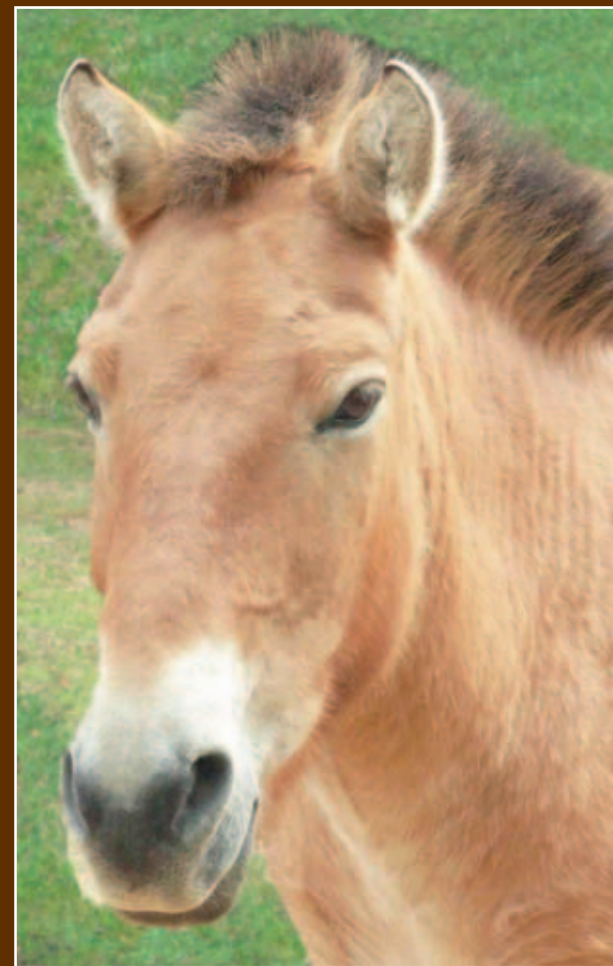
tel.: 546 432 311, fax: 546 210 000

e-mail: zoo@zoobrna.cz

www.zoobrna.cz

ZOOLOGICKÁ ZAHRADA MĚSTA BRNA

THE ZOOLOGICAL GARDEN OF THE BRNO TOWN

V Ý R O Č N Í Z P R Á V A 2 0 0 5
T H E A N N U A L R E P O R T 2 0 0 5

▲ Primátor Brna PhDr. Richard Svoboda stříhá pásku při slavnostním otevření výběhu koní Převalského. Vpravo zástupce ředitele Zoo Brno Ing. Zdeněk Vrátný (Foto Martin Braczek) / The mayor of Brno PhDr. Richard Svoboda cuts the tape during the ceremonial opening of the Przewalski's horses exhibit. Ing. Zdeněk Vrátný, deputy director of the Brno Zoo, is at the right (Photo by Martin Braczek)

◀ Mongolská jurta slouží jako stáj koní Převalského / The Mongol yurt acts as a stable of Przewalski's horses

▼ Nový výběh koní Převalského / New Przewalski's horses exhibit

► Poprvé v historii Zoo Brno se roku 2005 v jejím chovu objevili vysoce potravně specializovaní ještěři draceny guayanské, živíci se pouze plži se skořápkou / Highly food-specialized Guyana Caiman lizards that eat only snails with shells appeared for the first time in history of the Brno zoo breeding in 2005

► Herečka Yveta Blanarovičová na Dni dětí s rádiem Frekvence 1 (Foto Martin Braczek) / Actress Yveta Blanarovičová during the Children's Day with Radio Frekvence 1 (Photo by Martin Braczek)

▼ Vystoupení členek Sportovního klubu Junior aerobic Sluníčko na Dětském dni v Zoo Brno pro mateřské školy a 1. stupeň základních škol / A performance of members of the „Sluníčko“ Sport Club Junior Aerobic during the Children's Day at the Brno Zoo for nursery schools and junior grades of basic schools

ÚVODNÍ SLOVO ŘEDITELE	2
<i>The opening address of the Brno Zoo's Director</i>	
VEDENÍ ZOOLOGICKÉ ZAHRADY MĚSTA BRNA	5
<i>Management of the Brno Zoo</i>	
CHOVATELSKÝ ÚSEK	6
<i>Animal Breeding Department</i>	
Stav chovaných zvířat k 31. 12. 2005 – savci	37
Stav chovaných zvířat k 31. 12. 2005 – ptáci	40
Stav chovaných zvířat k 31. 12. 2005 – plazi	44
Stav chovaných zvířat k 31. 12. 2005 – obojživelníci, ryby, bezobratlí	46
VETERINÁRNÍ PÉČE	47
<i>Veterinary Care</i>	
TECHNICKÝ ÚSEK	50
<i>Technical Department</i>	
OBCHODNÍ ÚSEK	54
<i>Commercial Department</i>	
PROPAGAČNĚ VZDĚLÁVACÍ ÚSEK	56
<i>Promotional and Educational Department</i>	
SEZNAM AKCÍ PRO VEŘEJNOST	70
<i>Programmes for our Visitors</i>	
STANICE MLADÝCH PŘÍRODOVĚDCŮ	75
<i>Station of Young Natural Scientists</i>	
ZAHRANIČNÍ KONTAKTY	78
<i>Foreign Contacts</i>	
EKONOMICKÝ ÚSEK	82
<i>Economic Department</i>	
ADOPTIVNÍ RODIČE A SPONZOŘI	85
<i>Adoptive Parents and Sponsors</i>	
ZPRÁVA O ČINNOSTI PŘÍSPĚVKOVÉ ORGANIZACE ZOO BRNO V ROCE 2005	101

Ředitel Zoo Brno MVDr. Martin Hovorka / Brno Zoo Director MVDr. Martin Hovorka

Dámy a pánové, vážení a milí přátelé brněnské zoologické zahrady!

Předsevzetí, podle něhož chce Zoo Brno každoročně otevřít aspoň jeden nový výběh, se podařilo splnit i v roce 2005: nový domov v novém chovatelském zařízení našla na Mniší hoře skupina koňů Převalského, jediného žijícího divokého předka mnoha plemen domestikovaných koní. V České republice se s koni Převalského můžeme setkat jen v Praze a v Brně, poslání brněnské expozice je především výchovné a osvětové. Jsem rád, že naše zoo může návštěvníkům představit zvíře, které se stalo symbolem záchrany ohrožených druhů, při níž hrály rozhodující úlohu zoologické zahrady.

Expozice divokých koní není tak rozsáhlá jako třeba výběh vlků z roku 2004, přesto lze její vznik označit za úspěch, vždyť byla financována z vlastních zdrojů. Zahrada totiž na rok 2005 neobdržela z městského rozpočtu žádné finance na stavbu nových chovatelských zařízení.

Nejvýznamnějším dovozem roku byla jednolétá tygřice Satu, která do Brna dorazila z irské Zoo Dublin na začátku října. Až během jednoho či dvou let Satu dospěje, vytvoří se samcem Dickem, odchovaným v naší zoo, pár, který je už nyní velkou nadějí pro evropský chov vysoce ohroženého poddruhu. O sestavení chovného páru tygrů sumaterských, kterých žije v evropských zoo jen ko-

lem sta kusů, jsme usilovali několik let. Nakonec jsme byli úspěšní hlavně proto, že Zoo Brno vlastní kvalitní chovné zařízení Tygří skály.

V naší zoo se také objevil vzácný a v Brně dosud nechovaný druh kopytníka – tapír jihoamerický. Samec Klarnet je zatím v zoo sám, doufám, že mu brzo seženeme družku. Tapíři budou chodit do společného výběhu s dalšími jihoamerickými druhy, jako jsou mary a kapybary.

Brněnská zoo dosáhla v roce 2005 několika úspěšných prvoodchovů. Poprvé se v naší zoo narodil sob a také dva losi. Prvoodchovem byl i beránek poměrně vzácného plemene čtyřrohé ovce Jákobovy. V oblasti odchovů byl ale nejdůležitější fakt, že samice medvěda ledního Cora poprvé rodila. Dvě mláďata samčího pohlaví sice po několika dnech uhynula, což se prvorodičce stává poměrně často, významné ale je, že pár je plodný. Je tedy možné znovu se o odchov pokusit. Rádi bychom tak učinili příští rok v nových podmínkách rekonstruovaného výběhu brtníků, kde bude mít samice během porodu i odchovu mláďat více klidu než v dosavadní expozici.

Rok 2005 byl důležitým rokem příprav, kdy jsme vypracovali projekt a firmě zadali přestavbu

Dětské zoo a kdy městská rada schválila 20milionový investiční přírůstek na příští rok. V roce 2006 hodláme ukončit úpravy výběhů paovců a bizonů a otevřít rekonstruovanou Dětskou zoo. Výběh paovců rozšíříme a zbudujeme v něm vytápěnou ubikaci pro dželady – oba druhy pak budou žít společně v jedné expozici. Výběh bizonů rovněž zvětšíme a vyroste u něj malá indiánská vesnice s několika tee-pee. Dětský areál vybavíme kontaktními expozicemi, z nichž už zvířata nebudou unikat do okolí a kde budou mít také více klidu – děti je ale budou mít stále na očích.

V roce 2005 jsme rozhodli, kam přestěhujeme zvířata z takzvané aleje šelmiček – např. rysy, kočky divoké či ovčiče. Šelmičkám postavíme nové větší expozice na různých dosud „hluchých“ místech v zoo. Staré klece zbouráme, neboť se nacházejí v místě, kde vyroste nový velký výběh medvědů hnědých. Přípravné práce, tedy hlavně stavba oplocení asi dvouhektarové plochy, začnou v roce 2006. Nová expozice medvědů hnědých je náročnou investicí, vlastní práce plánujeme až na rok 2007 a celá stavba bude dokončena během dalších dvou až tří let.

MVDr. Martin Hovorka

Ladies and gentlemen, dear friends of the Brno Zoo,

The resolution of the Brno zoo to open at least one new exhibit every year, was managed to fulfil again in 2005: a group of the Przewalski's horses, the only living wild ancestor of many domesticated horses, found a new home in a new breeding facility on the "Mniší hora". In the Czech Republic, we can

see these horses only in Prague and Brno; the mission of the Brno display is, above all, educational. I am glad that our zoo may introduce an animal that became a symbol of saving endangered species, where the zoos played the decisive role. The wild horses' exhibit is not as big as, e.g. the wolves' exhibit built in 2004, nevertheless, it can be called a success, because it was financed from own

funds. The thing is that the zoo did not gain any funds from the city budget for building new breeding facilities in 2005. The most important import of the year was one year old female tiger Satu that came to Brno from the Irish Dublin zoo in the end of October. After Satu matures in one or two years, she will create a breeding pair with Dick, a male reared in our zoo; the pair is already now a great expectance for the European breeding of the highly endangered subspecies. We have spent several years trying to set a breeding pair of the Sumatran tigers; only about a hundred of them live in the European zoos. We were successful mainly because we have an own high-quality breeding facility "Tiger Rocks".

A rare bizarre ungulate, the South American lowland tapir, also appeared in Brno for the first time. Male called Klarnet is as yet alone, but I hope we will soon find a partner for him. They will live in the common exhibit with other South American species, as cavies and capybaras.

The Brno zoo reached several successful first raisings in 2005. A European reindeer and two European elks were born for the first time at our zoo. A lamb of relatively rare four-horned Jacob's sheep was also a first raising. In breeding, the most important fact of 2005 was that the Polar bear female Cora whelped for the first time. Two young males died after several days, which happens quite often by primiparas, but it is important that the pair is fertile. Though, it is possible to try again. We would like to do so under the new conditions of the reconstructed Brown bears' exhibit,

where the female would have more peace during both the birth and rearing than in the present exhibit.

2005 was an important year of preparations, we developed and assigned a project of rebuilding the Children's zoo and the city council accepted a 20 million donation for the next year. We plan to finish the adaptations of the sheep's and bisons' exhibits and to open a new Children's zoo. We will enlarge the Barbary sheep's exhibit and create a dormitory for geladas in it – both the species will live together then. The bisons' exhibit will also be enlarged and a small Indian village with several tee-pees will be built near it. The children's area will be fitted with contact expositions, from where the animals will not flee to the surroundings and they will have more peace there – but the children will see them all the time.

In 2005, we found places to move the animals from so-called Feline Alley in, e.g. bobcats, wildcats or Toddy cats. We will build new bigger exhibits for them on various up to now "dead spots" in the zoo. We will destroy the old cages, because a new large Brown bears' exhibit will be built on that place. The preparations, especially building the new fencing around the 2 hectare area, will start in 2006. The new Brown bears' exhibit is a demanding investment; we plan the particular works not sooner than in 2007 and the whole project will be finished during next two or three years.

MVDr. Martin Hovorka

MVDr. MARTIN HOVORKA

*ředitel
Director*

RNDr. BOHUMIL KRÁL, CSc.

*asistent ředitele
Assistant of the Director*

Ing. ZDENĚK VRÁTNÝ

*zástupce ředitele, vedoucí technického úseku
Vicedirector, Head of Technical Department*

Ing. MIROSLAVA PIŠKULOVÁ

*vedoucí ekonomického úseku
Head of Economical Department*

MVDr. JAROSLAVA VAVŘINOVÁ

*vedoucí obchodního úseku
Head of Commercial Department*

Mgr. MIROSLAVA VITULOVÁ

*vedoucí propagačně vzdělávacího úseku
Head of Promotional and Educational Department*

Ing. DANIEL ZELLER, Ph.D.

*vedoucí chovatelského úseku
Head of Animal Breeding Department*

POČET ZAMĚSTNANCŮ K 31. 12. 2005:

111 STÁLÝCH, 139 SEZONNÍCH

Tygřice Satu na první procházce po novém domově v Brně / Tigress Satu on her first walk through her new home in Brno

Počet zvířat chovaných v Zoo Brno k 1. lednu 2005 činil 821 obratlovců v 188 druzích, z toho savců 291 v 80 druzích, ptáků 144 v 55 druzích, plazů 339 v 49 druzích; zoo též chovala dva obojživelníky jednoho druhu, 45 ryb tří druhů a forem a ve SMP 8 bezobratlých dvou druhů. Do těchto stavů jsou započtena zvířata deponovaná do Zoo Brno, chovaná v Záchytném centru CITES, v Záchrané stanici pro handicapované živočichy a ve Stanici mladých přírodovědců (SMP). Započtena nejsou krmná zvířata a zvířata na Stálé akvarijní výstavě (SAV).

Brněnská zoo chovala k datu 31. 12. 2005 následující počet zvířat: 805 obratlovců v 202 druzích, z toho savců 317 v 84 druzích, ptáků 164 v 62 druzích, plazů 243 v 47 druzích, obojživelníků 8 ve dvou druzích, ryb 73 v 7 druzích

a formách. Do těchto stavů jsou započtena zvířata deponovaná do Zoo Brno, chovaná v Záchytném centru CITES, v Záchrané stanici

Odvoz samce tygra sumaterského Kampara (na snímku) do Zoo Ústí nad Labem byl nutným krokem před příchodem samice Satu / The departure of Kampara, a male of Sumatran tiger (on the photo), to the Ústí nad Labem Zoo, was a necessity before the arrival of female Satu

pro handicapované živočichy a ve SMP. Započtena nejsou krmná zvířata a zvířata na SAV.

Společně se zvířaty na SAV – samozřejmě jde převážně o ryby – dosahují počty zvířat chovaných v Zoo Brno k 31. 12. 2005 těchto hodnot: 1 973 obratlovců v 297 druzích, z toho savců 317 v 84 druzích, ptáků 166 v 62 druzích, plazů

246 v 48 druzích, obojživelníků 19 ve třech druzích, ryb 1 223 ve 99 druzích a formách. Zoo též chovala dvě paryby jednoho druhu a 11 bezobratlých pěti druhů. Celkové konečné stavy tedy jsou 1 984 kusů a 302 druhů. Srovnání stavu zvířat chovaných v Zoo Brno k prvnímu a poslednímu dni roku 2005 ukazuje následující tabulka.

Stavy zvířat chovaných v zoo a na SAV na začátku a na konci roku 2005

	Stav k 1. 1. 2005						Stav k 31. 12. 2005					
	ZOO		SAV		ZOO + SAV		ZOO		SAV		ZOO + SAV	
	počet kusů	počet druhů	počet kusů	počet druhů	počet kusů	počet druhů	počet kusů	počet druhů	počet kusů	počet druhů	počet kusů	počet druhů
Savci	291	80	0	0	291	80	317	84	0	0	317	84
Ptáci	144	55	3	1	147	55	164	62	2	1	166	62
Plazi	339	49	5	2	344	50	243	47	3	1	246	48
Obojživelníci	2	1	10	2	12	2	8	2	11	3	19	3
Ryby	45	3	1 304	88	1 349	90	73	7	1 150	95	1 223	99
Paryby	0	0	0	0	0	0	0	0	2	1	2	1
Obratlovci celkem	821	188	1 322	93	2 143	277	805	202	1 168	101	1 973	297
Bezobratlí	8	2	18	7	26	9	0	0	11	5	11	5
Celkem	829	190	1 340	100	2 169	286	805	202	1 179	106	1 984	302

Řízení chovatelského úseku se v roce 2005 stabilizovalo. Nová organizační struktura s většími provozními revíry se ustálila, její fungování se osvědčilo. Ukázala se však potřeba personálních změn. Zvýšit stav zoologického managementu a pomocného personálu bylo nezbytné vzhledem k velmi narůstající administrativě a ke stále vyššímu objemu byrokratické zátěže. Ke konci roku vznikla na úseku dvě nová pracovní místa. Jedno místo obsadila krmivářka, jejíž hlavní povinností je vést agendu spojenou s pohybem krmiv a jejich účtnictvím. Zhotovuje objednávky, kontroluje faktury, obsluhuje krmivářský a skladový software a především vykazuje dotace a příspěvky. Na úsek byla dále přijata asistentka-referent-

ka pro administrativu, která se stará o korespondenci a spisovou a archivní službu, agendu skladového hospodářství, rozpočet úseku, objednávky, smlouvy, faktury a administrativu spojenou se služebními cestami a projekty.

Na detašovaném pracovišti SAV na Radnické ulici jsme zápolili, a to zatím ne zcela úspěšně, s vážnými technickými nedostatky. Opravovali jsme korodující konstrukce akvarijních stěn a také elektroinstalaci, která byla v havarijním stavu. I po koncepční stránce nebyla budoucnost výstavy zcela jasná. Existovaly některé nové varianty a návrhy na úpravu a využití prostor v podzemí výstavy, kde by si snad již v roce 2006 mohli návštěvníci prohlédnout některé expoziční noviny-

Koně Převalského / Przewalski's horses

ky. V exkluzivních prostorách v centru Brna by měli mít lidé možnost spatřit ojedinělé expozice se zvířaty, která nelze běžně držet v soukromých chovech.

Zoologické expozice na Mniší hoře obohatil nově vybudovaný velký přírodní výběh pro koně Převalského (*Equus przewalskii*). Jeho dokončení se z převážně finančních důvodů opozdilo, takže tři klisny z pražského chovu, Lindu, Petru a Reu, jsme v naší zoo přivítali až 24. srpna 2005. Koně k nám dorazili z chovné stanice v Dobřejově u Tábora, která patří Zoo Praha. V té době se v Dobřejově nacházelo asi 20 koní Převalského. Zoo Praha používá stanici jednak jako chovné, ale současně jako depozitní zařízení, a to nejen pro koně Převalského, ale taktéž pro soby, losy, kiangy, a další druhy.

Naše zoo se rozhodla obnovit po mnoha letech chov posledního žijícího divokého koně převážně z důvodů didaktických a osvětových. Osud koní Převalského názorně demonstruje ro-

li zoologických zahrad při záchraně vymírajících živočišných druhů a osvětluje tak smysl existence zoo v dnešní společnosti.

Nový výběh s mongolskou jurtou doplňuje náš soubor expozic věnovaný čeledi koňovitých, kde doposud jediný zástupce divokých koní chyběl.

Pokračovala taktéž úprava jihoamerického výběhu v sousedství pavilonu Tropické království. Největší změny v tomto výběhu zasáhly bývalou ubikaci gepardů. Poměrně nákladná a dosti zdařilá rekonstrukce objektu vytvořila vhodné prostředí pro nový druh v naší zoo, který byl velmi netrpělivě očekáván a který oživil druhové složení osazenstva výběhu. Novým obyvatelům zrekonstruované ubikace se 14. října 2005 stal samec tapíra jihoamerického (*Tapirus terrestris*) Klarnet, dovezený z polského Gdaňsku. Brzy v nové ubikaci zdomácněl a taktéž na své nové opatrovatele se poměrně snadno fixoval. Nyní všichni doufáme, že k ročnímu samci získáme

v nepříliš daleké budoucnosti vhodnou mladou samičí a dostaneme tak příležitost pokusit se o první odchov tapíra v Brně. Pohled na malého pruhovaného tvora by jistě potěšil návštěvníky i pracovníky zoo.

Nejvýznamnější změna v kolekci zvířat nastala 7. října, kdy do Brna přicestovala zhruba rok a půl stará samice tygra sumaterského (*Panthera tygris sumatrae*) Satu, odchovaná v Zoo Dublin v Irsku. Konečně jsme tak po několikaleté snaze zkompletovali nový chovný pár tohoto velmi ohroženého poddruhu a nyní budeme napjatě očekávat příchod pohlavní dospělosti samice, neboť největší odměnou za několikaletou snahu o získání nového chovného páru by samozřejmě bylo narození mláďat.

Úspěšně též pokračovala mezinárodní spolupráce s Department of National Zoological

Gardens Dehiwala, tedy s Národní zoo v Colombu na Srí Lance. Zoo Brno získala v srpnu výměnou velmi cenná zvířata: pár koček rybářských (*Prionailurus viverrinus*) a pár ratuf cejlonských (*Ratufa macroura*). Vzhledem k tomu, že se jedná o zvířata z přírody Srí Lanky, stala se velmi cenným genetickým oživením evropských populací. Ratufy cejlonské jsou navíc v zoologických zahradách doposud velmi vzácnými chovanci a v naší republice je můžeme spatřit již jen v Zoo Plzeň.

Neustrnula ani spolupráce se Srí Lankou v chovu levhartů cejlonských (*Panthera pardus kotiya*). Po cestě páru levhartů z Colomba do Brna v roce 2004 máme nyní příslibeno další zvíře, a tak se naše zoo snad již v blízké době stane opět dovozcem velmi cenného zvířete-zakladatele.

Tapír jihoamerický (Foto Martin Braczek) / South American lowland tapir (Photo by Martin Braczek)

Mládě zebry Grévyho / Young Grevy's zebra

Výměnné transporty se Zoo Colombo jsou pro naši zoo i pro celou Evropu velmi významné, neboť vedou k zisku zvířat pro evropský region nepříbuzných, a tudíž vysoce ceněných, neboť populace mnoha druhů je v této chovatelské oblasti velmi úzká a značně trpí příbuzností.

Rok 2005 byl pro nás již několikátým rokem naplňování Strategie rozvoje Zoo Brno.

Doplňování druhové skladby chovaných zvířat tak probíhalo i nadále v souladu s tímto dlouhodobým konceptem. Následující tabulka ukazuje souhrn příjmů a výdajů zvířat v Zoo Brno za rok 2005, a to bez SAV.

Nejvýznamnější chovatelskou událostí roku bylo, že jsme u samice medvěda ledního (*Ursus maritimus*) Cory zaznamenali první porod. Cora

Příjmy a výdaje zvířat v Zoo Brno za rok 2005 (bez SAV)

POLOŽKA	SKUPINA						
	SAVCI	PTÁCI	PLAZI	OBOJŽ.	RYBY	BEZOBR.	CELKEM
	ks	ks	ks	ks	ks	ks	ks
Narozeno	59	12	5	0	0	0	76
Jiný příjem (nákup, deponace, dar, výměna atd.)	196	208	36	15	29	0	484
Celkem	255	220	41	15	29	0	560
Úhyn	100	81	76	7	1	8	273
Odchod (prodej, deponace, výměna, vrác. dep.)	45	11	61	0	0	0	117
Jiné odchody (vypuštění, vyřazení, škodná, únik, krádež)	84	107	1	2	0	0	194
Celkem	229	199	138	9	1	8	584

se narodila 27. 11. 1998 v Zoo Sankt Petěrburg a do naší zoo přibyla 16. 3. 2000. Její partner samec Umca se narodil 15. 11. 1998 v kazašské Zoo Alma Ata, do Zoo Brno se dostal 25. 8. 1999. Prvního páření si chovatelé všimli již v dubnu 2003 a dále v březnu 2004. Z těchto pokusů však mláďata nevzešla. Ovšem páření koncem března a počátkem dubna 2005 již bylo plodné, a tak přestože to dlouho na graviditu příliš nevypadalo, začala Cora koncem listopadu 2005 (několik dní před porodem) hojněji navštěvovat porodní box. Tou dobou byl již Umca několik týdnů přestěhován do bývalé ubikace syrských medvědů, která je od výběhu ledních medvědů vzdálena zhruba 100 metrů. Taktéž lachtanům jsme zamezili vstupovat do budovy, v níž sousedí ubikace lachtanů a ledních medvědů. Rovněž pohyb návštěvníků i zaměstnanců zoo byl v blízkosti Cory minimalizován. Dokonce jsme na několik dní vyloučili i přímou kontrolu ubikace chovatelů. Přes všechna tato opatření, směřující k zabezpečení maximálního klidu pro nastávající matku, nebyl prvoodchov u Cory úspěšný. Cora porodila 1. 12. dva potomky samčího pohlaví, ale nepostarala se o ně dostatečně a mláďata následně uhynula, což jsme zjistili zhruba dva dny po porodu. Nadějí do budoucna je, že pár je plodný, takže je možné se znovu o odchov pokusit. Rádi bychom tak učinili již v nových podmínkách rekonstruovaného výběhu medvědů hnědých, kde bychom mohli mnohem snáze vytvořit prostředí, v němž by samice během porodu i následného odchovu měla dostatek klidu.

Za chovatelský úspěch roku 2005 můžeme považovat narození druhého mláděte takina (*Budorcas t. taxicolor*) v průběhu posledních

dvou let. Sameček přišel na svět 20. 5. a prosperoval bez sebemenších problémů, avšak 31. 5. byl nalezen velmi vysílen a přes intenzivní veterinární zásahy 1. 6. uhynul. Pitva prokázala mnohačetná vnitřní poranění. Jak k nim došlo, jsme nebyli schopni zjistit.

Dále jsme dosáhli několika významných prvoodchovů. Několikaletá snaha o vybudování chovného stáda se zúročila u několika druhů kopytníků. Poprvé se tak v naší zoo narodil sob polární evropský (*Rangifer t. tarandus*). Byl to sameček, kterého matka porodila 5. 5. V květnu se taktéž poprvé v Zoo Brno narodili dva losi evropské (*Alces a. alces*), samec a samička. Prvoodchovem pro nás byl i beránek poměrně vzácného a velmi zajímavého plemene čtyřrohé ovce Jakobovy, narozený 20. 5. Toto starobylé plemeno, o němž podává první zprávu bible, po-

Ratufa cejlonská / Grizzled giant squirrel

Klisnička kianga (v popředí), čtyři měsíce po narození / Filly of the Eastern kiang (in front), four months after birth

chází pravděpodobně ze Středního východu a v genotypu má zakódovanu vícerohost. Můžeme tak pozorovat zvířata dvourohá, ale také tří-, čtyř- i vícerohá. V chovu se dává přednost čtyřrohým exemplářům. Polozapomenuté plem-

Mládě psouna préríového s matkou / Young Black-tailed prairie dog with its mother

no nyní zažívá renesanci, nejpočetnější populace se nachází ve Velké Británii. Poprvé v Zoo Brno vyseděla několik kuřat koroptev korunkatá (*Rollulus rouloul*), žádné mládě však neodchovala. Neobvyklý byl prvoodchov bobrů evropských (*Castor fiber*). Do záchranného centra jsme 29. 3. přijali v přírodě nalezenou zraněnou samici, kterou pokoušel patrně pes. Do zoo se dostala již březí, její graviditu naznačoval značný apetit. Tři mláďata porodila 12. 4. Odchována byla dvě. Již tradičně se nám narodilo několik mláďat klokanů rudokrkého (*Macropus rufogriseus*) – 5 ks, pavocí hřivnatých (*Ammotragus lervia*) – 4 ks, kozorožců sibiřských (*Capra sibirica*) – 5 ks, lam krotkých (*Lama glama*) – 4 ks, emu hnědých (*Dromaeius novaehollandiae*) – 4 ks, pštrosů afrických rudokrých (*Struthio c. camellus*) – 5 ks, leguánů zelených (*Iguana iguana*) – 5 ks, ale také ovcí kamerunských – 4 ks a koz kamerunských – 3 ks, dále např. hřebeček zebry Grévyho

(*Equus grevyi*), hřebeček zebry Chapmanovy (*Equus b. chapmani*), sameček kotula veverovitého (*Saimiri sciureus*), samička jelena milu (*Elaphurus davidianus*), samička velblouda dvouhrbého (*Camelus f. bactrianus*), psoun prériový (*Cynomys ludovicianus*), po obnově a omlazení stáda bizonů (*Bison bison*) se i zde narodila samička, u kiangů (*Equus kiang holdereri*) klisnička, rodinná skupina tamarinů žluto-

rukých (*Saguinus midas*) se rozrostla taktéž o dalšího potomka, tradičním mládětem byla samička pakoně modrého (*Connochaetes t. taurinus*) a sameček klokánka králíkovitého (*Bettongia penicillata*).

V kolekci brněnské zoo se k 31. 12. 2005 nacházelo 21 druhů či poddruhů savců, ptáků a plazů, jejichž chov řídí Evropské záchovné programy pro ohrožené druhy zvířat (EEP).

Druhy chované v rámci EEP

Druh	Stav k 31. 12. 2005
SAVCI	
klokánek králíkovitý (<i>Bettongia penicillata</i>)	2,2
lemur vari (<i>Varecia variegata</i>)	1,1
makak chocholatý (<i>Macaca n. nigra</i>)	2,1
mandril (<i>Mandrillus sphinx</i>)	1,1
dželada (<i>Theropithecus gelada</i>)	4,0
vlk hřívnatý (<i>Chrysocyon brachyurus</i>)	1,0
tygr sumaterský (<i>Panthera tigris sumatrae</i>)	1,1
levhart cejlonský (<i>Panthera pardus kotiya</i>)	1,1
kočka pouštní (<i>Felis margarita harrisoni</i>)	1,1
kočka rybářská (<i>Prionailurus viverrinus</i>)	1,0
tapír jihoamerický (<i>Tapirus terrestris</i>)	1,0
zebra Grévyho (<i>Equus grevyi</i>)	2,2
kulan (<i>Equus h. kulan</i>)	0,2
kiang (<i>Equus kiang holdereri</i>)	1,3
kůň Převalského (<i>Equus przewalskii</i>)	0,3
žirafa síťovaná (<i>Giraffa c. reticulata</i>)	1,2
adax (<i>Addax nasomaculatus</i>)	2,0
celkem 17 druhů, 42 jedinců	22,20
PTÁCI	
orel mořský (<i>Haliaeetus albicilla</i>)	0,1
jeřáb mandžuský (<i>Grus japonensis</i>)	0,1
majna Rothschildova (<i>Leucopsar rothschildi</i>)	1,1
celkem 3 druhy, 4 jedinci	1,3
PLAZI	
hroznýšovec kubánský (<i>Epicrates angulifer</i>)	1,0
celkem 1 druh, 1 jedinec	1,0
EEP CELKEM 21 druhů, 47 jedinců	

Mezinárodní plemenné knihy (ISB) k 31. 12. 2005 vedly 22 a evropské plemenné knihy (ESB) 15 druhů savců, ptáků a plazů chovaných v Zoo Brno. CITES appendix I se vztahuje na 24 druhů a 68 kusů, appendix II na 82 druhů a 322 kusů savců, ptáků a plazů chovaných v Zoo Brno k 31. 12. 2005.

Druhy vedené v ESB

Druh	Stav k 31. 12. 2005
SAVCI	
tamarín žlutoruký (<i>Saguinus midas</i>)	2,2,1
mandril rýholící (<i>Mandrillus sphinx</i>)	1,1
medvěd hnědý (<i>Ursus arctos arctos</i>)	1,2
rys evropský (<i>Lynx l. lynx</i>)	1,0
tapír jihoamerický (<i>Tapirus terrestris</i>)	1,0
žirafa síťovaná (<i>Giraffa camelopardalis reticulata</i>)	1,2
celkem 6 druhů, 15 jedinců	7,7,1
PTÁCI	
kasuár přílbový (<i>Casuarus casuarus</i>)	0,1
orel kamčatský (<i>Haliaeetus pelagicus</i>)	1,0
nestor kea (<i>Nestor notabilis</i>)	1,0
celkem 3 druhy, 3 jedinci	2,1
PLAZI	
leguán nosorohý (<i>Cyclura cornuta</i>)	1,1,5
orlicie bornejská (<i>Orlitia borneensis</i>)	1,7
želva amboinská (<i>Cuora amboinensis</i>)	1,1
želva ostnitá (<i>Heosemys spinosa</i>)	1,3
želva paprčítá (<i>Geochelone radiata</i>)	1,1
želva velká (<i>Heosemys grandis</i>)	0,1
celkem 6 druhů, 24 jedinců	5,14,5
ESB CELKEM 15 druhů, 42 jedinců	

Kolekci zvířat Zoo Brno jsme v roce 2005 obohatili dovozy například těchto nových druhů:

Druh	
ratufa cejlonská (<i>Ratufa macroura</i>)	1,1
skunk pruhaný (<i>Mephitis mephitis</i>)	0,1
kočka divoká (<i>Felis silvestris</i>)	0,1
kočka rybářská (<i>Prionailurus viverrinus</i>)	1,1
tapír jihoamerický (<i>Tapirus terrestris</i>)	1,0
kůň Převalského (<i>Equus przewalskii</i>)	0,3
alpaka (<i>Lama pacos</i>)	0,1
labuň koskoroba (<i>Coscoroba coscoroba</i>)	1,1

ostralka štíhlá (<i>Anas acuta</i>)	1,2
jeřáb mandžuský (<i>Grus japonensis</i>)	0,1
neoféma ozdobná (<i>Neophema elegans</i>)	0,0,3
sovice krahujová (<i>Surnia ulula</i>)	1,1
kožnatka floridská (<i>Apalone ferox</i>)	1,1
vousivka pestrá (<i>Phrynops geoffroanus</i>)	2,0
želva uhlířská (<i>Geochelone carbonaria</i>)	0,0,3
bazilišek páskovaný (<i>Basiliscus vittatus</i>)	0,0,10
čukvala zavalitá (<i>Sauromalus obesus obesus</i>)	3,0
oplurus madagaskarský (<i>Oplurus cuvieri</i>)	2,1
dracéna guayanská (<i>Dracaena guianensis</i>)	1,1
rosnička včelí (<i>Phrynohyas resinifictrix</i>)	0,0,10
trnovec bělopruhý (<i>Platydoras costatus</i>)	0,0,10
krunýtovec velkoploutvý (<i>Pterigoplichthys gibbiceps</i>)	0,0,5
akara modrá (<i>Aequidens pulchus</i>)	0,0,10
vrubozubec paví (<i>Astronatus ocellatus</i>)	0,0,3

Pro zkvalitnění stávajících chovných skupin a posílení genofondu již chovaných druhů a populací jsme do Zoo Brno dovezli například tato zvířata:

Druh	
lemur vari (<i>Varecia variegata variegata</i>)	1,1
pavián dželada (<i>Theropithecus gelada</i>)	3,0
tygr sumaterský (<i>Panthera tigris sumatrae</i>)	0,1
zebra Chapmanova (<i>Equus burchelli chapmani</i>)	0,1
sob polární evropský (<i>Rangifer tarandus tarandus</i>)	1,5
jelen milu (<i>Elaphurus davidianus</i>)	0,2
jelen sibiřský (<i>Cervus elaphus sibiricus</i>)	1,0
pštros dvoupřstý rudokrký (<i>Struthio camelus camelus</i>)	1,1
koroptev korunkatá (<i>Rollulus rouloul</i>)	1,1
páv korunkatý (<i>Pavo cristatus</i>)	1,3
bazilišek zelený (<i>Basiliscus plumifrons</i>)	0,0,4
anolis rytříšský (<i>Anolis equestris</i>)	1,0

Pro Evropský záchranný program (EEP) byl významný již zmíněný dovoz páru koček rybářských (*Prionailurus viverrinus*), neboť se jedná o jedince naprosto nepříbuzné k evropské populaci a navíc narozené v přírodě Srí Lanky. Snad ještě významnějším importem roku byl dovoz samice tygra sumaterského (*Panthera tigris sumatrae*), který nám umožnil po několikaletém úsilí

opět sestavit chovný pár vzácného poddruhu. Také dovoz samce tapíra jihoamerického (*Tapirus terrestris*) je významný, neboť se jedná o první exemplář tapíra v naší zoo. Poprvé v historii naší zahrady se v jejím chovu objevily vysocce potravně specializované dracény guayanské (*Dracaena guianensis*), živící se pouze plži se skořápkou. Tyto ještěry jsme dovezli ze Zoo

Jeřáb mandžuský / Red-crowned crane

Praha, která je množí jako jedna z mála zoo na světě. Ze stejné zoo jsme též získali velmi atraktivní druh sov – sovice krahujové (*Surnia ulula*). Pár těchto ptáků osídlil expozici v řadě voliér sov a dravců a podobně jako i další importy zapadá do koncepčních záměrů Zoo Brno. I samice jeřába mandžuského (*Grus japonensis*), která se na Mniší hoře objevila jako dar moskevské zoo, druhově vyhovuje naší nové expoziční koncepci. Samozřejmě usilujeme i o zisk samce, abychom případným odchovem přispěli k posílení populace v zajetí, jejíž chov taktéž řídí EEP. Významné příchody se týkaly sobů. V průběhu roku jsme dovezli pět samic, z nich dvě obzvláště cenné, neboť pocházejí ze severofinské Zoo Ranua a svým exteriérem odpovídají divokým zvířatům. Další dvě sobice jsme dovezli z holandské Zoo Rhenen a jednu mladou samici nám daroval Tierpark Berlín. S dosavadním malým stádem a s jedním odchovaným mladým samečkem dosáhl počet sobů v naší zoo konečně důstojného počtu – ke konci roku jsme jich drželi osm (2, 6). Do pavi-

Labuť koskoroba / Coscoroba swan

Čukvala zavalitá / Chuckwalla

Leguánek madagaskarský / Collared iguanid

lonu plazů Tropicke království přibyla kromě dracén taktéž další vzácně chovaná zvířata. Tak například ze Zoo Rotterdam jsme dovezli tři mláďata leguánka madagaskarského (*Oplurus cuvieri cuvieri*) a opět z pražské zoo rovněž tři mláďata čukvaly zavalité (*Sauromalus obesus obesus*). Jihoamerický výběh druhově obohatil nejen tapír, ale i pár labutí koskoroba (*Coscoroba coscoroba*). Ke konci roku jsme taktéž dovezli tři mladé samce džezal (*Theropithecus gelada*). Vytvořili jsme tak záložní skupinu samců a podpořili snahu EEP zakládat právě takoveto genetické banky. Skupinu džezal spojíme na jaře 2006 se stádem paovcí v upraveném velkém přírodním výběhu. Tento krok se tak stane zároveň jakýmsi historickým milníkem v chovu primátů v Zoo Brno, neboť návštěvníci budou moci poprvé v naší zoo spatřit primáty v přírodní expozici bez mříží a betonu, v jejich takřka přirozeném prostředí. Smažeme tak částečně dluh, který v oblasti chovu primátů cítíme jak ke zvířatům, tak k návštěvníkům. Nicméně i ostatní

získaná zvířata jsou pro další rozvoj Zoo Brno cennou devízou.

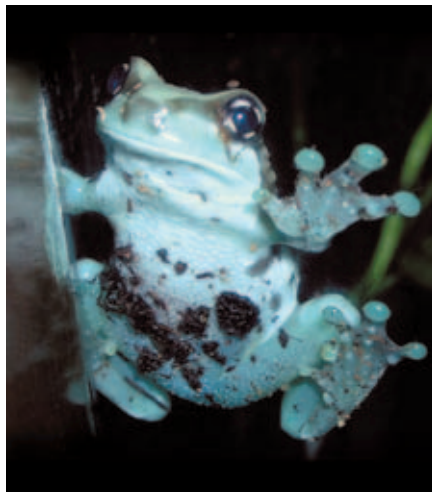
V působnosti chovatelského úseku je kromě již zmíněné Stálé akvariijní výstavy i Záchraná stanice pro handicapované živočichy a Záchytné centrum pro zvířata, která chrání mezinárodní úmluva CITES.

Stálá akvariijní výstava

Ke zvýšení spokojenosti návštěvníků SAV přispělo v průběhu roku 2005 několik změn. Zrušili jsme zavírací den, který připadal na pondělí. Po 7. únoru se tak výstava stala přístupná denně. Dalším pozitivním krokem bylo zavedení výukových programů, kterých se od září na SAV účastnilo několik skupin zájemců, převážně dětí ze základních škol. Obohacením celé expozice byla i výstava Shellshock, která v místnosti, kde se konají tiskové konference zoo, informovala o kritické situaci želv v přírodě a nabádala veřejnost k účasti na jejich ochraně. Ve sklepení SAV sklízela do 30. dubna značný úspěch výstava ulit

Rosnička včelí (Foto Jan Špaček) / Amazonian milk frog
(Photo by Jan Špaček)

Rosnička včelí (Foto Jan Špaček) / Amazonian milk frog
(Photo by Jan Špaček)

a lastur. Vystřídala ji 16. června výstava fotografií Moniky a Milana Jегlíkových, nazvaná Nusa Tenggara – život korálového útesu. Zahrnovala 62 snímků života pod mořskou hladinou i na pobřeží indonéských ostrovů Komodo, Flores, Alor a Bali, v druhově nejpestřejším ekosystému světa na rozhraní Indického a Tichého oceánu.

Vlastní akvarijní expozice doznala určitých vylepšení. Při rekonstrukci části výstavy zvané Velká stěna jsme do ní mohli umístit dvě nová velká akvária, a sice pro tlamovce čelnaté (*Cyphotilapia frontosa*, resp. *C. gibberosa*) a pro pangase vláknoploutvé (*Pangasius sanitwongsei*); oba druhy tak získaly větší životní prostor. Nové nádrže a další úpravy posunuly Velkou stěnu na mnohem vyšší expoziční úroveň. Od ledna zkrášluje výstavu také nově instalované akvárium s neonkami červenými (*Paracheirodon axelrodi*). V roce 2005 se na výstavě objevily v historii SAV dosud nechované čtyři druhy: trnucha skvrnitá

(*Potamotrygon reticulatus*), hadohlavec asijský (*Channa asiatica*), klaun Clarkův (*Amphiprion clarki*) a rosnička včelí (*Phrynohyas resinificatrix*). V závěru roku jsme doplnili mořské akvárium mj. o tyto druhy: bodlok modrý (*Paracanthurus hepatus*), bodlok fialový (*Zebrosoma xanthurum*), králíčekovec liščí (*Siganus vulpinus*). Nákupy zvýšily i počet sladkovodních druhů ryb, uvítali jsme i některé dary drobných chovatelů. Ve sledovaném období jsme odchováli například cichlidky žlutoocasé (*Cyprichromis leptosoma*) a tlamovce Duboisovy (*Tropheus duboisi*).

Stálá akvarijní výstava k datu 1. 1. 2005 chovala 1 340 živočichů ve 102 druzích, z toho 18 bezobratlých v 7 druzích, 1 304 ryb v 90 druzích a formách (1 282 sladkovodních ryb v 81 druzích a formách a 22 mořských ryb v 9 druzích), 10 obojživelníků ve dvou druzích, pět plazů ve dvou druzích a tři ptáky jednoho druhu. K poslednímu dni roku 2005 SAV chovala 1 179 ži-

Tinucha skvrnitá (Foto Jan Špaček) / Freshwater stingray (Photo by Jan Špaček)

vočíchů v 106 druzích, a to 11 bezozbratých v pěti druzích, dvě paryby jednoho druhu, 1 150 ryb v 95 druzích a formách (z toho 1 128 sladkovodních ryb v 84 druzích a formách a 22 mořských ryb v 11 druzích), 11 obojživelníků ve třech druzích, tři plazy jednoho druhu a dva ptáky jednoho druhu.

Přínosem pro fungování SAV bylo připojení na internet, pro technické stránce výstavě prospělo zlepšení stavu elektroinstalace.

I když návštěvnost v roce 2005 nebyla tak vysoká jako v roce předešlém, lze ji hodnotit po-

měrně kladně – avšak zároveň ji vnímáme jako výzvu ke snaze o zlepšení. Bude nezbytné zamyslet se nad možnostmi zvýšení atraktivity SAV v nejbližší budoucnosti.

Plánovaná rekonstrukce má přebudovat výstavu tak, aby si návštěvníci mohli prohlédnout expozice vymykající se běžným možnostem domácích akvárií. Očekáváme, že Stálá akvarijní výstava naváže na svou tradici a že i v budoucnu bude pro děti i pro dospělé zdrojem poučení i nezapomenutelných zážitků.

Předled počtu živočichů na SAV k 31. 12. 2005

SKUPINA	POČET DRUHŮ	POČET KUSŮ
bezozbratí	5	11
paryby	1	2
sladkovodní ryby	84	1 128
mořské ryby	11	22
ryby celkem	95	1 150
obojživelníci	3	11
plazi	1	3
ptáci	1	2
Celkem	106	1 179

Obrat zvířat na SAV a jejich početní stav k 31. 12. 2005

DRUH / TAXON ČESKÝ / LATINSKÝ	STAV k 1. 1. 2005	NAROZENÍ	JINÝ PŘÍCHOD	ÚHYN	JINÝ ODCHOD	STAV k 31. 12. 2005	POZNÁMKA
----------------------------------	-------------------	----------	--------------	------	-------------	---------------------	----------

Tř. PARYBY/CHONDRICHTHYES

podř. PŘÍČNOUŠTÍ / <i>ELASMOBRANCHII</i>							
ř. Rejnoci / <i>Rajiformes</i>							
čel. Rejnokovití / <i>Rajidae</i>							
rejnok Whitleyův / <i>Raja whitley</i>	0	0	0,0,1	0,0,1	0	0	nákup
čel. Trnuchovití / <i>Dasyatidae</i>							
trnucha / <i>Potamotrygon reticulatus</i>	0	0	0,0,3	0,0,1	0	0,0,2	náhrada

Tř. PAPRSKOPLOUTVÍ/ ACTINOPTERYGII

podř. PAPRSKOPLOUTVÍ / <i>ACTINOPTERYGII</i>							
podř. Kostnatí / <i>Neopterygii</i>							
ř. Ostnožajzční / <i>Osteoglossiformes</i>							
čel. Ostnožajzkovití / <i>Osteoglossidae</i>							
baramundi severní / <i>Scleropages jardini</i>	0,0,1	0	0	0,0,1	0	0	
čel. Motýlkovcovití / <i>Pantodontidae</i>							
motýlkovec africký / <i>Pantodon buchholzi</i>	0	0	0,0,6	0,0,6	0	0	nákup
čel. Nožovcovití / <i>Notopteridae</i>							
nožovec velký / <i>Chitala chitala</i>	0,0,8	0	0	0	0	0,0,8	
nožovec černý / <i>Xenomystus nigri</i>	0,0,6	0	0	0,0,6	0	0	
čel. Rypounovití / <i>Mormyridae</i>							
rypoun Petersův / <i>Gnathonemus petersi</i>	0	0	0,0,5	0,0,5	0	0	nákup
ř. Máloostní / <i>Cypriniformes</i>							
čel. Kaprovití / <i>Cyprinidae</i>							
amur bílý / <i>Crenopharyngodon idella</i>	0,0,1	0	0	0	0	0,0,1	
amuřice Hoevenova / <i>Leptobarbus hoeveni</i>	0,0,4	0	0	0	0	0,0,4	
dánio pruhované / <i>Danio rerio</i>	0,0,14	0	0	0,0,14	0	0	
dánio tečkované / <i>Danio nigrofasciatus</i>	0,0,2	0	0	0,0,1	0	0,0,1	
kapr obecný / <i>Cyprinus carpio</i>	0,0,3	0	0	0	0	0,0,3	
kapr obecný f. koi / <i>Cyprinus carpio f. koi</i>	0,0,80	0	0	0,0,19	0	0,0,61	
karas zlatý závojnatka / <i>Carassius auratus auratus f. bic.</i>	0	0	0,0,1	0,0,1	0	0	dar
karas zlatý závojnatka teleskop. / <i>Carassius auratus auratus f. bic.</i>	0	0	0,0,1	0	0	0,0,1	dar
labeo červenococasé / <i>Epalzeorhynchus bicolor</i>	0,0,3	0	0	0,0,1	0	0,0,2	
parmička žraločí / <i>Balantiocheilus melanopterus</i>	0,0,1	0	0	0	0	0,0,1	
parmička Schwanefeldova / <i>Barbodes schwanefeldi</i>	0,0,5	0	0	0,0,3	0	0,0,2	

parmička oděská / <i>Barbus sp. "odessa"</i>	0	0	0,0,25	0	0	0,0,25	5 dar, 20 nákup
parmička nádherná / <i>Puntius conchionius</i>	0,0,96	0	0,0,10	0,0,48	0	0,0,58	nákup
parmička purpurová / <i>Puntius nigrofasciatus</i>	0,0,28	0	0,0,20	0,0,2	0	0,0,46	nákup
parmička zlatá / <i>Puntius semifasciolatus schuberti</i>	0,0,23	0	0,0,20	0,0,21	0	0,0,22	nákup
parmička duhová / <i>Puntius titteya</i>	0,0,15	0	0	0,0,15	0	0	
razbora klinoskvrnná / <i>Trigonostigma heteromorpha</i>	0,0,20	0	0	0,0,6	0	0,0,14	
čel. Přisavkovití / <i>Gyrinocheilidae</i>							
přisavka thajská / <i>Gyrinocheilus aymanieri</i>	0	0	0,0,3	0	0	0,0,3	dar
ř. Tmobiříši / <i>Characiformes</i>							
čel. Štíhlotěli / <i>Lebiasinidae</i>							
drobnoústka Beckfordova / <i>Nannostomus beckfordi</i>	0,0,5	0	0	0	0	0,0,5	
drobnoústka třípruhá / <i>Nannostomus trifasciatus</i>	0,0,1	0	0	0	0	0,0,1	
čel. Tetrovití / <i>Characidae</i>							
neonka černá / <i>Hyphessobrycon herbertainelodi</i>	0,0,20	0	0,0,1	0,0,15	0	0,0,6	dar
neonka červená / <i>Paracheirodon axelrodi</i>	0,0,200	0	0	0,0,3	0	0,0,197	
piraňa Nattererova / <i>Pygocentrus nattereri</i>	0,0,3	0	0,0,10	0,0,4	0	0,0,9	nákup
piraňa / <i>Colossoma sp.</i>	0,0,3	0	0	0,0,3	0	0	
tetra slepá / <i>Astynax jordani</i>	0,0,13	0	0	0,0,8	0	0,0,5	
tetra dlouhoploutvá / <i>Brycinus longipinnis</i>	0	0	0,0,3	0,0,3	0	0	dar
tetra černá / <i>Gymnocorhynchus ternetzi</i>	0,0,18	0	0,0,6	0,0,5	0	0,0,19	3 nákup, 3 dar
tetra červenoústá / <i>Hemigrammus rhodostomus</i>	0,0,2	0	0	0,0,2	0	0	
tetra kosočtverečná / <i>Hemigrammus caudovittatus</i>	0,0,10	0	0	0,0,7	0	0,0,3	
tetra měděná / <i>Hemigrammus nana</i>	0,0,24	0	0,0,6	0,0,14	0	0,0,16	
tetra žhavá / <i>Hemigrammus erythrozonus</i>	0,0,10	0	0	0,0,5	0	0,0,5	
tetra krvavá / <i>Hyphessobrycon callistus</i>	0,0,8	0	0	0,0,8	0	0	
tetra červená / <i>Hyphessobrycon flammeus</i>	0	0	0,0,12	0,0,4	0	0,0,8	dar
tetra fantomová červená / <i>Megalampodus sweglesii</i>	0,0,3	0	0,0,20	0,0,3	0	0,0,20	nákup
tetra diamantová / <i>Moenkhausia pittieri</i>	0,0,1	0	0,0,20	0,0,4	0	0,0,17	nákup
tetra konžská / <i>Phenacogrammus interruptus</i>	0,0,3	0	0,0,7	0,0,2	0	0,0,8	nákup
tetra křivopruhá / <i>Thayeria boehlkei</i>	0,0,11	0	0	0,0,2	0	0,0,9	
ř. Sumci / <i>Siluriformes</i>							
čel. Sumcovití / <i>Siluridae</i>							
sumec velký / <i>Silurus glanis</i>	0,0,1	0	0	0	0	0,0,1	
sumeček průsvitný / <i>Kryptopterus bicirrhis</i>	0,0,10	0	0	0,0,7	0	0,0,3	
čel. Sumčíkovití / <i>Schilbeidae</i>							
sumčík stříbřitý / <i>Schilbe mystus</i>	0	0	0,0,1	0	0	0,0,1	dar
čel. Pangasovití / <i>Pangasiidae</i>							
pangas vláknoploutvý / <i>Pangasius sanitwongsei</i>	0,0,5	0	0	0	0	0,0,5	
pangas siamský / <i>Pangasius sutchi</i>	0,0,10	0	0,0,2	0	0	0,0,12	dar
čel. Keříčkovcovití / <i>Clariidae</i>							
keříčkovec žabí / <i>Clarias batrachus</i>	0,0,6	0	0,0,4	0,0,4	0	0,0,6	dar
čel. Pakeříčkovcovití / <i>Heteropneustidae</i>							
pakeříčkovec obecný / <i>Heteropneustes fossilis</i>	0,0,10	0	0	0,0,3	0,0,2	0,0,5	vrácení deponace

Chovatelský úsek

Animal Breeding Department

čel. Křížovcovití / <i>Aniidae</i>							
křížovec Seemanův / <i>Anius Seemani</i>	0	0	0,0,1	0,0,1	0	0	dar
čel. Pěřovcovití / <i>Mochokidae</i>							
pěřovec skvrnitý / <i>Synodontis eupterus</i>	0,0,3	0	0,0,1	0	0	0,0,4	dar
čel. Trnovcovití / <i>Doradidae</i>							
trnovec pancéřnatý / <i>Acanthodoras cataphractus</i>	0,0,3	0	0	0,0,2	0	0,0,1	
trnovec černý / <i>Pseudodoras niger</i>	0,0,2	0	0	0,0,2	0	0	
čel. Anténovcovití / <i>Pimelodidae</i>							
anténovec barevný / <i>Pimelodus pictus</i>	0,0,1	0	0	0	0	0,0,1	
anténovec / <i>Pimelodus spp.</i>	0,0,4	0	0	0,0,1	0	0,0,3	
čel. Pancéřníčkovití / <i>Callichthyidae</i>							
pancéřníček / <i>Corydoras sp.</i>	0	0	0,0,3	0	0,0,3	0	dar; přeurčení
pancéřníček krapenatý / <i>Haplosternum thoracatum</i>	0	0	0,0,3	0	0	0,0,3	přeurčení
čel. Krunýřovcovití / <i>Loricariidae</i>							
krunýřovec mnohotnný / <i>Ancistrus multispinis</i>	0,0,51	0	0	0,0,15	0	0,0,36	
krunýřovec velkoploutvý / <i>Plegostoma gibiceps</i>	0,0,5	0	0	0,0,1	0,0,3	0,0,1	přeurčení
krunýřovec / <i>Liposarcus pardalis</i>	0	0	0,0,3	0	0	0,0,3	přeurčení
čel. Gavánkovití / <i>Bedotiidae</i>							
gavánek madagaskarský / <i>Bedotia geayi</i>	0,0,7	0,0,1	0	0,0,7	0	0,0,1	
čel. Duhovkovití / <i>Melanotaeniidae</i>							
duhovka Boessemanova / <i>Melanotaenia Boesemani</i>	0,0,18	0	0,0,10	0,0,3	0	0,0,25	nákup
duhovka modrá / <i>Melanotaenia praecox</i>	0	0	0,0,14	0,0,5	0	0,0,9	nákup
duhovka třípruhá / <i>Melanotaenia trifasciata</i>	0,0,10	0	0,0,13	0,0,8	0	0,0,15	10 nákup, 3 dar
ř. Halančíkovci / <i>Cyprinodontiformes</i>							
čel. Halančíkovití / <i>Apocheilidae</i>							
štikovec pruhovaný / <i>Apocheilus lineatus f. gold</i>	0	0	0,0,10	0,0,7	0	2,1	nákup, určení pohlaví
čel. Živorodkovití / <i>Poeciliidae</i>							
mečovka zelená / <i>Xiphophorus helleri</i>	0,0,30	0	0,0,43	0,0,42	0	0,0,31	20 nákup, 18 dar, 5 jiný příjem
plata skvrnitá / <i>Xiphophorus maculatus</i>	0,0,11	0,0,3	0	0,0,1	0	0,0,13	
živorodka duhová / <i>Poecilia reticulata</i>	0,0,80	0	0,0,6	0,0,74	0	0,0,12	dar
živorodka molly / <i>Poecilia hybrid</i>	0,0,48	0,0,9	0,0,11	0,0,29	0	0,0,39	dar
čel. Gudeovití / <i>Goodeidae</i>							
gudea Eisenova / <i>Xenotoca eiseni</i>	0,0,24	0,0,8	0	0,0,7	0	0,0,25	
ř. Ropušnicotvární / <i>Scorpaeniformes</i>							
čel. Ropušnicovití / <i>Scorpaenidae</i>							
perutýn ohnivý / <i>Pterois volitans</i>	0,0,2	0	0	0,0,1	0	0,0,1	
ř. Ostnoploutví / <i>Perciformes</i>							
čel. Okouníčkovití / <i>Chandidae</i>							
okouníček sklovitý / <i>Chanda ranga</i>	0,0,1	0	0	0	0	0,0,1	
čel. Sapínovcovití / <i>Pseudochromidae</i>							
sapínovec žlutofialový / <i>Pseudochromis paccagnallae</i>	0,0,1	0	0	0	0	0,0,1	
čel. Okatcovití / <i>Monodactylidae</i>							

okatec stříbřitý / <i>Monodactylus argenteus</i>	0,0,3	0	0	0,0,1	0	0,0,2	
čel. Vrbozubcovití / <i>Cichlidae</i>							
akara hnědá / <i>Aequidens maronii</i>	0,0,4	0	0,0,12	0,0,6	0	0,0,10	7 nákup, 5 dar
akara modrá / <i>Aequidens pulcher</i>	0,0,3	0	0	0,0,1	0,0,2	0	převod do Zoo
cichlida mnohotná / <i>Herotilapia multispinosa</i>	0,0,31	0	0	0,0,26	0	0,0,5	
cichlidka Ramirezova / <i>Microgeophagus ramirezi</i>	0	0	0,0,10	0,0,10	0	0	nákup
tlamovec žlutoocasý / <i>Cyprichromis leptosoma</i>	0,0,12	0,0,19	0	0,0,7	0	0,0,24	
kančík citronový / <i>Cichlasoma citrinellum</i>	0,0,3	0	0	0,0,2	0	0,0,1	
kančík červenohrdlý / <i>Cichlasoma meeki</i>	0,0,12	0	0	0,0,7	0	0,0,5	
kančík "červený papoušek" / <i>Cichlasoma sp. Red parrot</i>	0,0,5	0	0,0,5	0,0,1	0	0,0,9	nákup
perlovka červená / <i>Hemichromis bimaculatus</i>	0,0,2	0	0,0,5	0,0,2	0	0,0,5	dar
pestřenec červený / <i>Pelvicachromis pulcher</i>	2,1,0	0	0	1,0	0	1,1	
skalára amazónská / <i>Pterophyllum scalare</i>	0,0,9	0	0,0,13	0,0,7	0,0,3	0,0,12	10 nákup, 3 dar, 3 vrácení deponace
terčovce zelený / <i>Symphysodon aequifasciatus</i>	0	0	0,0,1	0	0	0,0,1	přeurení
terčovce červený / <i>Symphysodon discus</i>	0,0,7	0	0,0,10	0,0,7	0,0,1	0,0,9	10 nákup, 1 přeurení
tlamoun Buttikoferův / <i>Tilapia buttikoferi</i>	0,0,1	0	0	0,0,1	0	0	
tlamovec čelnatý / <i>Cyphotilapia frontosa</i>	0	0	0,0,14	0	0	0,0,14	13 nákup, 1 dar
tlamovec Füllebornův / <i>Labeotropheus fuelleborni</i>	0	0	0,0,4	0	0	0,0,4	přeurení
tlamovec Trewavasové / <i>Labeotropheus trewavasae</i>	0,0,73	0	0	0,0,17	0,0,18	0,0,38	přeurení
tlamovec pestrý / <i>Melanochromis auratus</i>	0,0,4	0	0	0,0,1	0	0,0,3	
tlamovec přerušný / <i>Melanochromis interruptus</i>	0	0	0,0,1	0	0	0,0,1	přeurení
tlamovec / <i>Pseudotropheus crabro</i>	0,0,4	0	0	0	0	0,0,4	
tlamovec příčnopruhý / <i>Pseudotropheus zebra</i>	0	0,0,9	0,0,13	0	0	0,0,22	přeurení
tlamovec Duboisův / <i>Tropheus duboisi</i>	0,0,20	0,0,7	0	0,0,2	0	0,0,25	
tlamovec Mooreův / <i>Tropheus moorei</i>	0,0,68	0	0	0,0,3	0	0,0,65	
vrbozubec paví / <i>Astronotus ocellatus</i>	0,0,11	0	0,0,5	0,0,8	0,0,3	0,0,5	nákup; 3 převod do Zoo
čel. Sapinovití / <i>Pomacentridae</i>							
klaun Clarkův / <i>Amphiprion clarkii</i>	0	0	1,1	0	0	1,1	nákup
komorník běloocasý / <i>Dascyllus aruanus</i>	0,0,7	0	0	0,0,1	0	0,0,6	
sapín modrozlutý / <i>Chrysiptera parasema</i>	0,0,5	0	0	0,0,1	0	0,0,4	
čel. Pyskounovití / <i>Labridae</i>							
kněžík srpkovitý / <i>Thalassoma lunare</i>	0	0	0,0,1	0	0	0,0,1	nákup
čel. Vřeténkovití / <i>Callionymidae</i>							
vřeténka mandarin / <i>Pterosynchropus splendidus</i>	0,0,1	0	0	0,0,1	0	0	
čel. Králičkovcovití / <i>Siganidae</i>							
králičkovec pestrý / <i>Siganus vulpinus</i>	0	0	0,0,1	0	0	0,0,1	nákup
čel. Bodlokovití / <i>Acanthuridae</i>							
bodlok modrý / <i>Paracanthurus hepatus</i>	0	0	0,0,1	0	0	0,0,1	nákup
bodlok žutý / <i>Zebbrasoma flavescens</i>	0,0,2	0	0,0,2	0,0,1	0	0,0,3	nákup
bodlok fialový / <i>Zebbrasoma xanthurum</i>	0,0,2	0	0,0,1	0,0,2	0	0,0,1	nákup
bodlok bezrohý / <i>Naso lituratus</i>	0,0,1	0	0,0,1	0,0,2	0	0	nákup

Chovatelský úsek

Animal Breeding Department

čel. Labyrintkovití / <i>Belontiidae</i>							
bojovnice pestrá / <i>Betta splendens</i>	0,0,3	0	0,0,3	0,0,5	0	1,0	nákup, určení pohlaví
čihavec perleťový / <i>Trichogaster leeri</i>	0,0,1	0	0	0	0	0,0,1	
čihavec modrý / <i>Trichogaster trichopterus</i>	0,0,4	0	0	0	0,0,4	0	vrácení deponace
čihavec zlatý / <i>Trichogaster trichopterus sumatranus</i>	0	0	0,0,13	0,0,10	0	0,0,3	12 nákup, 1 dar
rájovec dlouhoploutvý / <i>Macropodus opercularis</i>	0,0,13	0	0,0,17	0,0,15	0	0,0,15	nákup
čel. Hadohlavcovití / <i>Channidae</i>							
hadohlavec asijský / <i>Channa asiatica</i>	0	0	0,0,3	0	0	0,0,3	nákup
hadohlavec neútočný / <i>Channa marulia</i>	0,0,1	0	0	0,0,1	0	0	
ř. Čtverzubci / <i>Tetraodontiformes</i>							
čel. Ostencovití / <i>Balistidae</i>							
ostelec oranžovoproužkatý / <i>Balistapus undulatus</i>	0,0,1	0	0	0	0	0,0,1	

Tř. OBOŽIVELNÍCI / AMPHIBIA

ř. ocasatí / <i>Caudata</i>							
čel. Mlokovití / <i>Salamandridae</i>							
žebrovník Waltův / <i>Pleurodeles waltii</i>	0,0,7	0	0	0,0,1	0	0,0,6	
čel. Axolotlovití / <i>Ambystomatidae</i>							
axolotl mexický / <i>Ambystoma mexicanum</i>	0,0,3	0	0	0	0	0,0,3	
ř. bezocasí / <i>Ecaudata</i>							
Žáby / <i>Anura</i>							
čel. Rosničkovití / <i>Hyllidae</i>							
rosnička včelí / <i>Phrynohyas resinifictrix</i>	0	0	0,0,2	0	0	0,0,2	převod ze Zoo

Tř. PLAZI / REPTILIA

podř. ANAPSIDA							
ř. Želvy / <i>Chelonia</i>							
čel. Karetkovití / <i>Carettachelydidae</i>							
karetka novoguinejská / <i>Carettachelys insculpta</i>	0,0,3	0	0	0	0	0,0,3	
čel. Emydovití / <i>Emydidae</i>							
želva nádherná / <i>Trachemys scripta elegans</i>	0,0,2	0	0	0	0,0,2	0	převod do Zoo

Tř. PTÁCI / AVES

podř. PRAVÍ PTÁCI / <i>ORNITHURAE</i>							
nadř. Letci / <i>Neognathae</i>							
ř. Papoušci / <i>Psittaciformes</i>							
čel. Papouškovití / <i>Psittacidae</i>							
andulka vlknovaná / <i>Melopsittacus undulatus</i>	1,2	0	0	0,1	0	1,1	

Sk. BEZOBRATLÍ

Km. KROUŽKOVCI / <i>ANNELIDA</i>							
ř. Mnohoštětinatci / <i>Polychaeta</i>							
rounatec	0,0,3	0	0	0,0,3	0	0	

km. ŽAHAVCI / CNIDARIA							
ř. Korálnatci / Anthozoa							
podř. Osmičetní / Octocorallia							
ř. Laločníci / Alcyonaria							
laločnice / <i>Sarcophytum</i> sp.	0,0,3	0	0	0,0,3	0	0	
laločnice členitá / <i>Sinularia brassica</i>	0,0,7	0	0	0,0,7	0	0	
podř. Šestičetní / Hexacorallia							
ř. Sasanky / Actinaria							
sasanka / <i>Stichodactyla haddoni</i>	0	0	0,0,1	0,0,1	0	0	nákup
km. ČLENOVCI / ARTHROPODA							
podkm. KLEPÍTKATCI / CHELICERATA							
ř. Pavoukovci / Arachnida							
ř. Štíři / Scorpiones							
čel. Velešitiroviti / Scorpionidae							
veleštír obrovský / <i>Pandinus imperator</i>	0,0,1	0	0	0	0	0,0,1	
ř. Pavouci / Araneae							
čel. Sklípanovití / Theraphosidae							
sklípan parahybýský / <i>Lasiadora parahybana</i>	0,0,1	0	0	0	0	0,1	určení pohlaví
podkm. KORYŠI / CRUSTACEA							
ř. Rakovci / Malacostraca							
ř. Desetinožci / Decapoda							
podř. Plovoucí / Natantia							
kreveta / <i>Stenopus hispidus</i>	0,0,1	0	0	0,0,1	0	0	
podř. Lezoucí / Reptantia							
krab vietnamský / <i>Potamon laraudi</i>	0,0,2	0	0	0,0,2	0	0	
rak červený / <i>Procambarus clarkii</i>	0	0	0,0,6	0,0,1	0	0,0,5	dar
rak modrý / <i>Procambarus togglodytes</i>	0	0	0,0,1	0	0	0,0,1	nákup
km. OSTNOKOŽCI / ECHINODERMATA							
ř. Ježovky / Echinoidea							
ježovka diadémová / <i>Diadema setosum</i>	0	0	0,0,3	0	0	0,0,3	nákup

Vlha pestrá (Foto 2x Martin Braczek) / European Bee-eater
(Photo 2x by Martin Braczek)

Záchranná stanice pro handicapované živočichy

Záchranná stanice pro handicapované živočichy přijala od 1. 1. 2005 do 31. 12. 2005 celkem 288 zvířat 61 druhů. Oproti roku 2004 se příjem opět zvýšil, a to jak v počtu kusů, tak v počtu druhů (v roce 2004 jsme přijali 208 zvířat 43 druhů).

Zvýšení lze přičíst rostoucímu povědomí veřejnosti o možnosti umisťovat handicapované živočichy jak do naší stanice, tak i do ostatních stanic začleněných do Národní sítě. Také se nám stále více daří snižovat počet zbytečně přijímaných zvířat. Lidé si totiž postupně zvykají nálezky telefonicky konzultovat s pracovníky zoo. Avšak i přes veškerou snahu o osvětu v tisku, rozhlase, televizi i přímo mezi veřejností se nám stále zcela nedaří odbourat donášení zvířat, která lidskou pomoc nepotřebují, nebo která jim dokonce škodí. Jedná se především o mláďata ptáků, kte-

rá se učí létat a nejsou ještě schopna uniknout přehnané pozornosti „zachránců“, a také o některá zvířata neodborně a chybně introdukovaná do naší přírody, jako je například želva nádherná. Lidé také stále a zcela zbytečně do naší stanice přinášejí velmi mnoho ježků, kteří nejsou nijak handicapováni a neexistuje tedy důvod, proč by měli být odebráni z jejich přirozeného prostředí.

Často také do stanice přijímáme exotická zvířata uniklá ze zajetí. Nejčastěji se jedná o různé druhy papoušků a také o fretky; posledním podobným případem byl příjem samice mary stepní. Většinou se pak majitel zatoulaného exota sám dostaví do zoo a zvířata mu po prokázání vlastnictví vrátíme.

Ze zajímavějších či vzácnějších případů roku 2005 bychom mohli jmenovat vluhu pestrou (*Merops apiaster*), přijatou s poraněným kříd-

lem, která však i přes veškerou péči na následky zranění uhynula, nebo výra velkého (*Bubo bubo*), přijatého taktéž s poraněným křídlem; to jsme museli částečně amputovat, pták pak ve stanici zůstal jako takzvaný trvalý handicap. Přijali jsme také dva ledňáčky říční (*Alcedo atthis*) – první měl komplikovanou frakturu křídla, druhý utrpěl vnitřní zranění patrně po nárazu na překážku. Dále pak brkoslava severního (*Bombus agrorum*), lelka lesního (*Caprimulgus europaeus*) a jezevce lesního (*Meles meles*), uvězněného v septiku a odchyceného městskou policií. Zraněná samice bobra evropského (*Castor fiber*), kterou pravděpodobně pokousal pes, k našemu údivu po pár dnech strávených ve stanici porodila dvě zdravá mláďata. Odrostlejší bobříky s jejich uzdravenou matkou si po čase odvezli kolegové ze Zoo Chomutov.

Ošetření zraněné bobříce (Foto Martin Braczek) / Treatment of an injured beaver female (Photo by Martin Braczek)

Obrat zvířat ve stanici handicapů a jejich početní stav k 31. 12. 2005

	STAV K 1. 1. 2005	ODCHYT	ZRANĚNÍ	MLÁDATA	VYSÍLENÍ	OSTATNÍ	ODCHOV	ZABAVENÍ	PRŮJEM CELKEM 1.1.-31.12. 2005	VYPUŠTĚNÍ	ÚHYN, UTRACENÍ	PŘEDÁNÍ	VÝDEJ CELKEM 1.1.-31.12. 2005	STAV K 31. 12. 2005
andulka vlnková		1						1		1		1		
bažant obecný				1				1		1		1		
bobr evropský			1				2	3			3	3		
brkoslav severní			2			1		5	2	2		4	1	
čáp bílý	1							0			1	1		
čejka chocholátá				2				2		2		2		
dlask tlustozobý			1	2				3	1	2		3		
drozd zpěvný			2	8	1			11	5	6		11		
fretka tchořovitá		5						5			3	3	2	
havran polní			3		1			4		4		4		
holub domácí			1	3				4	2	2		4		
hýl obecný								1		1		1		
chřástal polní			1					1		1		1		
jestřáb lesní			1					1		1		1		
jezevec lesní		1						1	1			1		
ježek sp.	17							0	12	5		17		
ježek východní	1		7	13				20	4	10		14	7	
ježek západní	5	12	7	35	5			59	26	30		56	8	
jiříčka obecná			2	8				10	8	2		10		
kalous ušatý			2					2			1	1	1	
káně lesní	1							0				0	1	
kavka obecná								1				0	1	
korela chocholátá		2						2			2	2		
kos černý			6	8				14	6	8		14		
krahujec obecný			2					2	1			1	1	
křivka obecná								1		1		1		
kuna skalní			2	5				7	4	2	1	7		
labuť velká			3		1			4	1	1	1	3	1	
ledňáček říční			2					2		2		2		
lelek lesní			1					1			1	1		
liška obecná	4							0		1		1	3	
mara stepní		1						1				0	1	
moták pochop			1					1		1		1		
netopýr hvízdavý			1	1		1		3	3			3		
netopýr rezavý					1	1		2	2			2		
papoušek senegalský		1						1			1	1		
pěnkava obecná			1	2	1			4	2	2		4		
poštolka obecná			16	7	2			25	12	10	2	24	1	
potápka roháč				1				1	1			1		
puštík obecný	1			1				1	1			1	1	
racek chechtavý			1					1	1			1		

	STAV K 1. 1. 2005	ODCHYT	ZRANĚNÍ	MLÁDATA	VYSÍLENÍ	OSTATNÍ	ODCHOV	ZABAVENÍ	PŘÍJEM CELKEM 1.1.-31.12. 2005	VYPUŠTĚNÍ	ÚHYN, UTRACENÍ	PŘEDÁNÍ	VÝDEJ CELKEM 1.1.-31.12. 2005	STAV K 31. 12. 2005
rehek zahradní				6	1				7	4	3		7	
rorýs obecný		1	5	11	4				21	10	11		21	
rozela penant		1							1		1		1	
rozela pestrá		2							2		2		2	
slípka zelenonohá			1						1		1		1	
sluka lesní			1						1		1		1	
sojka obecná			1	1					2	2			2	
sova pálená			1						1				0	1
srnec evropský			2	1	1				4		3	1	4	
strakapoud prostř.			7						7		7		7	
strakapoud velký			1						1	1			1	
sýkora koňadra				4					4		4		4	
sysel obecný	2								0				0	2
tchoř tmavý				1					1	1			1	
veverka obecná			2	6					8	4	4		8	
vlaštovka obecná			1						1		1		1	
víha pestrá			1						1		1		1	
valavka popelavá					1				1		1		1	
vrabec domácí			1	1					2	1	1		2	
výr velký			2						2				0	2
výřeček malý	1								0				0	1
zajíc polní				2					2	2			2	
zvonek zelený				2					2		2		2	
želva nádherná	4		1						1		1		1	4
žluna zelená			2	1		1			4	2	2		4	
žluna hajní			3						3		2		2	1
Celkový součet	37	27	98	133	19	4	2	5	288	122	146	17	285	40

Nejčastěji přijímanými exempláři bývají ježci (*Erinaceus sp.*), následují je poštolky obecné (*Falco tinnunculus*), rorýsi obecní (*Apus apus*), kosi černí (*Turdus merula*), drozdi zpěvní (*Turdus philomenos*), veverky obecné (*Sciurus vulgaris*) a kuny skalní (*Martes foina*). Společně s 37 exempláři devíti živočišných druhů, kteří byli našimi chovanci už v předešlém roce, se stanice v roce 2005 starala o 325 zvířat 66 druhů.

Hlavním smyslem existence stanice je návrat handicapovaného zvířete, které u nás podstoupí-

lo úspěšnou léčbu a rekonvalescenci, zpět do přírody. V mnoha případech se nám to daří. V roce 2005 jsme v původním místě nálezů vypustili na svobodu 122 zvířat, což je téměř 40% jedinců z 288 přijatých a z 37 zvířat, která se do stanice dostala již předešlého roku. Samozřejmě, že některá zvířata v důsledku velmi špatného zdravotního stavu také uhynula, nebo jsme rozhodli o jejich humánní euthanasii.

Přes zimu zůstávají ve stanici jedinci vyžadující ošetření a nějaký čas na uzdravení a dále pře-

devším ježci v horším výživném a zdravotním stavu či s nízkou hmotností. Ve stanici zůstávají také trvalé handicapy, kterým jejich zranění i po přeléčení znemožňuje návrat k životu v přírodě. Jsou to především postřelení či jinak traumaticky poznamenaní dravci a sovy, například káně lesní (*Buteo buteo*), puštík obecný (*Strix aluco*), výřeček malý (*Otus scops*) či výr velký (*Bubo bubo*). Na konci roku zůstávalo v naší péči 40 jedinců, tedy zhruba 12% všech zvířat přijatých v roce 2005 i převedených z roku 2004.

Vzhledem k tomu, že prostory stanice se nacházejí v těsné blízkosti veterinární ošetrovny, jsou zvířata pod stálou kontrolou. Přítomnost veterináře Zoo Brno MVDr. Stanislava Mazánka je bezpochyby pro stanici obrovským přínosem. U přijatého zvířete zvěrolékař ihned stanoví diagnózu a ve většině případů okamžitě zahájí léčbu. Náš veterinář se také sám účastní zásahů v terénu, a tím zvyšuje šanci zvířat na přežití.

I v roce 2005 jsme činnost stanice koordinovali s orgány ochrany přírody, obecními a městskými úřady, s Městskou policií Brno a s dalšími organizacemi – například s brněnským Ptáčím centrem, specializovaným na dravce, Zoo Brno úspěšně spolupracuje již několik let. Vzdělává také význam kontaktů mezi subjekty začleněnými do Národní sítě stanic handicapovaných živočichů, roste i význam spolupráce s ostatními zoo, například Zoo Chomutov nám pomohla vyřešit složité okolnosti vypouštění bobrů. Důležitá je součinnost s hajnými, obzvláště při manipulaci se zvířaty, jejichž návrat do přírody je komplikovaný: může jít třeba o umístění ochočené kuny či jezevce. Významná je také spolupráce se základními, středními i vysokými školami, především s brněnskou Veterinární a farmaceutickou univerzitou.

V oblasti ekologické výchovy je také nutno připomenout činnost Stanice mladých přírodovědců a také nabídku výukových programů pro všechny typy škol.

Kapacita stanice se v roce 2005 nezměnila, stále je však plánována výstavba několika venkovních voliér především pro dravce a sovy. Přestože technické a kapacitní možnosti stanice stále nesplňují naši představu, považujeme její fungování ve sledovaném období za stabilizované a prospěšné. Dokazuje to množství přijatých zvířat i počet zvířat vrácených zpět do přírody.

Zúchytné centrum CITES

V roce 2005 nenastala v tomto centru žádná výraznější změna, neboť jsme nepřijali žádnou větší zásilku zvířat. V tomto roce tak byla naše snaha upřena hlavně k záchraně co největšího počtu želv zabavených Českou inspekcí životního prostředí již v roce 2004. Jednalo se o 289 želv zelenavých (*Testudo hermanni*) a 4 želvy čtyřprsté (*Testudo horsfieldii*), které pracovníci inspekce odebrali původnímu majiteli. Želvy byly podle zdravotního stavu, ve většině případů velmi špatného, rozděleny do tří skupin.

Přes veškerou naši snahu během roku 2004 hodně jedinců uhynulo a k datu 1. 1. 2005 zůstalo v naší péči 188 želv zelenavých a 3 želvy čtyřprsté.

Z šetření inspektorů vyplynulo, že k 63 želvám zelenavým existuje platná dokumentace o jejich legálním nabytí. Tyto želvy zoo vrátila pracovníkům inspekce, kteří je pak dále předali původnímu držiteli. Ze zmíněného počtu 63 želv jich však do doby po skončení šetření 18 uhynulo, takže 26. ledna 2005 zoo inspekci vrátila 45 želv zelenavých.

Zbylé želvy zůstaly v chovatelském zázemí, slunečné dny trávily ve venkovních ubikacích. Přibližně jednou měsíčně je chovatelé koupali ve vlažné vodě a opakovaně byly odčerveny. Želvy dostávaly plnohodnotnou krmnou dávku, doplněnou vitamíny a minerály dle receptury užívané v zoo. V sezóně tvořilo jejich jídelníček zelené krmení (pampeliška, vojtěška, jetel, hluchavka atd.), mimo sezónu salát, čínské zelí, strouhaná mrkev, kapusta, jablka a občas další ovoce. K dispozici měly vždy několik misek s vodou.

Během roku 2005 přes veškerou naši péči uhynulo dalších 45 želv zelenavých a tři želvy

čtyřprsté. Zbývajících 98 želv zelenavých jsme 1. prosince 2005 zazimovali. Dva týdny před tím jsme jim přestali podávat krmení, želvy několikrát prošly lázní, aby se dokonale vyprázdnily. Zimu trávily při teplotě kolem 8 °C v dřevěných bednách naplněných dubovým listím, kde čekaly na jaro a svůj další osud.

Zvířata chová naše zoologická zahrada také ve **Stanici mladých přírodovědců**. K datu 31. 12. 2005 tato stanice chovala 56 obratlovců ve 23 druzích. Orientační seznam zvířat ve Stanici mladých přírodovědců uvádí následující tabulka.

Seznam zvířat ve Stanici mladých přírodovědců

druh	latinsky	počet kusů	M	F	UNK
1 Agama vousatá	<i>Pagona vitticeps</i>	2	0	0	2
2 Andulka	<i>Melopsittacus undulatus</i>	3	1	1	1
3 Ara ararauna	<i>Ara ararauna</i>	1	1	0	0
4 Činčila vlnatá	<i>Chinchila laniger</i>	2	1	1	0
5 Fretka	<i>Mustela furo</i>	2	1	1	0
6 Gekončík noční	<i>Eublepharis maculatus</i>	2	1	1	0
7 Ještěrka zelená	<i>Lacerta viridis</i>	1	0	0	1
8 Ještěrkovec	<i>Gerrhosaurus flavigularis</i>	1	1	0	0
9 Kavka obecná	<i>Corvus monedula</i>	1	0	0	1
10 Korela	<i>Nymphicus hollandicus</i>	1	0	1	0
11 Králík domácí – zakrslý	<i>Oryctolagus cuniculus v. edulis</i>	3	2	1	0
12 Křeček zlatý	<i>Mesocricetus auratus</i>	5	3	2	0
13 Křečík džungarský	<i>Phodopus sungorus</i>	1	0	1	0
14 Kuna skalní	<i>Martes foina</i>	1	1	0	0
15 Morče domácí	<i>Cavia porcellus</i>	2	2	0	0
16 Myš bodlinatá	<i>Acomys cahirinus</i>	3	1	2	0
17 Osmák degu	<i>Octodon degu</i>	11	1	10	0
18 Pískomil mongolský	<i>Meriones unguiculatus</i>	5	0	0	5
19 Scink šestipruhý	<i>Chalcides sexlineatus</i>	1	0	0	1
20 Scink válcovitý	<i>Chalcides ocellatus</i>	1	0	0	1
21 Užovka červená	<i>Elaphe guttata</i>	2	1	1	0
22 Užovka domácí	<i>Boaedon fuiginesis</i>	3	0	0	3
23 Žebrovník Waltlov	<i>Pleurodeles waltli</i>	2	0	0	2
celkem 56 kusů 23 druhů					

Poznámka: Zvířata ze SMP jsou také začleněna do tabulek vykazujících celkové stavy v Zoo Brno. Seřazena jsou v nich dle zoologického systému.

Tamarín žlutoruký s mládětem / Yellow-handed tamarin with a young one

Kotul veverovitý s mládětem (Foto Martin Braczek)
/ Common squirrel monkey with a young one
(Photo by Martin Braczek)

V oblasti ochrany přírody jsme se zapojili do podpory vznikajícího záchranného programu na sysla obecného (*Spermophilus citellus*). Především jsme se podíleli na monitoringu některých kolonií in situ a také jsme zahájili přípravné práce na startu chovu tohoto druhu v zajetí, a to v zařízeních naší zoo.

Na poli výzkumu získala Zoo Brno první výsledky práce na projektu zabývajícím se genetikou analýzou populace orlů kamčatských (*Haliaeetus pelagicus*). Brněnská zoo je zapojena do programu vážně ohroženého druhu, který pod názvem Záchrana orla kamčatského řídí Zoo Moskva. Zoo Brno je nositelem projektu Genetická analýza orlů kamčatských z volné přírody a chovů v zoologických zahradách. V roce 2005 bylo metodou studia mikrosatelitů analyzováno 48 jedinců (32 jedinců z volné přírody severovýchodního pobřeží ostrova Sachalin a 16 jedinců ze zoologických zahrad v Liberci a Brně). Stanovené profily DNA (analyzováno 16 lokusů) umožňují individuální identifikaci a určení paternitních vztahů.

Samozřejmostí je pro nás též spolupráce s výzkumnými ústavami, univerzitami a dalšími vysokými školami na jejich vědeckých a výzkumných projektech, diplomových a doktorských pracích. S uvedenými institucemi spolupracujeme též v oblasti vzdělávání jejich studentů, neboť zabezpečujeme odbornou praxi a stáže.

Chovatelský úsek chce v příštím roce především pokračovat v budování rozpracované části komplexu Beringia. Jedná se hlavně o nový velký přírodní výběh pro medvědy hnědé (*Ursus arctos*), na který už zřizovatel zoologické zahrady přidělil finanční prostředky. Stavba tohoto výběhu si vyžádá přemístění několika kočkovitých še-

lem a několika dalších menších masožravců, takzvaná alej klecí pro tato zvířata se totiž nachází v prostoru budoucího areálu medvědů. Musíme proto zbudovat některé další nové výběhy, a to především pro rysy kanadské (*Lynx canadensis*). V souvislosti se zmiňovaným přesunem taktéž plánujeme adaptovat bývalé kotce pobočky psiho útulku na ubikace malých masožravců a některých kočkovitých šelem.

Dalším úkolem nadcházejícího období je přestavba nevyhovujících výběhů a ubikací s cílem zvýšit pohodu chovaných zvířat. Prvním krokem by měl být odchod páru medvědů hnědých (*Ursus a. arctos*) s jejich mládětem – samičkou. Pokud by se nepodařilo přemístit hnědé medvědy mimo zoo, jsme připraveni je umístit dočasně do bývalého výběhu medvědů syrských či do objektu veterinary, popřípadě posléze do nově budovaného výběhu. Toto přemístění by umožnilo rekonstrukci jejich ubikací a výběhu pro medvědy lední (*Ursus maritimus*). Ti by se měli do těchto míst přestěhovat z jejich stávající nevyhovující expozice, která by naopak po nezbytných úpravách posloužila pavíánům anubi (*Papio anubis*). Tak by se měl poněkud uvolnit pavilon opic, jehož jednu část bychom po náležitých úpravách chtěli vyhradit šimpanzům (*Pan troglodytes*). Popsané úpravy expozic s následným stěhováním zvířat, interně nazývané „kulový blesk“, by znamenaly další výrazný krok vpřed v oblasti welfare zvířat a pomohly by nám v posunu směrem k moderní zoologické zahradě.

Chceme též pokračovat v úpravách zařízení pro kopytníky. Již v roce 2004 jsme začali zvětšovat plochu výběhu bizonů amerických (*Bison bison*), rušivý plot podél návštěvnické trasy nahradí příkop. Stejně úpravy budou pokračovat

Šestitýdenní samička velblouda dvouhrbého / Six weeks old female of the Bactrian camel

Kočka rybářská / Fishing cat

Losice s mládětem / European elk female with a young one

Sobice s mládětem / Reindeer female with a young one

Mládě bizona / Young bison

Mládě ovce Jákobovy (Foto Martin Braczek) / Young Jacob's sheep (Photo by Martin Braczek)

i v dalších částech zoo, a tak se nové podoby dočkají také výběhy velbloudů dvouhrbých (*Camelus ferus bactrianus*) a lam guanako (*Lama guanicoe*), posléze losů evropských (*Alces alces alces*) a dalších kopytníků.

Některé stávající voliery a ubikace bychom rádi zvětšili, zrekonstruovali a upravili pro severské druhy, které by nahradily některé druhy stá-

vajících. Chceme získat např. puštky bělavé (*Strix uralensis*) nebo vousaté (*Strix nebulosa*).

Z plánovaných dovozů zvířat bych rád jmenoval například samce jeřába mandžuského (*Grus japonensis*) ze Zoo Vídeň, samce kasuára přilbového (*Casuarus casuarus*) ze Zoo Ústí nad Labem, pár kozorožců sibiřských (*Capra ibex sibirica*) ze Zoo Nikolajev, nového chovného

hřebce zebry Grévyho (*Equus grevyi*) z francouzské Zoo Beauval, samce vlka polárního (*Canis lupus arctos*) z rakouského Herbersteinu, dvě samice stejného taxonu z francouzské Zoo Amnéville či samce kočky pouštní (*Felis margarita harrisoni*) z Londýna.

Věříme, že s pomocí těchto importů, ale též již realizovaných dovozů, stejně jako díky zmíněné spolupráci se Zoo Colombo zvýšíme genetickou diverzitu populací uvedených taxonů a současně zkvalitníme celý chov v Zoo Brno.

V oblasti ochrany přírody hodláme především pokračovat v podpoře projektů ochrany druhů in situ, jako je záchranný program na sysla obecného (*Spermophilus citellus*). Chceme také pokračovat v monitoringu populací některých druhů sov, jmenovitě sýčka obecného. Rádi bychom také spoluiniciovali jednání o vzniku projektu na monitoring, popřípadě reintrodukcii kočky divoké evropské (*Felis silvestris silvestris*). Pokračovat bude též naše účast na výzkumném projektu zabývajícím se genetickou analýzou populace orlů kamčatských (*Haliaeetus pelagicus*). Samozřejmě bude též pokračovat spolupráce

Koločuch jelena milu / Young David's deer

s různými institucemi (univerzity a další vysoké školy, výzkumné ústavy apod.) na některých vědeckých a výzkumných projektech, diplomových a doktorských pracích.

S uvedenými školami a ústavami budeme i nadále spolupracovat při vzdělávání jejich studentů, jimž umožníme absolvovat v zoo odborné praxe a stáže.

Ing. Daniel Zeller, Ph.D.

SUMMARY: A new large Przewalski's horses (*Equus przewalskii*) exhibit enlarged the zoo displays on the "Mniší hora" in 2005. We welcomed three mares from Prague breeding on 24th August. Our zoo decided to re-establish the breeding of the last living wild horse after many years, above all due to didactic and educational reasons. The new exhibit with a Mongolian yurt complements our expositions dedicated to the Equidae family.

A reconstruction of the South American exhibit continued; we rebuilt former cheetah's into a tapir's exhibit. There, a male of the South American lowland tapir (*Tapirus terrestris*) called Klarinet, brought from the Polish Gdańsk, appeared on 14th October 2005. It soon settled in the new dormitory and it also quite easily got used to its new keepers. Now we hope that we will gain a female for the one year old male. The most important change in our animals' collection

came on 7th October, when Satu, about one and a half years old female of Sumatran tiger (*Panthera tygris sumatrae*) reared in the Dublin zoo, Ireland, came to Brno. After a several years long efforts, we finally completed a breeding pair. The cooperation with the Colombo zoo, Sri Lanka, also successfully continued. The Brno zoo gained very rare animals: a pair of Fishing cats (*Prionailurus viverrinus*) and a pair of Asian giant squirrels (*Ratufa macroura*). Due to the fact that these animals come from wild of Sri Lanka, they became a very valuable genetic regeneration of European populations.

From breeding events, at first, it is necessary to introduce that female of the Polar bear (*Ursus maritimus*) Cora whelped for the first time. She was born on 27th November 1998 at the Sankt Peterburg zoo and she came to Brno on 16th March 2000. Her partner Umca was born on 15th November 1998 at the Kazakh Alma Ata zoo and came to Brno on 25th August 1999. The breeders noticed the first mating already in April 2003 and then in March 2004, but they were not successful. The mating in the end of March and in the beginning of April 2005 was productive, so Cora started to go to the maternity box more often in the end of November (few days before the birth). At that time, Umca was already several weeks in the former Syrian brown bears' exhibit, which is about 100 meters far. We also prevented the seals to enter the building, where the Polar

bears' exhibit neighbours the seals' exhibit. The movement of visitors and staff near Cora was also minimized. We even eliminated the direct control of the exhibit by the keepers for several days. Nevertheless, the first Cora's breeding was not successful. Cora gave birth to two young males, but she did not take enough care of them and the young ones died. There is a promise to the future that the pair is fertile, so we can try again. We would like to do so under the new conditions of the reconstructed Brown bears' exhibit, where we could more easily make surroundings, where the female would have more peace during both the birth and rearing.

The second birth of Mishmi takin (*Budorcas t. taxicolor*) in the last two years may be considered to be the breeding success of 2005. The male was born on 20th May and it was doing well, but on 31st May, it was found very exhausted and despite of intensive veterinary care, it died on 1st June. The autopsy showed numerous internal injuries. We were not able to find out, how they occurred. We also reached several important first raisings. Several years lasting efforts of trying to set a breeding herd was successful at several kinds of ungulates. Though, a European reindeer (*Rangifer t. tarandus*) and two European elks (*Alces a. alces*) were born for the first time at our zoo. A lamb of relatively rare four-horned Jacob's sheep was also a first raising.

SEZNAM CHOVANÝCH ZVÍŘAT

LIST OF ANIMALS KEPT

ČESKÝ NÁZEV LATINSKÝ NÁZEV	1. 1. 2005	NAROZENÍ / BIRTH	PŘÍCHOD / ARRIVAL *	ÚHYN / DEATH	ODCHOD/ DEPARTURE **	JINÉ ÚBÝTKY / OTHER DECREMENTS ***	31. 12. 2005	POZNÁMKA	CITES	EEP, ISB, ESB
-------------------------------	------------	------------------	---------------------	--------------	-------------------------	---------------------------------------	--------------	----------	-------	---------------

SAVCI / MAMMALS

řád: vačnatci (Marsupialia)

čeleď: kuskusovití (Phalangeridae)

vakoplišk létavý <i>Acrobates pygmaeus</i>	13,11			6,11			7,0	7,0 dep. ze Zoo Poznaň		
--	-------	--	--	------	--	--	-----	------------------------	--	--

čeleď: klokanovití (Macropodidae)

klokánek králikovitý <i>Bettongia penicillata</i>	1,3	1,0		0,1			2,2		I	EEP, ISB
---	-----	-----	--	-----	--	--	-----	--	---	----------

klokánek krysí <i>Potorous tridactylus</i>	1,0			1,0			0,0			
--	-----	--	--	-----	--	--	-----	--	--	--

klokan rudokrký <i>Macropus rufogriseus</i>	2,6	1,2,2		0,0,2	1,4		2,4	+ 1,0 dep. v Zoo Hodonín		
---	-----	-------	--	-------	-----	--	-----	--------------------------	--	--

řád: hmyzožravci (Insectivora)

čeleď: ježkovití (Erinaceidae)

ježek západní <i>Erinaceus europaeus</i>	0,0,5	0,0,56	0,0,30			0,0,23	0,0,8	ZC		
--	-------	--------	--------	--	--	--------	-------	----	--	--

ježek východní <i>Erinaceus concolor</i>	0,0,1		0,0,20	0,0,8		0,0,6	0,0,7	ZC		
--	-------	--	--------	-------	--	-------	-------	----	--	--

ježek spp. <i>Erinaceus spp.</i>	0,0,17		0,0,1	0,0,5		0,0,13	0,0	ZC		
----------------------------------	--------	--	-------	-------	--	--------	-----	----	--	--

řád: letouni (Chiroptera)

čeleď: kaloňovití (Pteropidae)

kaloň indočínský <i>Pteropus hypomelanus</i>	0,1						0,1		II	
--	-----	--	--	--	--	--	-----	--	----	--

čeleď: netopýrovití (Vespertilionidae)

netopýr hvízdavý <i>Pipistrellus pipistrellus</i>	0,0		0,0,3			0,0,3	0,0	ZC		
---	-----	--	-------	--	--	-------	-----	----	--	--

netopýr rezavý <i>Nyctalus noctula</i>	0,0		0,0,2			0,0,2	0,0	ZC		
--	-----	--	-------	--	--	-------	-----	----	--	--

řád: primáti (Primates)

čeleď: lemurovití (Lemuridae)

lemur běločelý <i>Eulemur fulvus albifrons</i>	4,1						4,1	2,1 dep. ze Zoo Olomouc	I	
--	-----	--	--	--	--	--	-----	-------------------------	---	--

lemur vari <i>Varecia variegata variegata</i>	2,0		1,1		2,0		1,1	1,1 dep. ze Zoo Praha	I	EEP, ISB
---	-----	--	-----	--	-----	--	-----	-----------------------	---	----------

čeleď: kosmanovití (Cellebidae)

kosman zakrslý <i>Callithrix pygmaea pygmaea</i>	1,1						1,1	1,0 dep. ze Zoo Plzeň	II	
--	-----	--	--	--	--	--	-----	-----------------------	----	--

tamarin žltoruký <i>Saguinus midas midas</i>	2,2	0,0,1					2,2,1		II	ESB
--	-----	-------	--	--	--	--	-------	--	----	-----

čeleď: malpovití (Cebidae)

katul veverovitý <i>Saimiri sciureus</i>	2,1	1,0					3,1	1,1 dep. od soukr. chov.	II	
--	-----	-----	--	--	--	--	-----	--------------------------	----	--

čeleď: kočkodanovití (Cercopithecoidea)

kočkodan světlobříchý <i>Cercopithecus petaurista</i>	0,0						0,0	+ 0,1 dep. v Záchraně stanic Zelené Vendolí	II	
---	-----	--	--	--	--	--	-----	---	----	--

kočkodan husarský <i>Erythrocebus patas</i>	0,0						0,0	+ 0,1 dep. v Záchraně stanic Zelené Vendolí	II	
---	-----	--	--	--	--	--	-----	---	----	--

kočkodan zelený <i>Chlorocebus aethiops sabaues</i>	0,0						0,0	+ 1,0 dep. v Záchraně stanic Zelené Vendolí	II	
---	-----	--	--	--	--	--	-----	---	----	--

makak chocholatý <i>Macaca nigra nigra</i>	2,1						2,1		II	EEP, ISB
--	-----	--	--	--	--	--	-----	--	----	----------

mandril <i>Mandrillus sphinx</i>	1,1						1,1	+ 0,1 dep. v Zoo Paignton; + 0,1 dep. v Zoo Katowice	I	EEP
----------------------------------	-----	--	--	--	--	--	-----	---	---	-----

pavián anubi <i>Papio anubis</i>	2,5						2,5	+ 0,1 dep. v Zoo Moskva	II	
----------------------------------	-----	--	--	--	--	--	-----	-------------------------	----	--

děloželva <i>Theropithecus gelada</i>	1,0	3,0					4,0	4,0 dep. ze Zoo Rheine	II	EEP, ISB
---------------------------------------	-----	-----	--	--	--	--	-----	------------------------	----	----------

Seznam chovaných zvířat

čeleď: lidoopovití (<i>Pongidae</i>)									
šimpanz <i>Pan troglodytes</i>	1,3					1,3	1,1 dep. ze Zoo Bojnice	I	
řád: šelmy (<i>Carnivora</i>)									
čeleď: kunovití (<i>Mustelidae</i>)									
tchoř tmavý <i>Putorius putorius</i>	0,0		0,0,1			0,0,1	0,0	ZC	
fretka <i>Mustela furo</i>	0,1		2,0,3			1,0,3	1,1	SMP	
kuna skalní <i>Martes foina</i>	0,0		2,1,5	0,1		1,0,5	1,0	SMP	
jezevec evropský <i>Meles meles meles</i>	0,0		0,0,1			0,0,1	0,0	+ 1,1 dep. na VFU; + 0,1 dep. u soukr. chov.	
skunk pruhovaný <i>Mephitis mephitis</i>	0,0		0,1				0,1		
čeleď: medvídkovití (<i>Procyonidae</i>)									
mýval severní <i>Procyon lotor</i>	0,0						0,0	+ 1,0 dep. v Záchraně stanici Praha	
nosál bělohuby <i>Nasua narica</i>	1,0						1,0		III
čeleď: medvědovití (<i>Ursidae</i>)									
medvěd hnědý <i>Ursus arctos</i>	1,2						1,2		II ESB
medvěd lední <i>Ursus maritimus</i>	1,1	0,0,2		0,0,2			1,1		II ISB
čeleď: cibetkovití (<i>Viverridae</i>)									
ovíječ skvrnitý <i>Paradoxurus hermaphroditus</i>	1,2	0,0,2		0,0,2			1,2	0,2 dep. ze Zoo Dvůr Králové	III
surikata <i>Suricata suricatta</i>	3,2						3,2	+ 3,0 dep. v Zooparku Hradec; + 0,1 dep. v Zoo Spišská Nová Ves	
čeleď: psovité (<i>Canidae</i>)									
vlk kanadský <i>Canis lupus occidentalis</i>	1,1						1,1		II
liška obecná <i>Vulpes vulpes</i>	2,2			0,1			2,1	ZC	
psík mývalovitý <i>Nyctereutes procyonoides</i>	0,1						0,1		
vlk hrňnatý <i>Chrysocyon brachyurus</i>	1,1			0,1			1,0		II EEP, ISB
pes prolesní <i>Speothos venaticus</i>	0,0						0,0	+ 0,1 dep. v Zoo Kaunas	I EEP, ISB
fenek <i>Fennecus zerda</i>	1,0			1,0			0,0		II ESB
čeleď: kočkovití (<i>Felidae</i>)									
kočka divoká <i>Felis silvestris</i>	0,0		0,1				0,1		II
kočka pouštní <i>Felis margarita harrisoni</i>	1,1						1,1	0,1 dep. ze Zoo Berlin; + 0,1 dep. v Zooparku Hradec	II EEP, ISB
kočka bažinná <i>Felis chaus</i>	0,0						0,0	+ 1,1 dep. v Zoo Krakow	II
kočka bengálská <i>Prionailurus bengalensis</i>	1,1			1,0			0,1	+ 1,0 dep. u soukr. chov; + 0,1 dep. v TP Berlín	II
kočka krátkouchá <i>Prionailurus euptilurus</i>	1,0						1,0	1,0 dep. ze Zoo Ústí n./Lab.	II
kočka rybářská <i>Prionailurus viverrinus</i>	0,0		1,1	0,1			1,0	+ 0,1 dep. v Zoo Amnéville	II EEP, ISB
serval <i>Leptailurus serval</i>	0,0						0,0	+ 1,0 dep. v Zoo Praha; + 0,1 dep. v Zoo Lisabon	II
rys evropský <i>Lynx lynx lynx</i>	1,0						1,0	+ 1,0 dep. v Zoo Děčín	II ESB
rys kanadský <i>Lynx canadensis</i>	1,1						1,1		II
puma <i>Puma concolor</i>	1,0						1,0		II
levhart cejlonský <i>Panthera pardus kotiya</i>	1,2				0,1		1,1	+ 0,2 dep. v Zoo Ostrava	I EEP, ISB
tygr sumaterský <i>Panthera tigris sumatrae</i>	2,0		0,1		1,0		1,1	0,1 dep. ze Zoo Dublin; + 1,0 dep. v Zoo Ústí n./L.	I EEP, ISB
lev berberský <i>Panthera leo leo</i>	0,0						0,0	+ 1,0 dep. v Zoo Les Sables d'Olonne	II
gepard <i>Acinonyx jubatus</i>	0,1				0,1		0,0	0,1 úhyn v dep.	I EEP, ISB
čeleď: lachtanovití (<i>Urtidae</i>)									
lachtan jihoafrický <i>Arctocephalus pusillus</i>	1,2						1,2	0,1 dep. ze Zoo Praha	II
řád: lichokopytníci (<i>Perissodactyla</i>)									
čeleď: tapírovití (<i>Tapiridae</i>)									

tapír jihoamerický <i>Tapirus terrestris</i>	0,0		1,0				1,0			II	EEP
čeleď: koňovití (<i>Equidae</i>)											
osel somálský <i>Equus asinus somaliensis</i>	1,0					1,0	0,0			I	EEP, ISB
kiang <i>Equus kiang holdereri</i>	2,3	0,1			1,1		1,3	+ 1,0 dep. v Zoo Hodonín		II	EEP, ISB
kulan <i>Equus hemionus kulan</i>	0,2						0,2			II	EEP, ISB
pony shetlandský <i>Equus caballus f. caballus</i>	1,3						1,3				
pony jezdecký <i>Equus caballus</i>	1,1						1,1	valach			
kůň Převalského <i>Equus przewalskii</i>	0,0		0,3				0,3	0,3 dep. ze Zoo Praha		I	EEP, ISB
zebra Chapmanova <i>Equus burchelli chapmani</i>	1,2	1,0	0,1	0,1			2,2	0,1 dep. ze Zoo Olomouc			
zebra Grévyho <i>Equus grevyi</i>	1,2	1,0					2,2	+ 1,0 dep. v Zoo Praha		I	EEP, ISB
řád: sudokopytníci (<i>Artiodactyla</i>)											
čeleď: velbloudovití (<i>Camelidae</i>)											
velbloud dvouhrbý <i>Camelus ferus bactrianus</i>	1,4	0,1					1,5	0,1 dep. ze Zoo Bratislava; + 1,0 dep. v Zoo Plzeň			
alpaka <i>Lama pacos</i>	0,0		0,1				0,1				
lama guanako <i>Lama guanicoe</i>	0,5						0,5			II	
lama kratká <i>Lama glama</i>	2,7	3,1			1,0		4,8	+ 1,0 dep. v Lednici; + 0,1 dep. v Zoo Vyškov			
čeleď: žirafovití (<i>Giraffidae</i>)											
žirafa sítovaná <i>Giraffa c. reticulata</i>	1,2						1,2				EEP, ISB
čeleď: jelenovití (<i>Cervidae</i>)											
los evropský <i>Alces alces alces</i>	1,2	1,1					2,3				
sob polární <i>Rangifer tarandus</i>	1,1	1,0	1,5	1,1			2,5	0,1 dep. ze Zoo Vídeň; 1,0 dep. ze Zoo Chomutov			
srnec obecný <i>Capreolus capreolus</i>	0,0		0,2,2	0,2		0,0,2	0,0	ZC			
jelen sibiřský <i>Cervus elaphus sibiricus</i>	1,3		1,0	1,0			1,3	1,0 dep. ze Zoo Olomouc; + 1,0 dep. u soukr. chov.			
jelen milu <i>Elaphurus davidianus</i>	1,2	0,1	0,2		0,1		1,4	0,2 dep. ze Zoo Chomutov a 1,0 dep. od soukr. chov.; + 0,1 dep. do Zoo Katowice; + 0,1 dep. do Zoo Opole			
čeleď: turovití (<i>Bovidae</i>)											
adax <i>Addax nasomaculatus</i>	2,0						2,0			I	EEP, ISB
pakůň modrý <i>Capra taurus taurinus</i>	2,4	0,1		0,1	1,1		1,3				
paovce hřivnatá <i>Ammotragus lervia</i>	4,6	2,2		0,3	0,1	0,1	6,3	+ 0,1 dep. v Zoo Hodonín		II	
takin indický <i>Budorcas taxicolor taxicolor</i>	1,2	1,0		1,0			1,2			II	
koza domácí <i>Capra hircus</i>	0,3					0,2	0,1				
koza domácí - kříženec <i>Capra hircus f. domestica</i>	0,0	2,5			0,2	2,3	0,0				
koza domácí - kamerunská <i>Capra hircus</i>	2,5	3,0			2,1		3,4	+ 0,1 dep. u soukr. chov.			
kozorožec sibiřský <i>Capra sibirica</i>	3,7	4,1		1,0		0,1	6,7				
bizon <i>Bison bison</i>	1,3	0,1					1,4				
ovce domácí - jákobova <i>Ovis aries f. domestica</i>	1,1	1,0	0,4		1,2		1,3				
ovce domácí - cigája <i>Ovis aries f. domestica</i>	0,2						0,2				
ovce domácí - kříženec <i>Ovis aries f. domestica</i>	1,1	1,1			1,2	1,0	0,0				
ovce kamerunská <i>Ovis aries f. domestica</i>	3,4	1,3			2,2		2,5	+ 1,0 dep. v Zoo Olomouc; + 1,2 dep. v Zoo Košice			
řád: hodavci (<i>Rodentia</i>)											
čeleď: veverkovití (<i>Sciuridae</i>)											
ratufa cejlonská <i>Ratufa macroura</i>	0,0		1,1				1,1			II	

Seznam chovaných zvířat

veverka obecná <i>Sciurus vulgaris</i>	0,0		0,0,8	0,0,4		0,0,4	0,0	ZC		
veverka Prévostova <i>Callosciurus prevostii</i>	1,1			1,1			0,0			
psoun práiiový <i>Cynomys ludovicianus</i>	1,2,6	0,0,1		0,0,1			1,2,6			
sysel obecný <i>Citellus citellus</i>	2,0						2,0	ZC		
čeleď: bobrovití (<i>Castoridae</i>)										
bobr kanadský <i>Castor canadensis</i>	1,1,4					0,0,1	1,1,3	1,1,2 dep. ze Zoo Chomutov		
bobr evropský <i>Castor fiber</i>	0,0	0,0,3	0,1	0,0,1	0,1,2		0,0	ZC		
čeleď: křečkovití (<i>Cricetidae</i>)										
křeček zlatý <i>Mesocricetus auratus</i>	1,0		2,2				3,2	SMP		
křeček džungarský <i>Phodopus sungorus</i>	0,0		1,1			1,0	0,1	SMP		
křeček Roborovského <i>Phodopus roborowskii</i>	0,0,1			0,0,1			0,0	SMP		
pískomil mongolský <i>Meriones unguiculatus</i>	0,0,5						0,0,5	SMP		
čeleď: myšovití (<i>Muridae</i>)										
myš bodlinatá <i>Acomys cahirinus</i>	0,0,3						1,2	SMP		
myš zebrovaná <i>Lemniscomys barbarus</i>	0,0,1			0,0,1			0,0	SMP		
čeleď: dikobrazovití (<i>Hystricidae</i>)										
dikobraz běloocasý <i>Hystrix leucura</i>	0,0		0,1				0,1	+ 1,1 dep. v Zoo Bratislava	III	
čeleď: činčilovití (<i>Chinchillidae</i>)										
činčila vlnatá <i>Chinchilla lanigera</i>	0,0		1,1				1,1	SMP		
čeleď: urzonovití (<i>Erethizontidae</i>)										
urzon kanadský <i>Erethizon dorsatum</i>	1,1			1,1			0,0			
čeleď: nutriovití (<i>Myocastoridae</i>)										
nutrie <i>Myocastor coypus</i>	1,2						1,2			
čeleď: morčatovití (<i>Caviidae</i>)										
morče domácí <i>Cavia porcellus</i>	0,0		3,8	0,4			3,4			
mara stepní <i>Dolichotis patagonum</i>	1,2		0,1				1,3			
kapybara <i>Hydrochaeris hydrochaeris</i>	1,1						1,1	+ 1,0 dep. v Zoo Kaunas		
čeleď: osmákovití (<i>Octodontidae</i>)										
osmák degu <i>Octodon degus</i>	1,1		0,9				1,10	SMP		
řád: zajíci (<i>Lagomorpha</i>)										
čeleď: zajícovití (<i>Leporidae</i>)										
králík domácí <i>Oryctolagus cuniculus v. edulis</i>	0,0		2,2	1,0			1,2			
králík domácí - zakrslý <i>Oryctolagus cuniculus f. domesticus</i>	0,0		4,6				4,6			
zajíc polní <i>Lepus europaeus</i>	0,0		0,0,2			0,0,2	0,0	ZC		
řád: pštrosi (<i>Struthioformes</i>)										
čeleď: pštrosovití (<i>Struthionidae</i>)										
pštros dvoupřístý <i>Struthio camelus</i>	1,2	0,0,5	1,1	1,0,5			1,3	+ 0,0,1 dep. v Zoo Hodonín		
řád: nanduové (<i>Rheiformes</i>)										
čeleď: nanduovití (<i>Rheidae</i>)										
nandu pampový <i>Rhea americana</i>	1,1						1,1	1,1 dep. ze Zoo Ústí n.L.	II	RDB
řád: kasuárové (<i>Casuariiformes</i>)										
čeleď: emuovití (<i>Dromaiidae</i>)										
emu hnědý <i>Dromaius novaehollandiae</i>	1,1	0,0,4		0,0,1	0,0,2	0,0,1	1,1	+ 0,0,2 dep. v Zoo Helsinky		
čeleď: kasuárovití (<i>Casuariidae</i>)										
kasuár přílbový <i>Casuarus casuaris</i>	0,1						0,1	+ 1,0 dep. v Zoo Varšava	ESB	RDB
řád: potápky (<i>Podicipediformes</i>)										
čeleď: potápkovití (<i>Podicipedidae</i>)										
potápka roháč <i>Podiceps cristatus</i>	0,0		0,0,1			0,0,1	0,0	ZC		

PTÁCI/BIRDS

řád: brodiví (Ciconiiformes)

čeleď: čápovití (Ciconiidae)

čáp bílý <i>Ciconia ciconia</i>	0,0,1				0,0,1	0,0	ZC		
---------------------------------	-------	--	--	--	-------	-----	----	--	--

čeleď: ibisovití (Threskiornithidae)

ibis posvátný <i>Threskiornis aethiopicus</i>	4,2,6					4,2,6		III	
---	-------	--	--	--	--	-------	--	-----	--

čeleď: volavkovití (Ardeidae)

volavka popelavá <i>Ardea cinerea</i>	0,0		0,0,1	0,0,1		0,0	ZC		
---------------------------------------	-----	--	-------	-------	--	-----	----	--	--

řád: vrubozobí (Anseriformes)

čeleď: kachnovití (Anatidae)

berneška bělolící <i>Branta leucopsis</i>	0,0					0,0	+ 1,0 dep. v Zoo Plzeň		
---	-----	--	--	--	--	-----	------------------------	--	--

husa velká <i>Anser anser</i>	0,0					0,0	+ 1,1 dep. v Zoo Vyskov		
-------------------------------	-----	--	--	--	--	-----	-------------------------	--	--

husice magellánská <i>Chloephaga picta</i>	1,1					1,1			
--	-----	--	--	--	--	-----	--	--	--

kachna bahamská <i>Anas bahamensis</i>	1,1		1,1			0,0			
--	-----	--	-----	--	--	-----	--	--	--

kachnička mandarínská <i>Aix galericulata</i>	2,2		0,1			2,1			
---	-----	--	-----	--	--	-----	--	--	--

labuť černá <i>Cygnus atratus</i>	0,0	1,1		1,1		0,0	+ 0,0,1 dep. v Zoo Vyskov		
-----------------------------------	-----	-----	--	-----	--	-----	---------------------------	--	--

labuť koskoroba <i>Coscoroba coscoroba</i>	0,0	1,1				1,1			
--	-----	-----	--	--	--	-----	--	--	--

labuť velká <i>Cygnus olor</i>	0,0	1,0,3	0,0,1		1,0,1	0,0,1	ZC		
--------------------------------	-----	-------	-------	--	-------	-------	----	--	--

ostralka štíhlá <i>Anas acuta</i>	0,0	1,2				1,2			
-----------------------------------	-----	-----	--	--	--	-----	--	--	--

zrzohlávka rudozobá <i>Netta rufina</i>	1,0		1,0			0,0			
---	-----	--	-----	--	--	-----	--	--	--

řád: dravci (Falconiformes)

čeleď: jestřábovití (Accipitridae)

jestřáb lesní <i>Accipiter gentilis</i>	0,0		0,0,1	0,0,1		0,0	ZC		II
---	-----	--	-------	-------	--	-----	----	--	----

káně Harrisova <i>Parabuteo unicinctus</i>	1,1				1,1	0,0			II
--	-----	--	--	--	-----	-----	--	--	----

káně lesní <i>Buteo buteo</i>	2,1					2,1	ZC		II
-------------------------------	-----	--	--	--	--	-----	----	--	----

krahujec obecný <i>Accipiter nisus</i>	0,0		0,0,2			0,0,1	ZC		II
--	-----	--	-------	--	--	-------	----	--	----

moták pochop <i>Circus aeruginosus</i>	1,1		0,0,1	0,0,1		1,1			II
--	-----	--	-------	-------	--	-----	--	--	----

orel bělohlavý <i>Haliaeetus leucocephalus</i>	1,0					1,0			I
--	-----	--	--	--	--	-----	--	--	---

orel kamčatský <i>Haliaeetus pelagicus</i>	1,0					1,0	1,0 dep. ze Zoo Moskva		II ESB
--	-----	--	--	--	--	-----	------------------------	--	--------

orel mořský <i>Haliaeetus albicilla</i>	0,1					0,1	+ 0,1 dep. u soukr. chov.		I EEP, ISB
---	-----	--	--	--	--	-----	---------------------------	--	------------

čeleď: sokolovití (Falconidae)

poštálka obecná <i>Falco tinnunculus</i>	0,0		0,0,25	0,0,2		0,0,22	0,0,1	ZC	II
--	-----	--	--------	-------	--	--------	-------	----	----

rarah velký <i>Falco cherrug</i>	1,1		1,0			2,1	1,0 dep. od soukr. chov.		II
----------------------------------	-----	--	-----	--	--	-----	--------------------------	--	----

sokol stěhovavý <i>Falco peregrinus</i>	0,1		0,1			0,2	0,1 dep. od soukr. chov.		I
---	-----	--	-----	--	--	-----	--------------------------	--	---

sokol stěhovavý x rarah velký /sokol lovecký <i>Falco peregrinus x F. cherrug / F. rusticolus</i>	0,0		1,0			1,0	1,0 dep. od soukr. chov.		I
--	-----	--	-----	--	--	-----	--------------------------	--	---

řád: hrabaví (Galliformes)

čeleď: hokovití (Cracidae)

hoko červený <i>Crax rubra rubra</i>	1,1			1,0		0,1	0,1 dep. ze Zoo Dortmund		III
--------------------------------------	-----	--	--	-----	--	-----	--------------------------	--	-----

čeleď: bažantovití (Phasianidae)

bažant obecný <i>Phasianus colchicus</i>	0,0		0,0,1	0,0,1		0,0	ZC		
--	-----	--	-------	-------	--	-----	----	--	--

koroptev korunatá <i>Rollulus rouloul</i>	0,1	0,0,1	1,1	0,0,1		1,2	1,1 dep. ze Zoo Praha		III
---	-----	-------	-----	-------	--	-----	-----------------------	--	-----

páv korunatý <i>Pavo cristatus</i>	2,2		1,3			3,5	+ 1,0 dep. u soukr. chov.		
------------------------------------	-----	--	-----	--	--	-----	---------------------------	--	--

řád: krátkokřídlí (Ralliformes)

čeleď: chřástalovití (Rallidae)

chřástal polní <i>Crex crex</i>	0,0		0,0,1	0,0,1		0,0	ZC		
---------------------------------	-----	--	-------	-------	--	-----	----	--	--

slípka zelenonohá <i>Gallinula chloropus</i>	0,0		0,0,1			0,0,1	0,0	ZC	
--	-----	--	-------	--	--	-------	-----	----	--

čeleď: jeřábovití (Gruidae)

jeřáb mandžuský <i>Grus japonensis</i>	0,0		0,1			0,1			I EEP
--	-----	--	-----	--	--	-----	--	--	-------

řád: dlouhokřídlí (Charadriiformes)

čeleď: kulikovití (Charadriidae)

Seznam chovaných zvířat

čejka chocholátá <i>Vanellus vanellus</i>	0,0		0,0,2	0,0,2		0,0	ZC		
čeleď: rackovití (<i>Lariidae</i>)									
racek chechtavý <i>Larus ridibundus</i>	0,0		0,0,1			0,0,1	0,0	ZC	
racek stříbřitý <i>Larus argentatus</i>	0,0						0,0	+ 0,0,1 dep. v Zámku Kynžvart	
čeleď: slukovití (<i>Scolopacidae</i>)									
sluka lesní <i>Scolopax rusticola</i>	0,0		0,0,1	0,0,1			0,0	ZC	
řád: měkkozobí (<i>Columbiformes</i>)									
čeleď: holubovití (<i>Columbidae</i>)									
holub skalní <i>Columba livia f. domestica</i>	0,0		1,0,3			1,0,3	0,0	ZC	
holub doubrňák <i>Columba oenas</i>	0,0		0,0,1	0,0,1			0,0	ZC	
hrdlička chechtavá <i>Streptopelia roseogrisea</i>	0,0,2						0,0,2	SMP	III
hrdlička jihoaasijská <i>Streptopelia tranquebarica</i>	1,1						1,1		
řád: papoušci (<i>Psittaciformes</i>)									
čeleď: kakaduovití (<i>Cacatuidae</i>)									
kakadu bílý <i>Cacatua alba</i>	2,1						2,1		II
kakadu Goffinův <i>Cacatua goffini</i>	4,0		1,0		1,0		4,0	3,0 dep. ze Zoo Praha	I
korela chocholátá <i>Nymphicus hollandicus</i>	0,1		0,0,2			0,0,2	0,1	SMP	
čeleď: papouškovití (<i>Psittacidae</i>)									
amazoňan modročelý <i>Amazona aestiva</i>	1,1						1,1		
amazoňan kubánský <i>Amazona leucocephala</i>	0,0						0,0	+ 1,0 dep. v Zoo Hodonín	
ara ararauna <i>Ara ararauna</i>	2,0						2,0	+ 2,0 dep. v Zoo Opole; + 0,1 dep. u soukr. chov.	
ara horský <i>Primalius couloni</i>	1,0						1,0		I
ara marakana <i>Primalius maracana</i>	1,0						1,0		I
ara zelenokřídlý <i>Ara chloroptera</i>	1,1						1,1		II
aratinga černohlavý <i>Nandayus nenday</i>	0,1						0,1		II
eklektus různobarvý <i>Eclectus roratus polychlorus</i>	0,2						0,2		II
neofema ozdobná <i>Neophema elegans</i>	0,0,4	0,0,1	1,2			0,0,4	1,2,1		II
nestor kea <i>Nestor notabilis</i>	1,1			0,1			1,0	1,0 dep. ze Zoo Stuttgart	II ESB
papoušek horský <i>Polytelis anthopeplus</i>	1,0						1,0	+ 1,0 dep. u soukr. chov.	II
papoušek královský <i>Alisterus scapularis</i>	1,2		1,0				2,2		II
papoušek senegalský <i>Poicephalus senegalus</i>	0,0		0,0,1			0,0,1	0,0		
papoušek šedý - žako kongo <i>Psittacus erithacus erithacus</i>	0,0						0,0	+ 1,1 dep. v Zoo Ústí n.L.; + 2,0 dep. v Zoo Hodonín; + 1,2 dep. u soukr. chov.	II
papoušek šedý - žako liberijský <i>Psittacus erithacus timneh</i>	8,11		2,2	0,3			10,10		II
papoušek šedý - žako ostrovní <i>Psittacus erithacus princeps</i>	0,6				0,1		0,5		II
papoušek vlnkovaný <i>Melopsittacus undulatus</i>	1,1	0,0,1	0,0,1	0,0,1			1,1,1	+ 3,0,42 dep. na VFU Brno	
papoušek zpěvavý <i>Psephotus haematanotus</i>	5,2			0,1			5,1	+ 1,0 dep. u soukr. chov.	II
rosela Pennantova <i>Platyercus elegans</i>	0,0		0,0,2			0,0,1	0,0,1		II
rosela pestrá <i>Platyercus eximius</i>	1,0		1,0,3	0,0,1		0,0,1	2,0,1		II
vaza velký <i>Coracopsis vasa</i>	1,1						1,1		II
řád: sovy (<i>Strigiformes</i>)									
čeleď: sovovití (<i>Tytonidae</i>)									
sova pálená <i>Tyto alba</i>	2,2		0,0,1				2,2,1		II
čeleď: pušťíkovití (<i>Strigidae</i>)									
kalos ušatý <i>Asio otus</i>	0,0,2		0,0,2			0,0,1	0,0,3	ZC	II
pušťík obecný <i>Strix aluco</i>	0,0,2		0,0,1			0,0,1	0,0,2	+ 0,1 dep. v Zámku Kynžvart	II
sovice krahujová <i>Surnia ulula</i>	0,0		1,1				1,1	1,1 dep. ze Zoo Praha	
sovice sněžná <i>Nyctea scandiaca</i>	1,1						1,1	+ 1,0 dep. v Zámku Kynžvart	II

Seznam chovaných zvířat

vrabec domácí <i>Passer domesticus</i>	0,0	0,0,2	0,0,1	0,0,1	0,0	ZC	
čeleď: astrildovití (<i>Estrildidae</i>)							
zebrička pestrá <i>Taeniopygia guttata</i>	2,0				2,0		
čeleď: žluvovití (<i>Oriolidae</i>)							
žlva hajní <i>Oriolus oriolus</i>	0,0	0,0,3	0,0,2		0,0,1	ZC	

PLAZI/REPTILES

řád: želvy (*Testudinata*)

čeleď: matamatovití (<i>Chelidae</i>)							
vousivka pestrá <i>Phrynops geoffroanus</i>	0,0	2,0			2,0	2,0 dep. ze Zoo Bratislava	
čeleď: pelomedusovití (<i>Pelomedusidae</i>)							
terečka africká <i>Pelomedusa subrufa</i>	0,1		0,1		0,0		III
terečka hnědá <i>Pelusios castaneus</i>	1,0				1,0		III
čeleď: kajmankovití (<i>Chelydridae</i>)							
kajmanka supí <i>Macroclermys temminckii</i>	1,0		1,0		0,0	+ 1,0 dep. v Zoo Ústí n/L	RDB
čeleď: kožnatkovití (<i>Trionychidae</i>)							
kožnatka kousavá <i>Apalone ferox</i>	1,1				1,1		
čeleď: emydití (<i>Emydidae</i>)							
želva bahenní <i>Emys orbicularis</i>	1,0				1,0	ZC	RDB
želva nádherná <i>Trachemys scripta elegans</i>	3,5,4	1,1,1	0,0,1		4,6,4		RDB
čeleď: batagurovití (<i>Bataguridae</i>)							
želva amboinská <i>Cuora amboinensis</i>	1,1				1,1		II
želva velká <i>Heosemys grandis</i>	0,1				0,1		II ESB, RDB
želva ostnitá <i>Heosemys spinosa</i>	1,3				1,3	1,3 dep. z EAZA	II ESB, RDB
orlicie bornejská <i>Orlitia borneensis</i>	1,7				1,7	0,7 dep. z EAZA; 1,0 dep. z TSA	II ESB, RDB
čeleď: testudovití (<i>Testudinidae</i>)							
želva vrubená <i>Testudo marginata</i>	2,2,3			2,2,3	0,0		II
želva zelenavá <i>Testudo hermanni</i>	0,1,189	1,0	0,0,45	0,0,45	1,1,99	0,0,98 dep. z MŽP; 0,0,1 dep. u soukr. chov.	II RDB
želva čtyřprstá <i>Testudo horsfieldii</i>	0,0,4		0,0,2		0,0,2		II RDB
želva pardálí <i>Geochelone pardalis</i>	1,1				1,1		II
želva paprscitá <i>Geochelone radiata</i>	1,1				1,1	0,1 dep. ze Zoo Vídeň; 1,0 dep. ze Zoo Plzeň	I ESB
želva pavoukovitá <i>Pyxis arachnoides</i>	0,0,6				0,0,6	0,0,6 dep. ze Zoo Vídeň	I RDB
želva uhlířská <i>Geochelone carbonaria</i>	0,0	0,0,3			0,0,3		
želva žlutohnědá <i>Testudo graeca</i>	0,0	0,1			0,1		

řád: krokodýlové (*Crocodylia*)

čeleď: aligátorovití (<i>Alligatoridae</i>)							
kajman brýlový paraguajský <i>Caiman crocodylus yacare</i>	1,2		0,1		1,1	0,1 dep. od soukr. chov.	II
kajmáněk tprasličí <i>Palaosuchus palpebrosus</i>	1,1,3		0,0,3		1,1		II
čeleď: krokodýlovití (<i>Crocodylidae</i>)							
krokodýl čelnatý <i>Osteoleaemus tetraspis</i>	1,0		1,0		0,0		I RDB
krokodýl nilský <i>Crocodylus niloticus</i>	0,1		0,1		0,0	+ 0,1 dep. u soukr. chov.	II

řád: šupinatí (*Squamata*)

podřád: ještěři (<i>Lacertilia</i>)							
čeleď: leguánovití (<i>Iguanidae</i>)							
anolis rytířský <i>Anolis equestris</i>	1,4,2	1,0	1,0		1,4,2	+1,1 dep. u soukr. chov.	
bazilišek páskovaný <i>Basiliscus vittatus</i>	0,0	0,0,10			0,0,10		
bazilišek zelený <i>Basiliscus plumifrons</i>	1,1	0,0,4			1,1,4	0,1 dep. ze Zoo Vídeň	
čukvala zaválitá <i>Sauromalus obesus obesus</i>	0,0	3,0			3,0	3,0 dep. ze Zoo Praha	

leguán kubánský <i>Cyclura nubila</i>	2,5				2,5	1,3 dep. ze Zoo Praha	I	ISB, RDB
leguán nosorohý <i>Cyclura cornuta</i>	1,1,7		0,0,2		1,1,5	1,1 dep. ze Zoo Vídeň	I	ESB, RDB
leguán zelený <i>Iguana iguana</i>	1,3	0,0,5		0,0,1	1,3,4	+ 0,0,23 dep. na VFU; + 1,4,4 dep. u soukr. chov.	II	
oplurus <i>Oplurus cuvieri cuvieri</i>	0,0		2,1		2,1			
čelěd: agamovití (<i>Agamidae</i>)								
agama vousatá <i>Pogona vitticeps</i>	0,0		0,0,2		0,0,2	SMP		
trnorep skalní <i>Uromastyx acanthinurus</i>	1,0		1,0		0,0		II	
čelěd: chameleonovití (<i>Chamaeleonidae</i>)								
chameleon Jacksonův <i>Chamaeleo jacksonii</i>	3,4,13		0,3,13		3,1	+ 5,3 dep. v Zoo Helsinky; + 1,1 dep. u soukr. chov.	II	
chameleon Mellerův <i>Chamaeleo melleri</i>	1,0				1,0		II	
čelěd: gekonovití (<i>Gekkonidae</i>)								
gekon obrovský <i>Gekko gekko</i>	1,0		1,0		0,0			
čelěd: gekončikovité (<i>Eublepharidae</i>)								
gekončík noční <i>Eublepharis macularius</i>	1,1				1,1	SMP		
čelěd: kruhochvostovití (<i>Cordylidae</i>)								
ještěrkovec žlutohrdlý <i>Gerrhosaurus flavigularis</i>	1,0				1,0	SMP		
čelěd: scinkovití (<i>Scincidae</i>)								
scink šestiprhý <i>Chalcides sexlineatus</i>	0,0,2		0,0,1		0,0,1	SMP		
scink válcovitý <i>Chalcides ocellatus</i>	0,0		0,0,1		0,0,1	SMP		
čelěd: ještěrkovití (<i>Lacertidae</i>)								
ještěrka zelená <i>Lacerta viridis</i>	0,0,1				0,0,1	SMP		
čelěd: tejovití (<i>Teiidae</i>)								
dracena krokodýlovitá <i>Dracaena guianensis</i>	0,0		1,1		1,1	1,1 dep. ze Zoo Praha		
čelěd: slepýšovité (<i>Anguillidae</i>)								
blavor žlutý <i>Ophisaurus apodus</i>	0,0,2		0,0,2		0,0	+ 0,0,2 v dep. u soukr. chov.		
čelěd: varanovití (<i>Varanidae</i>)								
varan nádherný <i>Varanus ornatus</i>	0,1				0,1		II	
podřád: hadi (<i>Serpentes</i>)								
čelěd: hroznýšovité (<i>Boidae</i>)								
anakonda velká <i>Eunectes murinus</i>	2,2				2,2	+ 0,0,2 dep. v Zoo Vídeň	II	
hroznýš královský <i>Boa constrictor</i>	0,1				0,1		II	
hroznýšovec duhový <i>Epicrates cenchria</i>	1,1				1,1		II	
hroznýšovec kubánský <i>Epicrates angulifer</i>	1,0				1,0		II	EEP, ISB, RDB
psohlavec zelený <i>Corallus caninus</i>	0,1				0,1		II	
čelěd: kraitovití (<i>Pythonidae</i>)								
krajta kobercová <i>Morelia spilota variegata</i>	0,0,2				0,0,2	0,0,2 dep. ze Zoo Vídeň	II	
krajta královská <i>Python regius</i>	0,1				0,1		II	
krajta zelená <i>Chondropython viridis</i>	0,0				0,0	+ 0,1 dep. u soukr. chov.	II	
čelěd: užovkovití (<i>Colubridae</i>)								
korálovka pruhovaná kalifornská <i>Lampropeltis getulus californiae</i>	0,0,1			0,0,1	0,0			
korálovka sedlátká sinoaloaská <i>Lampropeltis triangulum sinaloae</i>	0,0,1		0,0,1		0,0			
užovka amurská <i>Elaphe schrencki</i>	0,0		1,0		1,0	+ 1,0 dep. u soukr. chov.		
užovka červená <i>Elaphe guttata</i>	1,1				1,1	SMP		
užovka domácí <i>Lamprophis fuliginosus</i>	0,0,3				0,0,3	SMP		
užovka maurská <i>Natrix maura</i>	0,0,1			0,0,1	0,0	+ 0,0,1 dep. u soukr. chov.		
užovka proužkovaná <i>Thamnophis sirtalis</i>	0,0,1			0,0,1	0,0	+ 0,0,1 dep. u soukr. chov.		
užovka taiwanská <i>Elaphe taeniura friesei</i>	1,1				1,1			

OBOŽIVELNÍCI/AMPHIBIA**řád: ocasatí (Caudata)**čeleď: mlokovití (*Salamandridae*)

žebrovník Wahlův <i>Pleurodeles waltl</i>	0,0,2					0,0,2	SMP		
---	-------	--	--	--	--	-------	-----	--	--

řád: žáby (Anura)čeleď: rosníčkovití (*Hylidae*)

rosnička včelí <i>Phrynohyas resinifictrix</i>	0,0	0,0,15	0,0,7			0,0,2	0,0,6		
--	-----	--------	-------	--	--	-------	-------	--	--

RYBY/FISH**řád: trnoblíši (Characiformes)**čeleď: tetrovití (*Characidae*)

piraňa hrbatá <i>Serrasalmus gibbus</i>	0,0,4					0,0,4			
---	-------	--	--	--	--	-------	--	--	--

piraňa Nattererova <i>Serrasalmus nattereri</i>	0,0,38					0,0,38			
---	--------	--	--	--	--	--------	--	--	--

piraňa stříbitá <i>Serrasalmus rhombeus</i>	0,0,3					0,0,3			
---	-------	--	--	--	--	-------	--	--	--

řád: sumci (Siluriformes)čeleď: krunýřovcovití (*Loricariidae*)

krunýřovec velkoploutvý <i>Pterigoplichthys gibbiceps</i>	0,0	0,0,5				0,0,5			
--	-----	-------	--	--	--	-------	--	--	--

čeleď: trnovcovití (<i>Doradidae</i>)									
---	--	--	--	--	--	--	--	--	--

trnovec bělopruhý <i>Platydoras costatus</i>	0,0	0,0,10				0,0,10			
--	-----	--------	--	--	--	--------	--	--	--

řád: ostnoploutví (Perciformes)čeleď: vrubozobcovití (*Cichlidae*)

akara modrá <i>Aequidens pulchrus</i>	0,0	0,0,10				0,0,10			
---------------------------------------	-----	--------	--	--	--	--------	--	--	--

vrubozubec paví <i>Astronotus ocellatus</i>	0,0	0,0,3				0,0,3			
---	-----	-------	--	--	--	-------	--	--	--

BEZOBRATLÍ/INVERTEBRATES**kmen: měkkýši (Mollusca)****třída: plži (Gastropoda)****řád: stopkoci (Stylomatophora)**čeleď: achatinovití (*Achatinidae*)

oblovka velká <i>Achatina fulica</i>	0,0,3		0,0,3			0,0	SMP		
--------------------------------------	-------	--	-------	--	--	-----	-----	--	--

kmen: členovci (Arthropoda)**třída: hmyz (Insecta)****řád: brouci (Coleoptera)**čeleď: vrubounovití (*Scarabaeidae*)

zlatohlávek panterový <i>Gymnetis pantherina</i>	0,0,5		0,0,5			0,0	SMP		
--	-------	--	-------	--	--	-----	-----	--	--

Vysvětlivky:

- * nákup, deponace, dar, výměna/buying, loan, donation, exchange, etc.
- ** prodej, deponace, výměna, atd./selling, loan, exchange, etc.
- *** vyřazení, škodná, únik, krádež, vypuštění/outage, predators, escape, theft, release
- SMP = stanice mladých přírodovědců
- ZC = záchrané centrum pro handicapované živočichy

Veterinární péče se stejně jako v minulých letech i v roce 2005 rozvíjela v Zoo Brno ve třech oblastech: preventivní, léčebné i vědeckovýzkumné a kulturně propagační. Dělo se tak v souladu s Metodickým návodem Státní veterinární správy (SVS) č. 15/2000, kterým se stanovují podmínky k provádění veterinárního dozoru v zoologických zahradách.

Preventivní péče spočívala v důsledné sanaci areálu i objektů expozic podle ročního plánu dekarizace, dezinfekce a dezinfekce (DDD) i podle aktuální potřeby. Jarní a podzimní parazitologické depistáže, prováděné bezplatně ve spolupráci s Ústavem parazitologie Fakulty veterinárního lékařství Veterinární a farmaceutické univerzity (FVL VFU), prokázaly účinnost jak plošného jarního a podzimního odčervení, tak i zvýšených nároků na zoohygienu i odpovědné zacházení s odpady živočišného původu.

U skupiny šimpanzů učenlivých jsme zjistili absenci specifických nálevníků, i když je jejich výskyt v zaživacím traku šimpanzů žijících ve volné přírodě téměř stoprocentní. Význam nálevníků pro trávení zhodnotí v budoucnosti studie, která by případně mohla akcentovat rekolonizaci trávicího ústrojí těchto lidoopů.

Nejvyšší pozornost musíme každoročně věnovat dehelmintizaci koňovitých, neboť jsme opakovaně zachytili stadia škrkavky koňské (*Parascaris equorum*). Antiparazitika aplikujeme 4x ročně, u hříbat individuálně od šestého týdne života. Z řady individuálně i plošně použitých preparátů jsme v roce 2005 u největšího počtu zvířat medikovali krmnou dávkou přípravkem Ivomec 0,6 % premix k léčbě i prevenci endo- a ektoparazitóz.

Odběr vzorku krve tygra sumaterského / Blood taking of Sumatran tiger

Opatření DDD probíhala dle aktualizovaného plánu. V roce 2005 jsme nezaznamenali výskyt divokého potkana, občasný byl únik laboratorních potkanů pro krmné účely, trvalým problémem je výskyt drobných hlodavců stahujících se před příchodem zimy do pavilonů. Velké úsilí jsme věnovali opatření proti výskytu švába amerického v Tropicckém království. Dezinfekční prostředky jsme použili na základě závěrů dizertační práce řešící tuto problematiku v Tiergarten Schönbrunn a po konzultaci s firmou DDD servis. Ve sledovaném období jsme použili s patrným efektem nový preparát Maxforce white. Švábi, kteří mohou přenášet infekce, navíc komplikují původně drobná poranění, a to nejčastěji u leguánů, u nichž se může – především při páření – porušit integrita kůže.

U vybraných druhů zvířat zoologické zahrady proběhla rozsáhlá preventivní vakcinace. Koncem roku jsme začali vakcinovat psovité a kočkovité šelmy v plném rozsahu (kromě infekční peritonitidy u koček, vyžadující intranazální aplikaci), velbloudovité proti tetanu, koňovité proti tetanu a chřipce, žirafy a pakoně proti klostridiovým infekcím a ptáky proti mykoplasmozě a paramyxoviroze. Kvalitu krmiva kontrolujeme ve spolupráci se Státním veterinárním ústavem (SVÚ) Brno, biologický materiál analyzujeme ve spolupráci s VFU, SVÚ Brno i soukromými laboratořemi. Námi získané vzorky biologického materiálu převážně od volně žijících druhů ptáků vyhodnotilo s negativním výsledkem pracoviště VFU při depistáži ptačí chřipky. Perspektivní chovné skupiny sestavujeme a po hlavě určujeme ve spolupráci s firmou Genservis.

Pracovníci Městské veterinární správy Brno kontrolovali čtyřikrát v průběhu roku to, jak zoo naplňovala Metodický návod SVS. Při kontrole veterinární nemocnice Zoo Brno kladli důraz nejen na technický stav budov a vybavení, ale hlavně na vedení dokumentace – především zda harmonuje s legislativou Evropské unie. S uspokojením můžeme konstatovat, že kontrolori zoologické zahrady nevytkli závažnější nedostatky.

Léčebnou péči jsme věnovali jak kmenovým zvířatům, u nichž jsme kromě běžných ošetření provedli 84 zákroků v anestezii, tak zvířatům v záchraném centru, do něhož jsme přijali 288 zvířat; z nich 24 ptáků a savců jsme ošetřili v anestezii. K neobvyklým patřil odchyt mary stepní v Pavlově. Do záchytného CITES-centra jsme již v roce 2004 přijali 289 želv *Testudo hermanni* a čtyři želvy *Agryonemis horsfieldi*, které i na-

dále vyžadovaly léčebnou péči: trpěly herpesvirovou infekcí, salmonelózou, parazitózami a měly měkké krunýře.

Z celkového množství zákroků připadá na preventivní opatření a interní zákroky více než 60% případů, na poruchy březosti, porodní a poporodní komplikace pouze 2% zákroků. Zbylá procenta naplňují zákroky chirurgické včetně korekcí paznehtů a kopyt. Ve 28 případech jsme diagnózu stanovili na základě rentgenologického vyšetření. Z chirurgických zákroků připomeňme například zdařilou resekci části tenkého a tlustého střeva u paviána anubi Cipýska, který vzápětí absolvoval stejně úspěšnou rehabilitaci. Tumor, který zapříčinil zauzlení střev, jsme diagnostikovali pomocí rentgenologického a sonografického vyšetření.

Distanční imobilizaci jsme díky modernímu zařízení mohli provádět i na požádání obecních úřadů, policie a lesní správy.

Vědeckovýzkumnou a kulturněpropagační práci jsme orientovali především na přednáškovou činnost prováděnou ve prospěch tří ústavů Veterinární a farmaceutické univerzity. Jsme spoluřešiteli grantu přiděleného Agenturou ochrany přírody, který je ve spojení s výukou studentů VFU tematicky zaměřen na péči o handicapované živočichy a jejich navrácení do volné přírody. Podíleli jsme se na výuce středoškolských studentů i zájemců o kurzy poskytující kvalifikační nutnou k profesionální manipulaci se zvířaty. S Klinikou chorob ptáků, plazů a malých savců VFU spolupracujeme na dlouhodobějším výzkumném úkolu, který se zabývá možností diagnostiky stresu u statisticky významného souboru papoušků žako.

Soukromý veterinární lékař denně zajišťoval veterinární servis. Na tom, že i v době nepřítomnosti kmenového veterinárního lékaře poskytovala zahrada zvířatům plnohodnotnou péči, májí zásluhu prof. MVDr. Zdeněk Knotek, CSc., a MVDr. Vladimír Jekl z Kliniky chorob ptáků, plazů a malých savců VFU společně s doc. MVDr. Jiřím Pikulou, Ph.D., z Ústavu ekologie a chorob volně žijících zvířat VFU.

Jako externí učitel jsem vedl odborné praxe státnicových bloků studentů VFU. Oponoval jsem jednu odbornou práci a dva projekty ucházející se o udělení vnitřního grantu VFU (IGA

2005). Zasedal jsem v komisi pro obhajobu dizertací doktorandů VFU. Zúčastnil jsem se evropské konference EAZWV konané 4. až 8. 5. v Praze a také VI. semináře CAZWW ve Zlíně, který se ve dnech 1. a 2. 10. zabýval výživou a poruchami metabolismu zoozvířat.

V roce 2006 bych se chtěl kromě rozvíjení dosavadních aktivit podílet na vzniku učebního textu, který by měl především studentům VFU přiblížit problematiku imobilizace volně žijících zvířat a zvířat v zoologických zahradách.

MVDr. Stanislav Mazánek, Ph.D.

SUMMARY: *In 2005, the veterinary care was, as in previous years, developing in three levels: preventive, curative and research and culturally-promotional. The preventive care consisted in consistent decontamination of the area and expositional buildings both according to the yearly plan of deratization, disinfection and disinsection and to actual needs. The spring and autumn parasitologic investigation proved the effect both of the deworming and the increased claim on zoo hygiene and the responsible treatment with biological waste.*

*We have to pay the biggest attention to dehelminthization of the Equidae family, because we repeatedly registered stages of *Parascaris equorum*. We apply antiparasitics four times a year; by the foals from their sixth week of life individually. We intensely*

worked on precautions against the American cockroach at the Tropical kingdom pavilion. An extensive preventive vaccination was applied to chosen species at the zoo.

Our medical care was devoted to both our regular animals and animals from the rescue centre, where we admitted 288 animals, 24 of which were treated in anaesthesia; among common operations, we treated 84 of our animals in anaesthesia. We admitted 289 Hermann's tortoises and 4 Horsfield's tortoises into the CITES centre in 2003; they still needed medical care: they suffered from herpes virus, salmonellosis, parasitosis and they had soft carapaces.

The scientific research and culturally-promotional work was focused most of all on lectures on behalf of the three institutes of the Veterinary and Pharmaceutical University.

Mongolská jurta slouží ve výběhu koní Převalského jako stáj / The Mongol yurt acts as a stable at the Przewalski's horses exhibit

Činnost technického úseku byla v roce 2005 zaměřena na úkoly, které vyplývaly ze Strategie rozvoje Zoo Brno. Další aktivity se odvíjely od výše svěřených finančních prostředků a od rozpočtu na daný rok. Jednotlivá předsevzetí roku 2004 jsme plnili následovně:

- 1) Z plánovaných tří technickoekonomických zadání (TEZ) jsme připravili podklady pro vypracování dvou z nich: pro nový výběh medvědů hnědých a pro rekonstrukci terária A.
- 2) Z přidělených finančních prostředků na strojní investice jsme zahájili přípravné práce na elektronickém požárním zabezpečení stájí u výběhu Safari a provedli jsme výběrové řízení na dodavatele.
- 3) Z plánu strategických operací na rok 2006 jsme realizovali studii dodávky užitkové vody.
- 4) Dokončili jsme stavbu výběhu koní Převalského. Ve čtvrté etapě kladení kabelových, která vede od stánku U Tygra k objektu veterinární ošetřovny, jsme provedli zemní práce, osadili šachty a položili kabelové chrániče. Pro nepříznivé počasí jsme nedokončili protažení kabelů.
- 5) Rekonstruovali jsme bývalou ubikaci gepardů pro tapíry.
- 6) Výběh paovců jsme upravovali pro příchod dalšího druhu – dželad. Společný výběh bude hotov v roce 2006.
- 7) Pokračovali jsme v rozšiřování a dalších úpravách výběhu bizonů.
- 8) Pokračovali jsme v geodetickém zaměření objektů a jejich pasportizaci, koncem roku proběhla nově inventarizace pozemků v návaznosti na účetnictví.

Napajadlo ve výběhu koní Převalského má tvar vahadlové studny / The watering place at the Przewalski's horses exhibit has the shape of a beam well

Závěr roku 2005 věnoval technický úsek přípravě roku příštího, který by měl výrazně ovlivnit dění v Zoo Brno. Peníze přidělené na strojní investice umožní dokončit požární zabezpečení stájí na Safari. Z kapitálových výdajů magistrátu budeme financovat jednotlivé akce související se Strategii Zoo Brno, a to ve výši 10 mil. Kč. Dalších 10 mil. Kč ze stejného zdroje je určeno pro rozvoj technického zázemí zoo.

Práci technického úseku v roce 2005 výrazně kladně ovlivnilo ustavení investiční komise, která řídí nejen výstavbu objektů, ale i čerpání investičních prostředků. Pro osvětlení funkce této komise přikládám její výroční zprávu, kterou zapsal člen komise Jan Hrdlička.

Ing. Zdeněk Vrátný

Výroční zpráva investiční komise Zoo Brno za rok 2005

Předseda komise: Ing. Hana Václavková, **členové:** Michal Balcar, Simona Blahoňovská, Jaroslav Fasura, Bc. Jana Hadová, MVDr. Martin Hovorka, Jan Hrdlička, RNDr. Bohumil Král, CSc., MVDr. Jaroslava Vavřinová.

Investiční komise započala svou činnost 31. 3. 2005 ve výše uvedeném složení. Do konce roku svolala jedenáct zasedání, kterých se členové účastňovali ne zcela pravidelně. Na každém zasedání byl jako host přítomen Ing. Zdeněk Vrátný. Komise projednávala především stavbu ubikace pro tapíry jihoamerické. Technické

Koně Převalského v novém výběhu / Przewalski's horses in the new exhibit

parametry chovných zařízení a aspekty chovu konzultovali členové komise s odborníky při návštěvách zoologických zahrad v Praze, Ostravě a Jihlavě, které již tapíry chovají – v Jihlavě je i několikrát rozmnožili. Ve zmíněných zahradách členové komise pořídili fotodokumentaci ubikací a výběhů. Veškeré poznatky pak použili při zhotovení projektu přestavby poloviny bývalého pavilonu gepardů na ubikaci pro tapíry. V přestavěné části gepardince vznikly dva boxy, které lze spojit v jeden prostor. Každý z boxů je vybaven hladinovou napáječkou a bazénkem, jehož rozměry činí v jednom boxu cca 2x1x1m a v druhém cca 80x80x40cm. V obou boxech je instalováno podlahové a stěnové vytápění, stěnové sahá do výšky cca 2 m. Vzhledem k tomu, že u objektu je položeno plynové potrubí, k vytápění byl použit plynový kondenzační kotel. Budova je zvenčí zateplena polystyrénovými deskami o tloušťce 10 cm. Šubry vedoucí do paddocků jsou též zatepleny. Přestavbu, která byla průběžně fotograficky dokumentována, provedla firma Spedimex Moravia, s. r. o., za vydatného přispění dílenských pracovníků technického úseku Zoo Brno. Úsilí bylo korunováno úspěchem a 14. 10. 2005 mohl z polské Zoo Gdaňsk přicestovat mladý samec tapíra jihoamerického.

Další stavbou, kterou se investiční komise zabývala, byl výběh a ubikace pro koně Převalského. Komise se několikrát sešla v místě budoucí expozice, aby se co nejlépe seznámila s terénní situací. Některé úpravy navrhované komisí byly akceptovány, jiné nikoliv. Ve stáji, která má tvar jurty, bylo instalováno osvětlení a zrekonstruová-

no vodovodní potrubí pro napáječky, ve výběhu bylo vybudováno napajedlo ve stylu vahadlové studny. Položen byl nový přívod užitkové vody sloužící pro závlahy výběhu.

Ke konci roku se členové komise okrajově zabývali novou společnou expozicí pro dželady a paovce a seznámili se s ideovými návrhy na expozice medvědů hnědých a kapustňáků.

Jan Hrdlička

SUMMARY: *The Technical section activities were targeted to the tasks that result from the Brno zoo development strategy. Other activities depended on the amount of entrusted money and on the yearly budget. Single resolutions of 2004 were fulfilled as follows: 1) We prepared documents for developing two of three planned technoeconomic concepts (TEZ): the new Brown bears' exhibit and the reconstruction of the A vivarium. 2) With the assigned funds for mechanical investments, we started the preparations of electronic fire system in the stables at the Safari exhibit and we organized a tender for the contractor. 3) From a plan of strategic operations for 2006, we realized a study of service water supply. 4) We finished the Przewalski horses' exhibit. We executed ground works, set up the pits and laid the cable protector during the fourth period of laying the cable ducts, which goes from the refreshment stall "At the tiger" to the veterinary treatment block. We haven't finished the laying of cables due to*

bad weather. 5) We reconstructed the former cheetahs' dormitory into a tapers' exhibit. 6) We adapted the Barbary sheep's exhibit for arrival of a new species – geladas. The common exhibit will be ready in 2006. 7) We continued in enlarging and in other adaptations of the bison's exhibit. 8) We continued in geodetic survey and passportization of objects; an estates inventory further to book-keeping took place by the end of the year.

In the end of 2005, the section turned to preparing the next year, which should markedly affect the events at the zoo. The assigned funds for mechanical investments will allow us to finish the electronic fire system at the Safari exhibit stables. We will finance the single actions, related to the Brno zoo strategy, from the capital expenditures of the city council, namely up to 10 millions CZK. Other 10 mil. CZK from the same source are destined for development of the technical background of the zoo.

Příprava slavnostní tabule v restauraci U Tygra / Preparations of ceremonial board in the restaurant „At the Tiger“

Obchodní úsek pracoval v roce 2005 ve stejném personálním obsazení jako předchozí rok, v sezoně jsme zaměstnali 11 dalších pracovníků pro prodej občerstvení a upomínkových předmětů.

Počet prodejních míst byl shodný s rokem předešlým. Dispoziční změna v interiéru stánku U Krokodýla se ukázala jako praktická, a to především vzhledem k obslužnosti zákazníků. Vybavení stánku jsme rozšířili o automat na kávu a chladicí vitrínu. Všechny úpravy jsou však dočasné, v brzké době hodláme stánek U Krokodýla přebudovat na Mexickou haciendu.

Od listopadu sloužilo k občerstvení návštěvníků a nákupu suvenýrů pouze Centrum služeb s restaurací a obchodem s upomínkovými předměty, v němž jsme prodejní sortiment obohatili o cukrovinky. V restauraci si zákazník mohl koupit i tzv. občerstvení s sebou – langoš, párek, hamburger apod. Prostory Centra služeb nabízíme pro konání firemních akcí a soukromých oslav.

Vzhledem k přání veřejnosti se brněnská zoo rozhodla, že od 1. 11. 2005 povolí na zkušební dobu vstup návštěvníků se psy. Vstupenka pro pejska stojí 20 Kč, jeho majitel obdrží informač-

ní leták a sáček na exkrementy. Do konce roku jsme evidovali 99 psích návštěvníků, v průběhu následující sezony budou v areálu vytvořena a označena napájecí místa.

Zájem o permanentní vstupenky do zoo, které jsme začali prodávat v roce 2004, se v roce 2005 zvýšil. Největší zájem návštěvníci projevovali o permanentky přenosné na 5 nebo 10 vstupů. V roce 2005 pokračovala spolupráce s Dopravním podnikem města Brna v prodeji společných tzv. pojízdných vstupenek. Tuto službu využilo ve sledovaném období 8 700 osob, což je o 2 200 méně než v roce 2004. Pokles prodeje pravděpodobně souvisí se skutečností, že dopravní podnik zavedl se správou hradu Veveří další typ společné vstupenky.

Zejména pro zpestření pobytu dětí uzavřela zoo smlouvy s provozovateli vláčku, skákací žirafy, houpacích zvířat a s prodejcem amerických koblížků. Velký zájem měli malí návštěvníci o projížďku na ponících po hipodromu. Za tuto službu jsme utrhli 58 460 Kč.

I v roce 2005 se obchodní úsek podílel na všech akcích pořádaných zoologickou zahradou pro veřejnost. Úseku při tom již tradičně výrazně pomáhaly firmy Arktida a Hortim, za což jim patří velký dík

Část centrálního skladu, šlo zejména o technický materiál, jsme přestěhovali do areálu v Kníničkách, přesun bude dále pokračovat, neboť se postupně likvidují nevyhovující skladovací prostory v areálu zoo.

Abychom využili volnou kapacitu restaurace v mimosezonním období, příští rok bude kuchyně v restauraci vařit obědy i pro zaměstnance. Ti se budou moci stravovat buď v restauraci, nebo ve výdejně jídel ve správní budově, záleží jen na

Přehled návštěvnosti v roce 2005:

Zoo		228 195
SAV		14 664
Celkem		242 859 oso
Z toho:	děti	118 240
	dospělých	97 583
	studentů	19 369
	důchodců	7 667

Přehled tržeb v roce 2005:

občerstvení	5 041 108,- Kč vč. DPH
upomínkové předměty	2 016 373,- Kč vč. DPH
restaurace	2 701 268,- Kč vč. DPH

nich, které místo si vyberou. Výdejnu ve správné budově jsme rekonstruovali tak, aby vyhovovala hygienickým předpisům Evropské unie.

V roce 2006 se chystáme zdokonalit prodej vstupenek. Dosud totiž využíváme klasické registrační pokladny, které jsou již překonány dokonalejšími systémy evidence a prodeje včetně použití turniketů. Občerstvovací služby by se

měly v roce 2006 rozšířit o venkovní posezení v blízkosti restaurace, odkud by měl na svou trasu vyjždět vláček s návštěvníky. Také bychom chtěli zřídit venkovní grily, na kterých by si návštěvníci sami upravovali u nás zakoupené polotovary. Grily chceme instalovat do prostoru mezi dětskou zoo a dětským hřištěm.

MVDr. Jaroslava Vavřínová

SUMMARY: *The membership of the Commercial section was the same in 2005 as in the previous year; we employed 11 other workers for refreshment and souvenirs sale during the season. The Service centre with a restaurant and a souvenir shop was the only place that served the visitors for refreshment and buying keepsakes since November. They also could buy snacks as "langoš", hot dog, hamburger or similar in the restaurant.*

Due to the wish of the visitors, the Brno zoo decided to allow entry of visitors with dogs for a test period from 1st November 2005. Ticket for a dog costs 20 CZK and its owner gets an information flier and an excrement bag. A demand for the season tickets that we have started to sell in 2004 has risen in 2005. The tickets for 5 or 10 entries

were the best-selling ones. Especially for a sake of variety for children, the zoo signed treaties with operators of the little train, jumping giraffe, rocking animals and an American donuts seller. The young visitors were also very interested in riding the ponies at the hippodrome.

To utilize the free capacity of the restaurant off the season, the kitchen will cook dinners also for the employees. We are about to improve the ticket sale in 2006, because we still use the classic cash registers. The refreshment service should be enlarged by an outdoor terrace near the restaurant in 2006 and we would also like to raise outdoor barbecues, on which the visitors could prepare ready-to-cook foods bought at the zoological garden.

Na Dni dětí s rádiem Frekvence 1 zazpíval i finalista soutěže Superstar Julian Záhorovský (Foto Martin Braczek) / Julian Záhorovský, a finalist of the Superstar, was singing during the Children's Day with Radio Frekvence 1 (Photo by Martin Braczek)

Těžiskem práce úseku byly opět výukové programy, které zoo nabízí téměř všem typům škol. Ve sledovaném období pracovníci úseku připravili z celkového počtu 23 programů sedm nových. Z nich pět bylo určeno pro mateřské školy a 1. stupeň základních škol, nabídka pro menší děti byla mnohem bohatší než v minulých letech. Víkendové akce pro veřejnost, při nichž dětské soutěže doplňují různá kulturní vystoupení, organizoval úsek od jara do podzimu, v zimě se k nim přiřadily mikulášská nadílka, štědrodopolední krmení, maškarní bál a zoobál. Oblíbené prázdniny v zoo proběhly ve stejném rozsahu jako v předcházejícím období, z kapacitních důvodů nelze přijímat více dětí. Program prázdnin se každým rokem inovuje. Kampaně EAZA propaguje úsek na několika místech v zoo i mimo ni. Také v roce 2005, kdy šlo o propagaci záchrany želv, vyhlásili pracovníci úseku dětskou výtvarnou soutěž ke kampani Shellshock. Poprvé se brněnská zoo účastnila mezinárodní akce Noc snů, kterou zoologické zahrady věnují

postiženým dětem. V neztenčené míře probíhaly návštěvy pacientů Kliniky dětské onkologie, druhým rokem se rozvíjela kooperace v oblasti zooterapie s denním stacionářem pro postižené děti Elpis, neustřela ani činnost Nízkoprahového klubu. Nově se podařilo navázat kontakt s domovy důchodců, kam zajíždíme na besedy, seniory také zveme na exkurze či setkání do zoo. Osmiletou spolupráci s onkologickou klinikou završilo v roce 2005 První kolokvium O Neumírání & O Malých pacientech v zoologické zahradě, kterého se v audiovizuálním sále zoo účastnili významní onkologové, pedagogové i výchovní pracovníci zoo.

V příštím roce, kdy má být otevřena rekonstruovaná Dětská zoo, v ní hodláme zprovoznit středisko environmentální výchovy. Chceme také připravit k tisku nového průvodce po zoo. Na jaře by měla vyjít kratší praktická verze pro nejšířší návštěvnickou obec, během roku pak reprezentativní dvojjazyčná publikace.

Výukové programy

Vzdělávací pracovníci Zoo Brno nabízeli v roce 2005 školám různých typů 23 výukových programů. Pro střední školy měli k dispozici šest výukových programů, pro druhý stupeň základních škol dvanáct, pro první stupeň základních škol třináct a pro mateřské školy sedm programů. Každý z nich je koncipován do dvou částí, celková délka představuje dvě vyučovací hodiny. První část probíhá v audiovizuálním sále ve správné budově zoo. Přednášku doplněnou dotazy žáků pracovníci zoo zpestřuje ukázkou živého zvířete a přírodnin, spouští powerpointovou prezentaci či promítá videosnímek. Druhou část programu děti absolvují v areálu zoo, na závěr vyplní pracovní list.

Pracovníci zoo v roce 2005 nově sestavili programy Shellshock, Koňovití, Nahlédnutí do říše savců a ptáků, Znáš domácí zvířata?, Čtyři roční doby, Podnebné pásy a Hody, hody, doprovody, dejte vejce malovaný. Posledních pět programů připravili pro mateřské školy a 1. stupeň základních škol, nabídka pro menší děti byla mnohem bohatší než v minulých letech. V nových programech se děti dozvědí, jak chovat doma živá zvířátka, seznámí se s plemeny domácích zvířat, zrekapitulují si život v přírodě v průběhu roku či zjistí, které rostliny a živočichové žijí v různých podnebných pásích. Program Shellshock, připravený ke kampani evropských zoo na záchranu v přírodě žijících želv, byl určen pro žáky základních škol i studenty škol středních, kteří se do-

První část výukového programu probíhá v audiovizuálním sále, druhá v areálu zoo, odkud je náš snímek; na závěr žáci vyplní pracovní list / The first part of an educational programme takes place in the projection hall, the second in the zoo premises (on photo); the pupils complete a knowledge test in the end

zvěděli něco více o životě želv v divočině a o tom, jaké jim hrozí nebezpečí. Program Koňoviti seznamuje děti s příslušníky jedné zvířecí čeledi – s koňmi, osly a zebry. Součástí programu, také určeného základním i středním školám, je prohlídka nové expozice koňů Převalského. Mateřským školám jsme nabídli, že s programem zajedeme přímo do jejich zařízení. Návštěvou školky jsme během roku potěšili 580 dětí.

Základní a střední školy projevovaly největší zájem o výukové programy Naši savci a Ptáci II (dravci a sovy), které se týkají fauny České republiky. Dále si oblíbily programy Zvířata Afriky, Jsou nám opravdu podobné?, Etologie a Význam zoo. V roce 2005 proběhlo v Zoo Brno 156 výukových programů, kterých se zúčastnilo 5 315 žáků.

Pro studenty vysokých škol připravujeme přednášky a prohlídky zoo s odpovídajícím odborným výkladem. O praktickou výuku studentů Veterinární a farmaceutické univerzity se stará veterinář Zoo Brno MVDr. Stanislav Mazánek, Ph.D. Na odborné exkurze přišli do zoo studenti přírodovědecké, pedagogické a filozofické fakulty. Studenti pedagogické fakulty si v rámci seminární práce sestavili vlastní výukový program a s žáky si jej v zoo vyzkoušeli. Studenti Mendelovy zemědělské a lesnické univerzity docházejí do zoo na výuku etologie.

Prázdniny v zoo

Týdenní prázdninové pobyty dětí uspořádala brněnská zoo poprvé v létě roku 1997. Osm turnusů, do nichž se přijímá kolem 25 dětí, pokrylo oba prázdninové měsíce také v roce 2005. Děti ve věku od 7 do 12 let přicházely do zoo od pondělí do pátku v 8 hodin ráno a rodiče si je o-

pět vyzvedli týž den po 17. hodině. Náplň jednotlivých dní připravili a o děti se starali pracovníci úseku a dvě studentky pedagogické fakulty v roli pomocných pedagogů. Stejně tak mohli děti prožít v zoo i jarní prázdniny. Program byl přizpůsoben počasí a končil již v 16 hodin.

V zoologické zahradě čekaly zábavné kvízy a soutěže, hry, soutěžní stezka a v přednáškovém sále mohly děti sledovat přírodopisné filmy, které jim přiblížily život zvířat všech světadílů. Během týdne děti poznaly celou zahradu a nahlédly i do jejího zákulisí. Chovatelé je seznámili se svou prací a zodpověděli zvědavé dotazy. Děti sledovaly krmení například medvědů, tygrů, lachtanů, opic, mohly si také pohladit domácí zvířata v Dětské zoo a blíž se seznámit s různými druhy plazů, ptáků a drobných savců ve Stanici mladých přírodovědců. Obědy měly děti zajištěny v areálu zoo, v restauraci U Tygra.

Do týdenního programu byl zahrnut i celodenní výlet do okolí Brněnské přehrady. Autobus nejprve děti zavezl na náměstí ve Veverské Bítýšce, odkud se šlo pěšky do nedalekého Jarošova válcového mlýna na Bílém potoce. Kulturní památkou přeměněnou na muzeum děti provedl „pan mlynář“, který jim ukázal, jak se v takovém stavení dříve žilo a jak se mlela mouka v mlýně poháněném od roku 1933 parou. Poté se děti vrátily na náměstí a pokračovaly autobusem na hrad Veveří, kde si prohlédly jednotlivé komnaty, expozici strašidel a na nádvoří hradu výstavu dravých ptáků a sov, jejichž výcviku se rovněž účastnily. Den zakončily plavbou parníkem do přístaviště v Brně-Bystřici.

Další z dnů Prázdnin v zoo byl věnován návštěvě Hvězdárny a planetária Mikuláše Koperníka v Brně na Kraví hoře. Děti zhlédly

Účastníci Prázdnin v zoo při výletě na hrad Veveří zhlédli ukázkou drezúry dravců (Foto Martin Braczek) / Attendants of the Holidays at the Zoo saw a birds of prey training exhibit during their trip to the Veveří castle (Photo by Martin Braczek)

pohádková představení O ztracených planetách a Zvířata a hvězdy a pod odsuvnou střechou hvězdárny pozorovaly oblohu zrcadlovým dalekohledem. Závěr Prázdnin v zoo patřil Indiánskému dni. V replice srubu šamana indiánského kmene Haida Gwaii, postavené u výběhů vlků a bobrů, se dozvěděly zajímavosti ze života Indiánů, pomalovaly si po indiánsku obličej a odnesly si vlastnoručně vyrobenou čelenku.

Pobyty v zoo jsou u rodin z Brna a okolí natolik populární, že nepotřebují reklamu. V roce 2005 se letních Prázdnin v zoo účastnilo 178 dětí. Přihlášky jsme přijímali od 2. května a již během dne byly všechny turnusy vyprodány.

Kampaň Shellshock

K mezinárodní Kampani na záchranu ohrožených druhů želv (EAZA Shellshock 2004/5), k níž jsme připravili speciální výukový program, jsme také vyhlásili výtvarnou soutěž. Probíhala

Sova Amálka ze Záchrané stanice dravých ptáků v Rajhradě se seznámila s účastníky Prázdnin v zoo při jejich výletě na hrad Veveří (Foto Martin Braczek) / Owl Amálka from the Birds of Prey Rescue Station in Rajhrad met the attendants of the Holidays at the Zoo during their trip to the Veveří castle (Photo by Martin Braczek)

od 22. 4. do 30. 6. Po žácích a studentech jsme chtěli, aby ztvárnili příběh na téma želva formou komiksu: ohrožené druhy želv, snaha o jejich záchranu, život želv ve volné přírodě, v zoo a v domácím chovu. Soutěžící byli rozříděni do čtyř

Do soutěže ke kampani Shellshock posílaly děti kreslené komiksy ze života želv. Reprodukované dílo vytvořil jedenáctiletý Jakub Čonka ze ZŠ Hamry v Brně-Maloměřicích (Foto Martin Braczek) / Children were sending strip cartoons about turtles for the Shellshock campaign competition. This one was made by eleven years old boy Jakub Čonka from the basic school in Brno-Maloměřice (Photo by Martin Braczek)

věkových kategorií: mateřské školy, první stupeň ZŠ, druhý stupeň ZŠ, střední školy. Celkem jsme obdrželi 66 prací. Výherci dostali malé ceny a čekala na ně neobvyklá prohlídka pavilonu Tropické království s výkladem chovatele plazů Michala Balcara. Soutěžní práce byly vystaveny v pavilonu exotického ptactva a v restauraci U Tygra do konce roku 2005.

Na kampaň Shellshock jsme návštěvníky upozorňovali na dvou místech: ve správní budově a v pavilonu Tropické království, kam jsme instalovali nástěnky s podrobným a názorným popisem. O celé kampani a také o želvách, které se podařilo zachránit v Zoo Brno, informovala od

dubna 2005 do února 2006 výstavka v zasedací místnosti Stálé akvarijní výstavky.

Ve sklepení Stálé akvarijní výstavky se od června do konce roku 2005 konala výstava fotografií Nusa Tenggara – život korálového útesu. Snímky Moniky a Milana Jeglíkových z Brna ukazovaly život pod mořskou hladinou i na pobřeží indonéských ostrovů Komodo, Flores, Alor a Bali.

Noc snů

Noc snů (Dreamnight at the Zoo) je mezinárodní akce, kterou pořádají zoologické zahrady na celém světě vždy první červnový pátek od 18 do 22 hodin. Na tu dobu zahrady nabízejí noční

prohlídku dětem chronicky nemocným či jinak handicapovaným. Poprvé se Noc snů konala v roce 1996 v Zoo Rotterdam, a to pro pacienty tamní Kliniky dětské onkologie. Na myšlenku oslovit nemocné děti tímto způsobem přišel Peter van der Wulp z rotterdamské zoo, který je také zakladatelem a předsedou Nadace Noci snů (Dreamnight at the Zoo Foundation). V roce 1996 se Noci snů účastnilo 175 dětí a jejich příbuzných, v roce 2005 přišlo přes 180 000 lidí ze 40 000 rodin s dětmi.

Na Noc snů do Zoo Brno zavítalo v roce 2005 na čtyři stovky chronicky nemocných a postižených dětí s rodinami, celkem to bylo asi 1000 lidí. Připravili jsme pro ně bohatý kulturní program. Divadlo Genus zahrálo pohádku Opice v Africe, vystoupilo taneční divadlo Mimi

Fortunae, hrály hudební skupiny Mošny, Zimour a Noví Kaskadéři. Zazpívala také nevidomá zpěvačka Danka Gubčová, kterou doprovázel kytarista David Čumpelík z kapely Kaskadéři. Děti si mohly s chovateli nakrmit lední medvědy, lachtany, bobry, surikaty, kozy a ovce. Viděly krmení piraní, krokodýlů a opic. Vzít do rukou si mohly různá ptačí pera, vejce, kůže i parohy. Dále měly možnost pohladit kuřátka, králíky, kozy, ovce, morčata, ale i lamy, papouška, hada, želvu, fretku či kunu. Některé děti se svезly na ponících. Na obličej si mohly nechat namalovat zvířátko. Ze zoo si na památku odnesly plyšáčka, perník a tričko, na které si mohly vlastnoručně namalovat zvířátko.

Hlavním sponzorem brněnské Noci snů byl Nadační fond Most naděje.

Na Noci snů zahrála k tanci countrykapela Noví Kaskadéři / Country band „Noví Kaskadéři“ played dance music during the Dreamnight at the Zoo

Návštěvy v Ústavu sociální péče Kociánka

Když děti mohou přijít do zoologické zahrady poslechnout si a zhlédnout výukový program, je vyhráno. Nic nebrání tomu, vzít je do přednáškového sálu, promítnout jim film, podat odborný výklad, zajít do areálu zahrady a prohlédnout si pěkně zblízka zvířata, o kterých se ve výukovém programu mluvilo. A už vůbec není nic nemožného přijít do zoo kdykoliv jindy.

V jiné situaci se nacházejí děti s handicapem – pohybovým, mentálním nebo kombinovaným. Pro ně už je návštěva zoo obtížnější. Proto výukoví pracovníci zoo spolupracují se Základní a speciální základní školou v Ústavu sociální péče Kociánka a za žáky do těchto škol přijíždějí. Společně s pedagogy vybírají vhodná témata navazující na školní osnovy a speciální výukový program ušijí takřkajíc na míru. A pokud je to jen trochu možné, přivezou s sebou na Kociánku vybraná kontaktní zvířata – hada, želvu, ještěra, papouška, fretku nebo kunu. Žáci se na návštěvy ze zoo těší a dokonce sami navrhnou téma příští přednášky. O překvapení nebývá nouze – zájem se netočí jen kolem života zvířat současných, ale děti chtějí znát i zákonitosti a průběh vývoje některých živočišných druhů. Tak se například zrodil výukový program o prehistorických šelmách.

Každá návštěva Kociánky je obohacením pro obě strany, obohacením nejenom po stránce vědomostní, ale i lidské.

Spolupráce s Klinikou dětské onkologie FDN v Brně

Zoo Brno spolupracuje s Klinikou dětské onkologie v Brně již od roku 1998. Návštěvy malých pacientů se konají jedenkrát měsíčně od

března do prosince, s přestávkou o letních prázdninách. Děti vzhledem k jejich zdravotnímu stavu vozí po zoo mikrobus a zastavuje na zajímavých místech, kde si, pokud mohou, vystoupí. Po prohlídce zoo si obvykle odpočinou a občerství se v restauraci U Tygra, kde se jim velmi líbí a svačina výborně chutná. Kromě pracovníků propagačně vzdělávacího úseku se dětem rádi věnují také chovatelé, kteří jim dovolí některá zvířátka pohladit či nakrmit. Děti si pohladily velbloudici Majdu, vedenou chovatelem Milošem Walterem, se Simonou Blahňovskou nakrmily bobry, orly a medvědy, s Lubomírem Galou pavoce. Zajezdily si na ponících s Jaroslavem Káňou, Milanem Šebestou a Alexandrou Burešovou. Něco ze zákulisí pavilonu exotického ptactva se dovedly od Lubici Hrdinové, v Tropicském království sledovali Michala Balcara, jak hlemýždi krmí dracény. Protože si děti v minulých letech oblíbily vyplňování testů, které jsme jim připravovali na vybrané zoologické téma, i tentokrát jsme pokračovali ve stejném duchu. Děti si tak mohly i v roce 2005 ověřit a vylepšit znalosti o zvířatech. Celkem vyplnily a odevzdaly 32 testů.

Pro děti, které byly schopny celodenních zájezdů, jsme v září zorganizovali výlet do Zoo Plzeň. Zahradou nás provázal Mgr. Martin Vobruba. Měl připraven svěží výklad a dětem dovolil některá zvířata si pohladit, což se jim líbilo nejvíce.

V prosinci jsme pro děti již tradičně pořádali Vánočně-mikulášskou besídku. Program se odehrával v promítacím sále správní budovy a připravoval ho pěvecký sbor studentů a pedagogů Pedagogické fakulty Masarykovy univerzity v čele se sbormistryní PhDr. Blankou Knopovou.

Malí pacienti onkologické kliniky se svým doprovodem a pracovníky zoo. Druhá zleva univ. prof. Dagmar Ježková, iniciátorka spolupráce kliniky a zoo (Foto Martin Braczek) / Little patients of the Oncological Clinics with their attendance and the zoo workers. Professor Dagmar Ježková (second from the right), an initiator of the cooperation between the zoo and the clinics (Photo by Martin Braczek)

Součástí programu bylo také vylosování pěti úspěšných řešitelů testů, kteří dostali malé dárky. Nakonec přišli Mikuláš, anděl a čert a na prostranství u tygřince rozdali dárečky. Dostavila se také velbloudice Majda i lamy krotké, přivedené dívkami z domestikální skupiny Stanice mladých přírodovědců. Majdu i lamy si mohly děti pohladit i nakrmit a dostaly balíček překrásně zdobených perníčků, které pro ně zdarma napekla paní Dana Smetanová z Osík u Tišnova s rodinou.

Děti s rodiči i lékařským personálem do zoo velmi rádi jezdí, pobyt mezi zvířaty všechny zúčastněné alespoň na chvíli vytrhne z každodenních starostí, návštěvy v Zoo Brno mají na malé pacienty blahodárny vliv. Přestože je organizace návštěvy těžce nemocných dětí velmi náročná, stojí určitě za to v úsilí pokračovat a pomáhat těm, kteří pomoc potřebují. Od roku 1998 proběhlo v Zoo Brno 43 návštěv malých pacientů,

Pacienti kliniky dětské onkologie se mohou v zoo projet na ponících (Foto Martin Braczek) / The patients of the Children's Oncological Clinics can ride a pony at the zoo (Photo by Martin Braczek)

sedm výletů do jiných zoo a akcí se celkově účastnilo 635 dětí. V roce 2005 proběhlo pět návštěv, kterých se účastnilo 160 dětí a jejich rodičů i zdravotních sester, a jeden výlet do Zoo Plzeň, kterého se účastnilo 38 lidí.

Pacientům kliniky dětské onkologie jsou k dispozici všechna zvířata na dětské zoo (Foto Martin Braczek) / All animals at the Children's Zoo are at the disposal of the patients (Photo by Martin Braczek)

Největší zásluhu na organizaci návštěv onkologicky nemocných dětí má od samotného počátku univ. prof. MVDr. Dagmar Ježková, která svým citlivým přístupem pomáhá při hladkém průběhu všech akcí a přináší radost malým pacientům. Velký dík patří také dopravci Vítězslavu Krapkovi, který vozí děti sponzorsky autobusem nejen do Zoo Brno, ale i na výlety do jiných zoologických zahrad. V roce 2005 se začal sponzorské dopravě podílet také Mgr. Aleš Jarošek a Mgr. Pavel Petr z cestovní kanceláře Al & Pa.

Osmiletá spolupráce s Klinikou dětské onkologie v Brně vyústila v roce 2005 v kolokvium na téma O Neumírání & O Malých pacientech v zoologické zahradě. Kolokvium se konalo na počest životního jubilea primářky MUDr. Danuše Dembické z Kliniky dětské onkologie. Na programu byl mj. film Petra Barana O Neumírání, film o spolupráci Zoo Brno s Klinikou dětské onkologie, nazvaný Vrátky do zoo za zvířátky, a dokument 50 let Zoo Brno. Promítání propojila slovem Doc. PhDr. Věra Linhartová, CSc., která pohovořila o osmileté

spolupráci Zoo Brno a Kliniky dětské onkologie FDN v Brně. Na kolokviu promluvil MVDr. Martin Hovorka, ředitel Zoo Brno, doc. MUDr. Jaroslava Šterba, Ph.D., přednosta Kliniky dětské onkologie, prof. MUDr. Jiří Vorlíček, CSc., předseda České onkologické společnosti, a prof. MUDr. Jiří Žaloudík, CSc, děkan Lékařské fakulty Masarykovy univerzity. Na kolokvium se dostavilo 50 hostů, z toho bylo 18 lékařů onkologů. Mezi významnými hosty byla RNDr. Iva Vilhumová ze Zoo Praha, Ing. Lubomír Moudrý, Mgr. Jaroslava Kovaříčová a Markéta Seidlová ze Zoo Děčín, Mgr. Šárka Kalousková ze Zoo Ostrava, RNDr. Libuše Veselá a Hana Labská ze Zoo Olomouc, RNDr. Roman Kösel, Mgr. Ivan Kubát a Michaela Jehortová ze Zoo Ohrada. Pozvání přijaly také zástupkyně Klubu přátel Zoo Schönbrunn Helga Thaller a Brigitte Dobber. Čtyři postery, které byly vystaveny po dobu kolokvia ve vestibulu správní budovy, ukázaly, jak se Zoo Praha, Zoo Olomouc, Zoo Ohrada a Zoo Ostrava věnují nemocným a postiženým dětem. Po skončení kolokvia se rozvíjela neformální oslava narozenin v restauraci U Tygra.

Zooterapie ve speciální škole Elpis

I v roce 2005 pokračovala spolupráce Zoo Brno se státní Speciální školou pro žáky s více vadami Elpis v Brně-Židenicích, na ulici Františky Skaunicové číslo 17. V tomto zařízení se nacházejí dvě třídy mateřské školy speciální a šest tříd základní školy speciální, ve kterých se vzdělávají děti mentálně a tělesně postižené, děti s Downovým syndromem a děti s autistickými rysy. Zoo spolupracovala s Elpísem na poli zooterapie, což je léčba pomocí kontaktu se zvířaty.

Její prostřednictvím lze pozitivně ovlivnit prožitky a chování člověka, zejména mentálně či tělesně postiženého.

Za dětmi z Elpisu jedenkrát týdně dojížděla pracovnice úseku, která má kvalifikaci v oboru speciální pedagogika. Pro návštěvní zooterapie využívala drobná kontaktní zvířata ze Stanice mladých přírodovědců – fretky, zakrslé králíky, morčata, želvu a mládě kuny. Pro každé dítě zařazené do návštěvní zooterapie vypracovala individuální plán. V autistické třídě ZŠ speciální bylo šest dětí, se kterými pravidelně pracovala. U všech dětí se postupně dařilo vytvářet emotivní vztah ke zvířatům. V jejich přítomnosti děti projevovaly kladné emoce – radost, úsměv apod. U jednotlivců se dařilo uvolňovat svalový tonus rukou, navazovat verbální i neverbální komunikaci, udržet oční kontakt, plnit jednoduché pokyny, nemluvit ve třetí osobě jednotného čísla, nešeptat, tvořit jednoduché věty. Uvádíme tři individuální příklady působení zvířete na nemocné dítě.

PETRA P. (narozena 1989, diagnóza: těžká mentální retardace, Rettův syndrom, epilepsie): U Petry bylo možno pozorovat průvodní jevy Rettova syndromu – mimovolní pohyby (tření) rukou, vyšší svalový tonus. Chyběla verbální komunikace, domlouvala se pouze pomocí komunikační desky, na níž ukazovala na jednotlivé symboly, ale i tak jen omezeně. Občasné byly potíže s očním kontaktem. Pracovnice zoo se snažila, aby kontakt se zvířátkem vyvolal u Petry kladné emoce, aby se uvolnil svalový tonus a Petra se zapojila do aktivní činnosti – pomocí mimoslovní komunikace rozvíjela pasivní slovník se zpětnou vazbou ke komunikační knize piktogramů. Po dvou letech pravidelné práce se dostavily malé úspěchy. Na příchod tety – tak nazývají pracov-

Děti z Elpisu na přednášce v kinosále zoo / Children from Elpis at a lecture in the projection hall

nici zoo klienti Elpisu – reagovala Petruška úsměvem, šla tetě naproti, těšila se, že dostane zvířátko. V jeho přítomnosti zmizely mimovolní pohyby rukou, uvolnil se svalový tonus – Petra dokázala bez cizí pomoci narovnat prsty pravé ruky a zvíře hladit. Totéž pak zvládla i levou rukou. Reagovala na jednoduché pokyny, udržela oční kontakt. Bylo na ní vidět, že se na práci se zvířátkem a tetou těší.

Postiženým dětem se při hlazení zvířete uvolní svalový tonus rukou / Muscular tonus of the disabled children relaxes while stroking animals

Děti z Elpisu na procházce v zoo / Children from Elpis walking through the zoo

MICHAL M. (narozen 1988, diagnóza: Downův syndrom, střední mentální retardace, určité znaky autismu): Michal byl pasivní, nekomunikoval, zvířat se bál, v jeho chování se občas projevoval negativismus, někdy dával najevo svou dominanci. Cílem návštěvní zooterapie bylo vytvořit emotivně laděný vztah ke zvířátkům, odstranit strach a bážlivost, naučit se krotit dominanci. Při komunikaci rozvíjet aktivní slovník a skládat věty, zaměřit se na porozumění řeči. Míša zpočátku před zvířaty uhýbal, hlasitě projevoval nesouhlas. Postupem času se naučil vzít zvíře na klín, pak se ho dokázal dotknout rukou. Při kontaktu se zvířetem odpovídal na otázky jednoduchými větami. Rád zvířata krmil, slovně je přítom pobízel. Po dvou letech pravidelné práce už Michal s okolím komunikuje. Každé úterý vyhlíží, kdy už přijde teta se zvířátky.

PETR S. (narozen 1987, diagnóza: střední mentální retardace, autismus, mikrocefalus): Těžkosti měl Petr zejména s komunikací. Mluvil ve třetí osobě jednotného čísla, měl potíže s modulačními faktory: hovořil potichu, téměř neslyšitelně, z toho najednou velmi nahlas se sklonem k vulgárním výrazům. Byl spíše pasivnější typ. Cílem návštěvní zooterapie bylo emotivně vyladit vztah se zvířaty tak, aby jim Petr neublížoval, odstranit mluvu ve třetí osobě čísla jednotného, zapojit Petra do aktivní činnosti. Po dvouleté snaze se výsledky návštěvní zooterapie u Petra projevovaly nepravidelně. Na tetu a zvíře reagoval dle své okamžité nálady, časté byly projevy negativismu a vulgarismu.

Ve třídě III. A na nižším stupni Základní školy speciální probíhaly po dohodě s třídní učitelkou Mgr. Janou Hrabcovou výukové programy

přípravené pracovníci zoo, které doplňovaly učivo prvouky. Byly to například programy Čtyři roční období, Domácí zvířata či Volně žijící zvířata v zimě. Ve třídě bylo šest dětí s různým stupněm postižení, některé uměly psát, počítat a číst. Jedenáctiletá mentálně retardovaná Kája uměla počítat do deseti, četla, psala a měla velký zájem o přírodu. Tetu a zvířátka vždy vítala s velkou radostí a spontánně spolupracovala. Čtrnáctiletá mentálně retardovaná Hanka počítala do deseti, četla, psala, ráda kreslila. Při výuce byla pozorná, na otázky odpovídala jednoduchými větami. Pro Hanku bylo odměnou, když si mohla sama zvíře vzít, pochovat a pohladit.

Děti z Elpisu navštívily v průběhu roku 2005 několikrát Zoo Brno. Průvodcem jim byla jejich „teta“ Mgr. Světa Vítková, která s nimi pracuje již šestým rokem (z toho třetím rokem v rámci zoo). Velkou radost udělaly i další tety Bc. Jana Hadová a Mgr. Lenka Bochníčková, které návštěvu z Elpisu povozily v elektrovozičku po zahradě. Na návštěvu zoo se děti vždy velmi těší.

K neopakovatelným zážitkům patřila již tradiční vánoční besídka v zoo. Pro kamarády z Elpisu ji připravili členové přírodovědné skupiny Stanice mladých přírodovědců, kteří jako každým rokem uspořádali sbírku hraček, vyzdobili sál a vyrobili drobné dárky a přání. V kulturním programu opět vystoupily studentky s tančícími pejsky, krojovaná skupina Komiňáček, oddíl aerobiku Sluníčka a profesionální záchranáři se psy.

Senioři v Zoo Brno

V roce 2005 se zoologické zahradě podařilo navázat spolupráci s některými brněnskými domovy důchodců. V létě přijeli na exkurzi do zoo klienti domova na Mikuláškově náměstí a další

exkurzi pak u nás absolvovali klienti z domova na Kociánce. Autobusy s plošinou pro vozíčkáře je vyvážely k pavilonu Tropické království, kde na důchodce čekala pracovnice úseku. Při procházce pavilonem je seznámila s životem chovaných zvířat. Senioři se velmi zajímali o kampaň ShellShock. Po krátkém odpočinku následovala projížďka vláčkem horní částí zahrady. Cestou mohli sledovat papoušky poletující ve voliérách, velbloudy a další zvířata. Na přání udělal vláček výjimečnou zastávku u našeho nově otevřeného výběhu koní Převalského. Posléze následovalo nejen občerstvení ve stánku U Tygra, ale i ukázka kontaktních zvířátek chovaných ve Stanici mladých přírodovědců. Všichni si chtěli pochovat nebo aspoň pohladit fretky, králíčky, morčata či mládě kuny. Den v zoo rychle uběhl. Při loučení jsme se těšili na další setkání. Obou exkurzí se celkem zúčastnilo asi 80 osob.

Na podzim navštívili pracovníci úseku i s několika kontaktními zvířaty domov na Mikuláškově náměstí, kde s důchodci pobesedovali na téma Padesát let Zoo Brno. Asi 50 seniorů a pracovníků domova mohlo při té příležitosti zhlédnout filmový dokument o minulosti i přítomnosti naší zoo.

Program Vánoce, Vánoce přicházejí... jsme v zoo pro seniory připravili na 8. prosinec. Autobusy přivezly 65 důchodců ze čtyř domovů: Mikuláškově náměstí, Kociánka, Věstonická a Nopova. Vánoční posezení proběhlo v sále správních budov. V programu vystoupily děti ze ZŠ Pastviny 70 s pásmem koled, studentky s tančícími pejsky, členové přírodovědné skupiny Stanice mladých přírodovědců se zvířátka a pěvecký sbor seniorů Nopovanka. Po promítnutí filmu o Zoo Brno následovala diskuse s jejím ře-

ditelem MVDr. M. Hovorkou. Pro všechny bylo připraveno malé překvapení – vánoční přáníčko, svíček a perníčky. Dárky vyrobily a předaly děti z přípočkové skupiny Stanice mladých přírodovědců. Seniori z Domova důchodců na Mikuláškově náměstí se rozhodli adoptovat papouška Edu, klienti domova na Kociánce zase fretku Arnošta, adopční smlouvu uzavřou začátkem roku 2006. V práci se seniory chceme pokračovat i v dalších letech.

Přehled akcí pro seniory

30. 8. 2005 – DD Mikuláškově nám., 40 osob, exkurze v zoo. Zajišťovala Mgr. S. Vítková

21. 9. 2005 – DD Kociánka, 40 osob, exkurze v zoo. Zajišťovala Mgr. Vítková

25. 11. 2005 – DD Mikuláškově nám., 50 osob, výjezd za seniory. Zajišťovaly Z. Sommerová a Mgr. S. Vítková

8. 12. 2005 – vánoční setkání seniorů z DD Mikuláškově náměstí, Kociánka, Věstonická a Nopova, 65 osob, ve správní budově zoo. Zajišťovaly Bc. J. Hadová a Mgr. S. Vítková

29. 12. 2005 – Klub seniorů z Rájce nad Svít., 20 osob, ve správní budově zoo promítnut film, následovala beseda o zoo, ukázky paličkování (členky kroužku Duhové paličky) a zvířátek ze SMP (členové přírodovědné skupiny) a procházka po dolní části zoo. Zajišťovala Mgr. S. Vítková

Nízkoprahový klub

Nízkoprahový klub byl založen jako součást Stanice mladých přírodovědců v prosinci 2001. Je otevřen každé úterý od 15.30 do 18.00 hodin. Klub je zřízen pro děti a mládež ve věku od 8 do 18 let, které pocházejí z rodin sociálně slabých či jinak rizikových, ze sociokulturně znevýhodněného prostředí. Klienti klubu se scházejí v areálu

zoo, v klubovně Stanice mladých přírodovědců, která se nachází ve správní budově, a v promítacím sále v téže budově. Klienti využívají osobní počítače s tiskárnou s připojením na internet. K dispozici mají široký výběr videoher, videokazet a knih. S pracovníky klubu poznávají areál a zákulisí zoo.

Z Diagnostického ústavu pro mládež v Brně docházejí děti do Nízkoprahového klubu v rámci výuky biologie, klub je po předchozí domluvě pro ně otevřen také dopoledne. Ústav má zájem o výukové programy, které probíhají v promítacím sále Zoo Brno. Děti z tohoto ústavu si zoo velmi oblíbily a kromě výukových programů se rády účastní krmení zvířat ve Stanici mladých přírodovědců. Děti z ústavů rády vyhledávají kontakt s živými zvířaty a zoo jim jej umožňuje. Získali jsme již zájemce, kteří náš klub navštěvují pravidelně každých 14 dní – jsou jimi právě děti z Diagnostického ústavu pro mládež v Brně a také z Dětského diagnostického ústavu Hlinky. V roce 2005 navštívilo klub 280 dětí ze zmiňovaných dvou ústavů a z Domova mládeže Údolní. Pedagogové Nízkoprahového klubu navštívili i se zvířátky také brněnské romské středisko Drom.

Do klubu byly v roce 2005 pořízeny další přírodovědné videohry, videokazety a knihy, aby klienti měli možnost výběru a mohli se vzdělávat v oborech, které je zajímají. V Dětské zoo byla instalována tři nová šplhadla, klienti klubu se tak mohou v zahradě více vydovářet. Pořídili jsme digitální fotoaparát, děti fotíme a pak jim fotky přímo v zoo tiskneme.

Nízkoprahový klub rozvíjí v Zoo Brno svou činnost jako součást programu Prevence kriminality na místní úrovni ve spolupráci s Koordinačním centrem prevence kriminality v městě Brně.

Informační a naučný systém

Zoo Brno otevřela 28. 8. 2005 expozici koní Převalského. S pomocí dotace ministerstva životního prostředí jsme zhotovili čtyři naučné a interaktivní tabule, které pojednávají o koních Převalského a o dalších ohrožených, vyhynulých a domestikovaných zástupcích koňovitých. Nové

naučné a interaktivní tabule jsme vytvořili také k expozicím vlků a bobrů, které budeme instalovat na jaře 2006. Podařilo se umístit novou interaktivní tabuli Výrazy šimpanzů. Před zrcadlem na této tabuli u pavilonu opic si návštěvníci mohou sami vyzkoušet šimpanzí grimasy.

Mgr. Miroslava Vitulová

SUMMARY: *The focus of the work was again in the educational programs, which the zoo offers to almost every type of school. The workers of the section prepared 7 new programs of total 23 during the monitored period. Five of them were intended for nursery schools and low grades of basic schools; the offer for smaller children was much bigger than in previous years. Weekend actions for public, during which the children's competitions were supplied by various cultural performances, were organised by the section from spring to autumn; these actions were joined by St. Nicholas presents, Christmas Eve feeding, Masked ball and Zoo ball. The popular Holiday at the zoo was as big as in the previous period; no more children can be accepted due to the capacitive reasons. The program of the holiday is being innovated every year. The section is promoting the EAZA campaigns on several places at the zoo and outside the zoo as well. Also in 2005, when it was about saving the turtles, the workers of the section announced children's art competition connected to the Shellshock campaign. The zoo engaged in the*

Dreamnight at the zoo for the first time, which is an international action dedicated to handicapped children. The visits of the patients of the Children's Oncological Clinic passed off in undiminished size, the cooperation with the day hospital for disabled children „Elpis“ developed and nor the work of the Low Threshold Club did stagnate. Important oncologists, teachers and zoo educators took part in the First colloquium „About Not Dying & About Small Patients“ at the zoo, which crowned the eight years long cooperation with the Oncological Clinic in 2005. Brno Zoo started to communicate with the rest homes this year. The staff of the zoo visits the rest homes and there they have lectures for pensioners and also the staff invites them to Brno Zoo for excursions.

In the next year Brno Zoo plan to open the reconstructed Children Zoo, where will be working a new centre of environmental education. We would like to print a new guide of the zoo also. In the spring should print out a shorter practical version of the guide for the general public and than representative bilingual publication.

SEZNAM AKCÍ PRO VEŘEJNOST

LIST OF PROGRAMMES FOR OUR VISITORS

Datum	Akce pro veřejnost – interní
12. 2.	Maškarní bál pro děti
16. 2.	Hra na zelenou
27. 2.	Setkání Klubu přátel fretek
19. 3.	Josefská stezka
3. 4.	Den ptactva pro návštěvníky
26. 3.	Velikonoční dílna
27. 3.	Velikonoční stezka
28. 3.	Velikonoce v zoo – hry a soutěže pro děti
23. 4.	Miss Žabka a Upír Krejčí
21. 4.	Otevření výstavy Shellshock v zasedací místnosti Stálé akvarijní výstavy
24. 4.	Jarní otevírání zoo, Den Země, Jarní zootrofej
1. 5.	První máj ve stylu country
15. 5.	Den dětí s centrem pro rodinu a pro pěstounské rodiny
21. 5.	Africký den
22. 5.	Brno zdravé město – zvířátka také nekouří
27. 5.	1. kolokvium O Neumírání & O Malých pacientech v zoologické zahradě
28. 5.	Den dětí s Frekvencí 1, večerní prohlídka zoo
29. 5.	Den dětí se Zoo Brno
1. 6.	Dětský den v Zoo Brno pro MŠ a I. stupeň ZŠ
3. 6.	Noc snů
5. 6.	Indiánský den
16. 6.	Vernisáž fotografické výstavy manželů Jeglíkových Život korálového útesu – Nusa tenggara, uspořádané ve sklepení Stálé akvarijní výstavy
24. 6.	Den pro adoptivní školy
28. 8.	Setkání adoptivních rodičů a sponzorů, otevření výběhu koní Převalského, večerní prohlídka zoo
10. 9.	Zdravíme Tě, školo!
28. 9.	Jak zvířátka bydlí?, Vyhlášení výsledků soutěže ke kampani Shellshock
23. 10.	Podzimní zootrofej, dlabání dýní
27. 11.	Setkání Klubu přátel fretek
4. 12.	Mikulášská besídka v Zoo Brno
24. 12.	Štědrodenní krmení zvířat

Klaun Václav „Upír“ Krejčí zazpíval při Jarním otvírání zoo (Foto Martin Braczek) / Clown Václav „Upír“ Krejčí was singing during the Spring Opening of the Zoo (Photo by Martin Braczek)

Dětský den v Zoo Brno pro mateřské školy a 1. stupeň základních škol – vystoupení SK Junior aerobic Sluníčka / Children's Day at the Brno Zoo for nursery schools and junior grades of basic schools – A performance of the „Sluníčko“ Sport Club Junior Aerobic

List of Programmes for our Visitors

Chovatel Otakar Vyškovský vyprávěl hostům Noci snů o chovu pštrosů i dalších zvířat z výběhu Safari / Breeder O. Vyškovský recounted about breeding of ostriches and other animals from the Safari exhibit to the visitors of the Dreamnight at the Zoo

Dětský den v Zoo Brno pro mateřské školy a 1. stupeň základních škol – tanec se psy / Children's Day at the Brno Zoo for nursery schools and junior grades of basic schools – dancing with dogs

Dětský den v Zoo Brno pro mateřské školy a 1. stupeň základních škol – hod míčem do klokaní kapsy / Dětský den v Zoo Brno pro mateřské školy a 1. stupeň základních škol – hod míčem do klokaní kapsy

Děti na Prázdninách v zoo míří s chovatelem k expozici brtníků (Foto Martin Braczek) / Attendants of the Holidays at the Zoo are heading for the Brown bears exhibit (Photo by Martin Braczek)

Seznam akcí pro veřejnost

List of Programmes for our Visitors

Datum	Akce pro veřejnost – externí
13. – 16. 1.	Veletřh cestovního ruchu Go a Regiontour
15. 1.	Zoobál
9. 7.	Prezentace zoo na hradě Veveří
10. 7.	Prezentace zoo ve westernovém městečku v Boskovcích
9. 9.	Do školy s úsměvem – prezentace zoo na náměstí Svobody s Občanským sdružením pro tělesně a mentálně postiženou mládež
7. 12. – 23. 12.	Prezentace zoo ve Velkém špalíčku v Brně
23. 12.	Prezentace zoo na Nové radnici v Brně

Datum	Akce pro děti a mládež - interní	Počet účastníků
14. – 18. 3.	Jarní prázdniny v zoo	
1. 4.	Den ptactva pro školy	60
11. 7. – 26. 8.	Letní prázdniny v Zoo Brno	7/178*
	Výukové programy pro mateřské školy	10/275
	Výukové programy pro základní školy	137/4 661
	Výukové programy pro střední školy	19/654
	Exkurze pro střední, základní a mateřské školy	30/1 119
	Exkurze a programy pro vysoké školy	18/655
	Exkurze pro speciální skupiny (nevidomí, zdravotně postižení, dětské domovy)	28/506

Datum	Akce pro děti a mládež – externí	Počet účastníků
1. 6.	Den dětí ve Fakultní dětské nemocnici Brno	
21. 6.	Návštěva se zvířátky v romského centru Drom v Brně	15
13. 9.	Výlet dětí z Kliniky dětské onkologie do Zoo Plzeň	38
6. 12.	Mikuláš pro děti z Kliniky dětské onkologie	80
13. 12.	Mikuláš pro děti ze stacionáře Elpis	50
	Výukové programy pro Základní školu při Ústavu sociální péče pro tělesně postiženou mládež Kociánka	6/130
	Výukové programy pro Elpis – denní stacionář pro tělesně a mentálně postižené děti	35/1050
	Výjezdy do MŠ	14/580
	Výukové programy pro DDM Řečkovice	3/90

*počet akcí/počet účastníků

Sestavila: Mgr. Jana Kantorová

Chovatel s velbloudicí Majdou kráčí v čele skupiny lam, vedených členy kroužku domestikace Stanice mladých přírodovědců / A breeder with camel female Majda walks at the head of group of llamas lead by members of the Domestication group (Foto Jiří Dočkal)

Stanice mladých přírodovědců zápasila i v roce 2005 s nedostatkem místa, k dispozici měla jen dvě klubovny ve správních budovách. Činnost však běžela dál na plné obrátky, vznikly dokonce tři nové odborné skupiny, nadšenci ve věku do 18 let pracovali v celkem jedenácti skupinách. Konec roku pak přinesl vytoužené rozhodnutí: stanice se bude stěhovat do větších prostor, a to hned po Novém roce.

Třemi zbrusu novými skupinami se stali Klokánci, Chobotníčky a Sokolníci. Velký zájem o přírodovědnou skupinu, do níž v roce 2005 docházelo 34 členů stanice, vedl k oddělení mladších dětí ve věku 6 až 10 let do skupiny Klokánci. Povinností klokánců byla péče o zvířata patřící stanici, jako jsou například osmák, fretka, kuna, ještěrkovec, gekončík, andulka a kavka. **Klokánci** také chodili na exkurze do brněnských muzeí a o víkendech jezdili na výlety, například v Olomouci navštívili nejen zoo, ale i tamní kulturní památky.

Skupina **Chobotníčky** byla průlomem do dosavadní dolní věkové hranice 6 let. Založena byla až na podzim a šla se jen jednou, v nadcházející sezoně však očekáváme příliv zájmu. Dětem už od 3 let, samozřejmě s doprovodem rodičů či prarodičů, skupina umožní blíže poznat zoo. Čekají na ně procházky po zoo, povídání o přírodě, hry a soutěže. Schůzky se budou konat každý druhý čtvrtek od 9.30 do 11.30 hodin.

Do skupiny **Sokolníci**, která začala pracovat v říjnu, docházely děti ve věku od 12 do 15 let, které už absolvovaly nejméně dvouletou praxi ve stanici. Scházely se jednou týdně v klubovně a k výuce jim sloužil roah velký, sokol stěhovavý a kříženec sokola stěhovavého s roahem loveckým. Dravci byli ubytováni v zoo. Dnes již sokolnické umění nedosahuje takové důležitosti a vážnosti jako v dobách minulých, ale nachází se ve stadiu jakéhosi obrození, oživlá tradice přináší bližší spojení s přírodou a zapomenutou ro-

Členka Stanice mladých přírodovědců s kavkou (Foto Jiří Dočkal) / A member of the Station of Young Natural Scientists with a daw (Photo by Jiří Dočkal)

mantiku. Sokolnictví však dnes nachází i praktické uplatnění, a to v důležité oblasti – při ochraně vzdušného prostoru v okolí letišť.

Stanice dále pracovala v těchto skupinách: **Malí tygříci** ve stáří 7 až 8 let se scházeli první sobotu v měsíci od 14 do 16 hod. Děti si se svou vedoucí povídaly o přírodě, chodily na procházky po zoo, hrály různé hry a soutěžily. Skupina **Příroda od A do Ž** byla zaměřena všeobecně na přírodovědné obory, faunu a flóru nejen Mniší hory. Schůzky dětí od 8 do 18 let probíhaly každou středu mezi 16. a 18. hodinou, tak jako ve všech skupinách nechyběly soutěže a hry. Skupina **Přírodovědná** měla všeobecné zaměření na přírodovědné obory, děti od 9 do 13 let pečovaly o zvířata v koutku živé přírody. Pomáhaly při akcích zoo pro veřejnost a při programech určených handicapovaným dětem a seniorům.

Scházely se každou středu mezi 16. a 18. hodinou. Skupina Domestikace se věnovala základům zootechnických praktik v chovu lam krotkých a poníků. Členové skupiny ve věku 14–18 let měli schůzky ve čtvrtek od 15.30 do 18.00 hod., v sobotu od 9 do 12 hod., podmínkou členství je lékařské osvědčení pro práci se zvířaty. Členové skupiny **P. A. N.** (název odkazuje k mnohovýznamovému latinskému termínu pan) pečovali o zájmové chovy savců a ptáků ve SMP, zajímali se o zvířata chovaná v zoo i o původní přírodu Mniší hory, podnikali zájezdy a exkurze do jiných zoo a významných přírodních lokalit. Schůzky dětí od 10 do 15 let se konaly každý čtvrtek od 16 do 18 hod. **Mladí průvodci** ve věku od 10 do 18 let pomáhali zaměstnancům zoo při akcích pro veřejnost: podíleli se na provádění skupin návštěvníků, asistovali při soutěžích apod. Jezdili také na zájezdy do jiných zoo a veškerou svou činnost, jakož i zoologické exponáty fotograficky dokumentovali. Schůzky probíhaly každou druhou neděli od 9 do 12 hod. **Malí zooindiáni** ve věku od 8 do 10 let získávali základní znalosti o zvířatech v zoo a o tom, jak se o ně musí pečovat. Starali se také o zvířata v koutku živé přírody. Scházeli se každé pondělí od 15.30 do 17.30 hod. Děti ve věku 7 až 12 let se ve skupině **Šikovné tlapky** učily základům výtvarných technik, jako jsou práce s korálky, koláže, drhání. Malí výtvarníci se motivicky zaměřovali na zvířata. Na schůzky, které se konaly každou čtvrtou středu od 16 do 18 hod., si některé pomůcky nosily děti z domova.

Ve sledovaném období byla bohužel pozastavena činnost tří skupin, pro něž se nenašel vedoucí. Šlo o skupiny Základy veterinární péče, Základy zoologie a Terénní zoologie.

Příští rok bude stanice pracovat v nových a mnohem příznivějších podmínkách. Přestěhuje se i se svými zvířaty nikoli do bývalého zařízení VUT v Kníničkách, jak se původně plánovalo, ale do části veterinární ošetrovny, v níž zoologická zahrada zrušila ubytovnu. K dispozici tam budou tři místnosti – dvě klubovny a jedna výuková místnost vhodná pro nejmenší děti. V ní budou probíhat výukové programy nabízené mateřským školám a stacionární pro handicapova-

né děti Elpis a budou se tam scházet členové skupiny Malé chobotničky. Stanice získala bezbariérový objekt se samostatným vchodem, jehož součástí je i vstupní hala, která bude sloužit jako šatna, děti tam najdou bezbariérové WC, kuchyňku, sprchový kout. Venkovní prostor před objektem se upraví a vybudují se tam letní ubikace pro kontaktní zvířata s druhovou skladbou odpovídající výukovým programům i práci stanice.

Bc. Jana Hadová

SUMMARY: *The Station of Young Natural Scientists was hard up for lack of place again in 2005; it had only two clubrooms in the administration building, but the work went on at full speed, even three new special groups came to existence; the enthusiasts up to the age of 18 worked altogether in eleven groups.*

Three brand new groups called „Little kangaroos“, „Little octopuses“ and „Falconers“ appeared. Great interest in the scientific group, which was attended by 34 members, lead to separating the younger children at the age from 6 to 10 years into the „Little kangaroos“ group. Their duty is to take care of animals that belong to the Station, as e.g. degu, ferret, marten, plated lizard, banded gecko, parakeet or daw. They also go to excursions to museums and to weekend trips, e.g. they have visited not only zoo, but also sights in Olomouc. The „Little octopuses“ group is a break into previous lowest age limit of 6 yrs. It was founded in the autumn and the members met only once, but we expect a flow of interest. It will allow the children from 3 yrs. of age, accompanied by parents or grandparents, of course, to see the zoo closer.

They are awaited by walks through the zoo, talking about nature and games and competitions. Children from 12 to 15 years old that have at least two years of practice in the Station came to the „Falconers“ group, which has started to work in October. A Greenland falcon, a Grey falcon and a cross-breed of a Grey falcon and a Saker falcon served for their education. The Station also worked in the following groups: „Little tigers“, „ABC of Nature“, „Scientific“, „Domestication“, „P.A.N.“ (the name refers to the ambiguous Latin word pan), „Little Guides“ and „Small Zoo Indians“. Unfortunately, activities of three groups were stopped in the monitored period, because no leader was found for them. The groups „Basics of veterinary care“, „Basics of zoology“ and „Terrain zoology“ were involved.

The Station will work in much better conditions next year. It will move, including animals, to the part of veterinary treatment block, where a lodging house was closed. Three rooms will be available there – two clubrooms and one educational room suitable for the smallest children.

Zasedání EARAZA, které se 5. až 8. 5. 2005 konalo v Zoo Chomutov, se účastnil asistent ředitele Zoo Brno RNDr. Bohumil Král, CSc. Čestný člen této organizace přednesl referát o orlech kamčatských. Součástí předkonferenční tůry byla i prohlídka Zoo Brno, která se uskutečnila ve čtvrtek 5. 5. Zasedání se účastnilo na osmdesát odborníků z 37 zoologických zahrad deseti zemí.

Konference EAZA proběhla v Zoo Bristol v Anglii od 6. do 10. 9. Ze Zoo Brno přicestovali: MVDr. M. Hovorka, Mgr. Š. Tlustá, MVDr. J. Vavřinová a Ing. D. Zeller, Ph.D. Všichni absolvovali jednání a přednášky, které měla konference na programu. Tak jako každý rok se uskutečnila zasedání jednotlivých odborných skupin, byla publikována data o stavu populací jednotlivých druhů jak v přírodě, tak v EEP, a s koordinátory EEP-chovů se domlouvaly transfery zvířat. Odborná veřejnost se seznámila s novým zoologickým informačním systémem ZIMS, který by se měl stát kompletním nástrojem managementu chovu populací zvířat chovaných v zoo. První verze systému měla být hotova koncem roku 2005.

Na konferenci se také prezentovaly výsledky předešlých kampaní EAZA a 7. 9. 2005 byla pod názvem Zachraňme nosorožce – Save the Rhinos oficiálně vyhlášena kampaň nová, věnovaná ochraně nosorožců. Tato EAZA Rhino Campaign 2005/6 má za cíl upozornit návštěvníky zoo na kritický stav nosorožců ve volné přírodě. Důležité je také informovat veřejnost o způsobu života nosorožců, o jejich přirozeném prostředí a o práci strážců rezervací a ochránců přírody. EAZA obdržela přes 50 žádostí o podporu projektů ochrany nosorožců v divočině, dohromady

by přišly na 2,6 milionů euro. Asociace hodlá za pomoci svých členů získat od dárců a sponzorů nejméně 350 000 euro a vybrala 13 projektů, mezi které budou tyto peníze rozděleny. Projekty byly zvoleny s ohledem na všech pět druhů nosorožců, na rozdílné oblasti jejich výskytu i na další aspekty, jako je zdokonalení protipytláckých opatření, monitoring výskytu a chování zvířat v přírodě, přesvědčování obyvatelstva z oblastí, kde nosorožci žijí, o významu jejich ochrany. Pokud se podaří získat částku vyšší než 350 tisíc euro, finance navíc asociace poskytne na osm dalších projektů schválených do pořadníku.

Cestou na evropskou konferenci navštívili pracovníci Zoo Brno také další zoologické zahrady: v německé Zoo Stuttgart domlouvali dovoz některých druhů ptáků a konzultovali možnosti zisku některých druhů plazů z oblasti střední a jižní Ameriky. Ve francouzské Zoo Amnéville jednali o možnosti zisku mladých vlků polárních a konzultovali skupinový chov afrických kopytníků, chovná zařízení pro lachtany a chov urzounů kanadských. V britské Zoo Marwell se zajímali o chov tapíra jihoamerického a prohlédli si nový pavilon fauny Madagaskaru.

Na služební cestě v Ázerbajdžánu dlel ve dnech 21. až 27. 8. MVDr. Martin Hovorka. Se zaměstnanci Zoo Baku besedoval o budování a rozvoji Zoo Brno, navštívil významné ornitologické lokality na pobřeží Kaspického moře, biotop gazely perské ve stepi u řeky Kura, bývalá místa výskytu kavkazského levharta v předhůří Malého Kavkazu a kozorožce dagestánského ve Velkém Kavkazu. Navštívil též meteorologickou observatoř u Baku. S vedením Zoo Baku prodiskutoval vzájemné výměny zvířat a pomoc při budování výběhů a pavilonů.

Oslav 200. výročí založení Zoo Kazaň a 1000. výročí založení tohoto hlavního města Tatarstánu se od 28. 8. do 31. 8. 2005 účastnil MVDr. Hovorka s RNDr. Králem. Z Kazaně odjeli do Zoo Moskva, kde s ruskými kolegy diskutovali o pokračování genetického výzkumu orlů kamčatských. Prohlédli si také Okskou biosférickou rezervaci a chovnou stanici pro jeřáby a zubry. MVDr. Hovorka odletěl 3. 9. z Moskvy do Londýna, v Anglii se pak účastnil konference EAZA. RNDr. Král zůstal v Rusku, kde navštívil Zoo Iževsk 5. 9., s pracovníky zoo v Jekatěrinburgu 7. a 8. 9. diskutoval o vytváření moderních expozic, o metodách vzdělávací práce a o činnosti Stanice mladých biologů. Při pobytu v Zoo Čeljabinsk 9. až 12. 9. navštívil jezero Kisegač a Ilmerskou rezervaci, ležící na úpatí jižního Uralu. Na mezinárodní konferenci Zoologická zahrada v industriálním megapolisu – cesty formování ekologické kultury člověka, pořádané k 10. výročí existence Zoo Čeljabinsk, přednesl referát Principy vytváření a rozvoje současných zoologických zahrad na příkladu Zoologické zahrady města Brna.

Konference Evropské asociace vzdělávacích pracovníků zoo (EZE) proběhla v Zooparku Beauval ve Francii 21. až 25. 9. Ze Zoo Brno se jí účastnily Bc. Jana Hadová a Mgr. Jana Kantorová. Konferenci zahájila ředitelka Zooparku Beauval Francoise Delord. První den konference byla jejím účastníkům v několika příspěvcích představena nová Strategie Světové asociace zoo a akvárií, dále se uskutečnila přednáška Delphine Delord o vzdělávání v Zooparku Beauval. O formálním i neformálním vzdělávání též informovaly Elena Boadas z Akvária ve španělské Barceloně a Kathia Dell’Aira z Parco

Pracovnice Zoo Brno Bc. Jana Hadová (vlevo) s kolegyní z ostravské zoo při návštěvě Pařížské menagerie (Foto Jana Kantorová) / Bc. Jana Hadová (left), a worker of the Brno Zoo, with her colleague from the Ostrava Zoo during their visit of the Ménagerie du Jardin des Plantes in Paris (Photo by Jana Kantorová)

Natura Viva v italské Veroně. Odpoledne si všichni prohlédli Zoopark Beauval, který mj. nabízí 19 komentovaných krmení. Bezpochyby nejnávštěvovanější je v tomto parku show s dravými ptáky a lachtany. Druhý den pokračovaly přednášky na téma Projekty in situ. Gill Wells z britské Zoo Chester informovala o podpoře projektů zoologických zahrad v Zambii, Ardaan Gerritsen z nizozemské Zoo Rotterdam popisoval podporu projektu Zoo Paramaribo v Surinamu. Corinne Di Trani z francouzské Zoo Mulhouse sdělila, že tato zoo připravila 11 projektů in situ, o některých z nich pak podala podrobnější zprávu. Nakonec vystoupila Corinne Bos, koordinátorka kampaní EAZA na záchranu volně žijících živočichů. Sdělila pozitivní výsledky kampaně na záchranu želv Shellshock. Během jednoho roku zoologické zahrady nasbíraly více než 250 000 euro na projekty záchrany želv. Třetí den konference EZE probíhaly přednášky na téma Realizace nové

Strategie Světové asociace zoo a akvárií. Příspěvky přednesli: Xavier Debade z francouzského Zooparku Saint Martin la Plaine, Suzanne Bang z dánské Zoo Kodaň, Erik Mager z nizozemské Zoo Apenheul a Irena Furlan ze slovinšské Zoo Lublaň.

Zoopark Beauval je soukromá zoologická zahrada, kterou před 25 lety založila Francoise Delord v jihofrancouzském městě Saint-Aignan. Původně to byla pouze ptačí zoo, ale dnes se z ní stala jedna z nejkrásnějších zahrad ve Francii, která chová 4000 zvířat. Před odletem domů navštívily pracovnice Zoo Brno jednu z nejstarších zoo světa – Pařížskou menažerii, založenou v roce 1794.

Výroční konference Světové asociace zoo a akvárií (WAZA) se za Zoo Brno účastnil ředitel MVDr. Martin Hovorka. Konference se konala od 2. do 5. 10. v New Yorku pod heslem Ochrana volně žijících živočichů – stěžejní úkol zoologických zahrad. Asociace tak klade důraz na to, že smyslem existence zoologických zahrad už není jen budování vlastních expozic, nýbrž především ochrana přirozených biotopů včetně přírody v nejbližším okolí zoo a posilování divokých populací jedinci odchovanými v lidské péči. WAZA zveřejnila Strategii světových zoo při ochraně přírody (The World Zoo and Aquarium Conservation Strategy) v dubnu 2005 a na jejím základě též přistoupila k tvorbě Etického kodexu. V této souvislosti byla na konferenci přinášena mj. zpráva o činnosti komise pro etiku a pohodu zvířat, kterou přednesl její prezident Ed McAlister. Pracovníci zoo se nikdy nesmějí bát vystoupit proti týrání zvířat, a to kdykoliv a kdekoliv – i mimo území vlastních institucí, prohlásil McAlister. Osobně protestoval proti chovu

medvědů v Pákistánu, zaměřenému na exploataci medvědů žluči, a také proti ponižující druzbě takzvaných tančících medvědů, provozované ve stejném státě. Kromě šéfů komisí WAZA vystoupili na konferenci představitelé členských zahrad. Pražská zoo referovala o povodni, ostravská se představila jakožto nový člen. Indická Zoo Darjeeling, která se nachází v Západním Bengálsku poblíž hranic s Nepálem, informovala o posilování divoké populace pand červených jedinci odchovanými v zoo. Dvě samice narozené v zajetí Zoo Darjeeling vypustila v roce 2003 do volné přírody Národního parku Singalila. Jedné z vypuštěných samic se během roku 2004 narodilo mládě, druhá byla rovněž zpozorována při páření s divokým samcem, bohužel ji později zabíjel levhart. Další samice pandy červené byla vypuštěna v tomtéž roce. Reintrodukované jedince pracovníci zoo stále sledují.

Nejvýznamnější návštěvu roku 2005 jsme v Zoo Brno přivítali 16. 9. Prezident EAZA Leobert de Boer se v Brně objevil se sedmi členy správní rady Zoo Apenheul. Rozhodli se totiž, že v roce 2005 navštíví dvě zoologické zahrady postkomunistické Evropy, a vybrali si Zoo Brno a Zoo Zlín. V Brně si samozřejmě prohlédli celou zahradu a pak následovala typicky moravská večere v Moravské chalupě. Po návratu do Nizozemí nám Bert de Boer napsal: „Děkujeme za milé přijetí a za pohostinnost, kterých se nám dostalo při návštěvě brněnské zoo. Silným dojmem na nás zapůsobila prohlídka zahrady. V Brně jsem byl naposledy před sedmi lety a od té doby Vaše zoo prodělala obrovský pokrok. K úspěšné práci Vám gratulujeme a ještě jednou za vše děkujeme.“

Mgr. Jana Kantorová

SUMMARY: RNDr. Bohumil Král, CSc., assistant of the Brno zoo director, attended the EARAZA meeting that took place from 5th to 8th May 2005 at the Chomutov zoo. The honorary member read a paper about Steller's sea-eagles. In this meeting took part just about 80 specialits from 37 zoos of ten countries. The EAZA conference took place from 6th to 10th September 2005 at the Bristol zoo, England. Four workers from Brno arrived. Experts made the acquaintance of, e.g. new zoological information system ZIMS, which should become a full instrument for the management of the populations of animals kept in zoos. Results of previous EAZA campaigns were also presented during the conference and a new one called "Save the Rhinos", devoted to preservation of rhinoceroses, was officially announced on 7th September 2005. MVDr. Martin Hovorka and RNDr. Král attended the celebrations of the Kazan zoo bicentenary and a millennium of foundation of the Tatarstan capital from 28th to 31st August 2005. On that occasion, they visited the Moscow zoo, the biosphere Oksk preserve, a crane and bison breeding station and a plenty of other Russian zoos.

The conference of the European Association of Zooeducators (EZE) took place at the Beauval zoo park, France, from 21st to 25th September. Two women of the Brno zoo staff took part in it. Among other,

the Beauval zoo park offers 19 feeding demonstrations with commentary; the most visited one is surely the show with beasts of pray and seals. Lectures about Projects in situ and Realizations of the new WAZA Strategy were the focus of the conference.

The director MVDr. Martin Hovorka took part in the WAZA annual conference as a representative of the Brno zoo. It took place from 2nd to 5th October in New York under the slogan "Protection of wild animals – the key task of zoos". This way, the association puts the accent on that the sense of existence of zoos is already not only in creating own expositions, but, above all, in protecting natural biotopes, including the nature in the closest surroundings of the zoo and strengthening the wild populations by specimens reared in human care.

The president of EAZA Bert de Boer with seven members of the board of Apenheul Primate Park visited Brno Zoo in September. After the arrival to the Netherlands Bert de Boer wrote: „Thank you for the great hospitality dutiny our stay in Brno. You and your start really treated us in an extraordinary way! All participants of our excursion were very impressed by your hospitality as well as by the enormous progress Brno Zoo has made in the seven years since my last visit. Our congratulations, and once again: thank you very much.“

Po ekonomické stránce byl pro Zoologickou zahradu města Brna rok 2005, tak jako i několik let předcházejících, rokem úspěšným. Hospodaření zahrady skončilo přebytkem ve výši 2 105 553 Kč.

Návštěvnost (počet osob)	
Počet návštěvníků celkem	242 859
z toho zoo	228 195
SAV	14 664
Členění návštěvnosti podle jednotlivých skupin	
Skupina	počet osob
Dospělí	97 583
Děti	118 240
Studující	19 369
Důchodci	7 667
Celkem	242 859

Příjmy	
Celkové výnosy činily v roce 2005	60 671 873 Kč
Členění hlavních příjmových položek	
Příspěvek zřizovatele	36 613 000 Kč
Účelová dotace MŽP	1 968 764 Kč
Dotace OPČR	91 000 Kč
Dotace od úřadu práce	2 401 942 Kč
Tržby za vlastní výkony a za zboží	17 836 488 Kč
- z toho tržby ze vstupného zoo	7 573 852 Kč
tržby ze vstupného SAV	300 990 Kč
foto, video	362 529 Kč
poníci	58 460 Kč
psi	3 240 Kč
nájem	960 667 Kč
restaurace	1 516 735 Kč
prodej zboží (UP, občerstvení)	7 016 574 Kč
ostatní	34 801 Kč
Změna stavu zvířat	- 38 434 Kč
Aktivace krmiva, rostlin a osiva, restaurace, služeb	171 193 Kč
Ostatní výnosy	1 554 066 Kč

- z toho tábory v zoo	182 923 Kč
- reklama	437 063 Kč
- příspěvky SMP	57 050 Kč
- zúčtování fondů	623 374 Kč
- úroky	13 357 Kč
- ostatní	240 299 Kč
Tržby z prodeje majetku	14 512 Kč
Tržby z prodeje materiálu	59 342 Kč
- z toho tržby z prodeje zvířat	57 512 Kč
- ostatní	1 830 Kč

Náklady

Náklady činily v roce 2005 celkem	58 566 320 Kč
Členění hlavních nákladových položek	
Spotřeba materiálu	8 908 352 Kč
- z toho - krmivo	3 408 750 Kč
- léky	302 953 Kč
- osivo, hnojivo, květiny	80 909 Kč
- technický materiál	1 545 043 Kč
- propagační materiál	169 217 Kč
- nákupní cena zvířat	146 573 Kč
- pohonné hmoty	392 211 Kč
- spotřeba DDHM	1 634 625 Kč
- suroviny kuchyň	639 628 Kč
- ostatní	588 443 Kč
Spotřeba energie	3 650 329 Kč
Nákupní cena prodaného zboží	4 208 606 Kč
Opravy a udržování	1 972 124 Kč
Cestovné	563 233 Kč
Náklady na reprezentaci	87 765 Kč
Ostatní služby	5 275 450 Kč
Mzdové náklady	18 909 772 Kč
Zákonné sociální pojištění	6 523 082 Kč
Zákonné sociální náklady	369 007 Kč
Ostatní sociální náklady	346 254 Kč
Daně a poplatky	10 566 Kč
Jiné ostatní náklady	1 773 004 Kč
Odpisy DHM	5 968 776 Kč

I v roce 2005 pokračoval v posledních letech nastoupený trend zlepšování jak expozic a chovatelských zařízení, tak i podmínek pro návštěvníky a zaměstnance. Koncem léta byla slavnostně otevřena expozice pro koně Převalského. Nadále trvala přízeň zřizovatele, tj. Statutárního města Brna, jehož příspěvek na provoz činil největší podíl na příjmech zoo (40,37 %). Z ostatních příjmových položek činily např. tržby za vlastní výkony a zboží 29,39% (z toho tržby z prodeje zboží a restaurace 14,07 %, tržby ze vstupného 12,97 %). Účelová dotace od MŽP představovala 3,24 % příjmů a od Úřadu práce Brno-město 3,95%.

SUMMARY: *Regarding the economical view, 2005 was a successful year for the Brno zoo, as in several previous years. The economy finished with a surplus of 2 105 533 CZK. The founder's favour continued; its operation subsidy was the biggest income of the zoo (40,37%). From other incomes, e.g., the returns from own efforts and goods made 29,39%. The functional subsidy from the Ministry of Environment amounted to 3,24% and from the Brno Employment*

Kladně je třeba hodnotit zájem sponzorů a dárců z řad organizací a obyvatel města Brna. Úhrn sponzorských věcných a finančních darů i příspěvků na chov činil více než jeden a půl milionu korun. Finanční prostředky určené z rozpočtu města na investice byly ve výši 1 000 000 Kč cíleny na elektronický požární systém. Další investiční akce, jako byly např. jurta s rekonstrukcí výběhu pro koně Převalského či rekonstrukce objektu pro tapíry a dželady, jsme prováděli v režii zoo.

Zoologická zahrada města Brna i v roce 2005 zodpovědně a úspěšně plnila úkoly uložené jí zřizovatelem. *Ing. Miroslava Piškulová*

Office 3,95% of incomes. Total amount of donations, material gifts and breeding contributions was almost 2 millions. The funds from the city budget intended for investments (1 million CZK) were targeted to the electronic fire system. Other investment activities, as e.g. the yurt and the reconstructions of the Przewalski horses exhibit or the tapir and gelada objects, were carried out by outgoings of the zoo.

Tapír jihoamerický chodí na krátké procházky po výběhu i v zimě. V době přípravy této výroční zprávy ještě adoptivního rodiče neměl, je to v Zoo Brno nový druh / Lowland tapir goes for a walk to the outside run also in winter. It is a new species in Brno Zoo so Tapir did not have its own adoptive parent during preparing this annual report

Stejně jako v minulém roce i ve sledovaném období přispěli více než jedním a půl milionem korun na chod brněnské zoologické zahrady adoptivní rodiče a sponzoři. Svou pomoc poukázali buď přímo penězi, nebo věcnými dary.

V roce 1997 měla brněnská zoo jen 15 adoptivních rodičů či sponzorů, jejich počet pak téměř plynule narůstal. V následujícím roce jich bylo 35, v roce 2002 již 324 a v závěru roku 2005 se zoologické zahradě podařilo dopracovat k databázi 367 adoptivních rodičů a sponzorů. Pokud jde o úhrn finančních a věcných darů, ten se v roce 1997 (kdy byly dary pouze peněžní) odrazil od sumy 96 940 Kč, v roce 2002 překročil hranici jednoho milionu korun a v roce 2005, jak už jsme předeslali, činil více než jeden a půl milionu korun.

Brněnská zoo si od roku 1997 vypracovala dobře fungující metodu oslovování a následně komunikace s adoptivními rodiči. Adopční listiny se nabízejí na všech akcích pro veřejnost, s přispěvateli jsem ve stálém kontaktu.

Pravidelně jim zasílám čtvrtletník Zooreport, jedenkrát ročně – vždy koncem léta, kdy zoo slaví výročí svého otevření – je zvu na společné setkání do zoologické zahrady. Před plesovou sezónou jim posílám pozvánku na Zoobál, pořádaný zoologickou zahradou.

Smlouvy o adopci se uzavírají na rok, mnozí adoptivní rodiče se sami ohlašují, když chtějí nadále na svá oblíbená zvířata přispívat, sami nám dělají reklamu a hledají další příznivce zoo. Většinou se jedná o takzvané drobné přispěvatele – především jsou to žáci základních škol, dospělí jedinci či rodiny s dětmi – z etického hlediska je však v tomto případě přívlastek drobný zavádějící. I sebemenší dar je vyjádřením blízkého vztahu k přírodě a vypovídá o tom, že existuje hodně lidí, kterým není lhostejný osud zvířat obývajících s námi tuto planetu.

Za nejnižší příspěvek 500 Kč si lze adoptovat například páva korunkatého, želvu nádhernou, osmáka degu či piraňu, nejdražší jsou mimo jiných tygr sumaterský, levhart cejlonský či lachtan

Adoptive Parents and Sponsors

jihoafrický, jejichž adopce přijde na 40 000 Kč za rok. Některá zvířata získají zájem adoptivních rodičů snadno. Oblíbení jsou například osmáci degu, a to hlavně u dětí, bohatší firmy dávají přednost adopci velkých šelem. Adoptivního rodiče zatím nemá tapír jihoamerický, protože je to v naší zoo nový druh. Dlouhodobě jsou však méně oblíbení plazi a nelétaví ptáci vyjma pštrosů. Adoptivního rodiče nemají například nanduové pampoví, kasuáři přílbovní, emuové hnědí, anakondy velké, psohlavci zelení či leguáni kubánští. Pokud si někdo oblíbí zvíře, které je na chov finančně náročné, může přispět částkou menší, než jaká je nutná k adopci. Zvíře může mít více takových příznivců, vedeni jsou pak jako přispě-

vatelé na chov. Větší částky obdrží zoologická zahrada od sponzorů formou věcných darů. Mezi nimi se objevuje krmivo, jako jsou třeba vitamínové a minerální doplňky, kuřata nebo pečivo, a dále pak různé technické vybavení: napájěčka, mobilní WC, dataprojektor, antivirový program... Hodnota věcných darů byla v roce 2005 vyčíslena na 475 360 Kč.

V příštím roce oslavíme desáté výročí trvání projektu adopce a sponzorství a doufám, že se rodina adoptivních rodičů a sponzorů opět rozroste. Na závěr bych ráda jménem obyvatel výběhů a ubikací poděkovala za vše, co pro ně jejich příznivci vykonali.

Ing. Jiřina Kubínová

SUMMARY: *Adoptive parents and sponsors have contributed to the progress of the Brno zoo by almost two millions CZK last year. They have transferred their help either cash or by material gifts – the exact amount is 1 928 399 CZK. The Brno zoo had only 15 adoptive parents or sponsors in 1997; since then, their number was almost continuously increasing and in the end of 2005, the zoo reached the number of 367 adoptive parents or sponsors in their database. The sum of financial and material donations started at 96 940 CZK and it exceeded the one million limit for the first time in 2002.*

The adoptive covenants are signed for one year; withal the parents themselves report that they want to continue in supporting their favourite animals, they boost us and search other patrons of the zoo. Indian peafowl,

Red-eared slider, degu or piranha may be adopted for the lowest amount of 500 CZK; the most expensive are, among others, Sumatran tiger, Sri Lankan leopard or South African fur seal; their adoption may cost up to 40 000 CZK. If someone likes a money-intensive animal, he can contribute by a smaller amount than it is necessary for an adoption. An animal may have more such donators, who are then registered as contributors to the breeding.

The sponsors give mostly material gifts. Food (e. g. vitamins, chickens or pastry) and various technical equipment (automatic water-basin, mobile WC, data projector, antivirus program...) appear among such gifts. 475 360 CZK was the price of material gifts from total more than 1,5 millions of donations in 2005.

Adopce do 500 Kč

*Ing. Dana Bubníková,	ostralka štíhlá
Kateřina Resslerová, Brno	papoušek vlnkovany
*Sabina Morawitzová, Brno	želva pavoučí
*Viktor Morawitz nejml., Brno	piraňa Nattererova
*Dalimil Novák, Brno	želva vroubená
Vendula Turková, Brno	želva nádherná
*Kateřina Kočendová, Brno	papoušek zpěvavý
*Mgr. Hana Ševečková, Brno	trnorep severoafriický
*Helena Marešová, Brno	papoušek vlnkovany
*Radka Lízalová, Brno	osmák degu
*Hana Heřmanová, Brno	želva pavoučí
Mgr. Petr Vaněk, Ledec nad Sázavou	želva vroubená
Zdeňka Navaříková, Brno	papoušek vlnkovany
*Jan Lipšanský, Praha	osmák degu
Martina Mráčková a Milan Kos, Čekyně	piraňa Colosoma sp.
*Valerie Durcová, Rajhrad	piraňa Colosoma sp.
*Andrea Klvačová, Brno	osmák degu
*Valerie Chomaničová, Modřice	papoušek zpěvavý
*Viktorie Chomaničová, Modřice	želva nádherná
*Romana Štáfková, Vrané nad Vltavou	želva pavoučí
Veronika Gajdičiarová, Brno	papoušek zpěvavý
*Žáci ŠD při ZŠ Na Městečku, Veverská Bítýška	rosela pestrá
*Kristýna a Květoslav Reinhardovi, Brno	želva vroubená
Ondřej Bednář, Přibice	piraňa Colosoma sp.
Ondřej Honek, 6.A ZŠ Pozořice	želva nádherná
Žáci 8.B ZŠ Pozořice	aratinga černohlavý
Žáci 7.C ZŠ Pozořice	osmák degu
Radek Nieder, 6.A ZŠ Pozořice	piraňa Nattererova
*SFK Pochmurná neděle, Brno	piraňa Colosoma sp.
Honzík Starý, Brno	páv korunkatý
Michaela Odstrčilová, Brno	želva nádherná
Šárka Odstrčilová, Brno	kožnatka americká
Ivo Gloc, Brno	osmák degu
*rodina Štrosova, Brno	rzohlávka rudozobá
Jaroslav Míchal, Praha	osmák degu
ZŠ a MŠ Jana Brozkvy, Brno třída 5.A	želva paprscitá
*Jitka Huppertová, Brno	papoušek zpěvavý

Želvy nádherné se v létě vyhřívají na ostrůvku plovoucím po hladině jezírka v jihoamerickém výběhu. Na adopci želvy nádherné stačí nejnižší příspěvek 500 Kč / Red-eared sliders sun in the summer on the island in the pond in the South American exposition. The adoptive fee of the Red-eared slider is the lowest of all – 500 Czech Crowns.

Martina Stehlíková, Mikulov

Petra Sajdová, Brno

Filip Vrtek, Kateřina Chladová, Bára Plochová, Brno,
a Bohuslav Hájek, Ústí nad Orlicí

*Advokátní kancelář Kulhánek a Kučera, Brno

Gymnázium Tišnov, třída prima

ZŠ Břeclav Komenského, třída 8.B

*ZŠ Deštná 60, Letovice

*Iva Zdráhalová, Brno

Jana Kupcová, Lipůvka

Monika Foralová, Mikulov

Pavel Drejnek, Mikulov

Vašek Křepelka a Hanka Kocmánková, Mikulov

*Duhové paličky, CVC Vranováček, Brno

Kamila Lukášková, Brno

želva nádherná

osmák degu

osmák degu

piraňa Colosoma sp.

páv korunkatý

želva pavoučí

želva nádherná

papoušek zpěvavý

papoušek zpěvavý

želva nádherná

osmák degu

zrzohlávka rudozobá

páv korunkatý

osmák degu

Julius Staněk, Brno	brkoslav severní
Eliška Bazalová, Luleč	želva pavoučí
*Jan Veleba, Brno	brkoslav severní
*Jiří Bednář, Nesvačilka	papoušek zpěvavý
Markéta Kosová, Klobouky u Brna	piraňa Nattererova.
*Veronika Trkanová, Kuřim	osmák degu
*Jana Pokorná, Modřice	želva vroubená
Pavel Schneider, Cheb	piraňa Nattererova
Andrea Slovákova, Lomnice u Tišnova	želva vroubená
Danuše Burianová, Brno	piraňa Nattererova
Lena Ondráčková, Brno	želva zelenavá
Jan Moravec, Pardubice	osmák degu
ZŠ nám. 28. října, Tišnov, třída 7.A	piraňa Colosoma sp.
Petr Pruša, Stařeč	piraňa Nattererova
Ondra a David Petečukovi, Brno	piraňa Nattererova
Naděžda Habartová, Vojkovic	piraňa Colosoma sp.
Otakar Německý, Nové Město na Mor.	osmák degu
Pavel Chudoba, Nové Město na Mor.	brkoslav severní
Martina Králíková, Brno	želva uhlířská
*ZŠ Blanenská 1, Brno 5. třída	papoušek zpěvavý
*Jana Konečná, Brno	piraňa Colosoma sp.
*Čtibor Spáčil, Zlatá Hora	piraňa Nattererova
*SONS ČR, Chaloupkova 7, Brno	želva ostnitá
*Gymnázium Křenová 7, Brno, třída 3. B	osmák degu
*Gymnázium Křenová 7, Brno, třída kvarta	osmák degu
*Gymnázium Křenová 7, Brno, třída prima	páv korunkatý
*Gymnázium Křenová 7, Brno, třída 3. C	páv korunkatý

Adopce do 2 000 Kč

*MUDr. Naděžda Formánková s rodinou, Blansko	urzon kanandský
*Irena Sedláčková, Říčany u Brna	vakoplíšik létavý
*Ing. Ivan Janda, Brno	psoun prériový
*Bujinkan Czech Dójó, Brno a Vyškov	eclectus roratus
*Josef Jonáš, Ivančice - Letkovice	husice magelánská
Kateřina Koudelková, Doubravice n. Svitavou	kachnička mandarínská
*Klára a Hana Škopkovy, Brno	hoko červený
*Jana Zemanová, Brno	želva pardálí
*Lenka Boháčková, Boskovice	chameleon Jacksonův, piraňa Nattererova

Adoptivní rodiče a sponzoři

Adoptive Parents and Sponsors

ZŠ Pastviny 70, Brno, třída 4.A	piraňa Colosoma sp.
*Petra Sedláčková, Brno	užovka taiwanská
Petr Kadlec, Brno	želva velká
Jan, Anna a Marcela Cvachovi, Brno	liška obecná
*Eva Skoupá, Šlapanice	agama vodní
*JUDr. Helena Sýkorová, Brno	papoušek šedý
*Ing. Viktor Jaroš, Brno	hoko červený
Jiří Komínek, Brno	vakoplšík létavý
*Veronika Hošťálková, Rusava	psoun prériový
Markéta a Jaroslav Zbraňkovi, Brno	psoun prériový
*Martin Poledník, Brno	užovka taiwanská
*Jiří Povolný, Brno	kachnička mandarinská
*DDM Tišnov, chovatelský kroužek Osmáci a Klokánci	klokánek kryší
Žáci 2. stupně ZŠ Pozořice	psík mývalovitý
Žáci a třídní učitelka 7.C ZŠ Pozořice	kachnička mandarinská
Žáci 1. stupně ZŠ Pozořice	papoušek vlnkovaný, páv korunkatý, piraňa Colosoma sp.
*Mgr. Ivana Budínská, Brno	chameleon Jacksonův
MUDr. Zdeňka Mosterová, Brno	puštík obecný
Speciální MŠ při Fakultní nemocnici Brno	ara marakána
Miroslav Jůzl a Sandra Spejchalová, Brno	psoun prériový
Vojtěch Jelínek, Jan a Vojtěch Pollakovi, Brno	klokánek králikovitý
ZŠ Arménská 21, Brno třída 4.A	anolis rytířský
*MUDr. Barbora Ondrová, Brno	ibis posvátný
*Dagmar Strachoňová, Podolí	moták pochop
*ZŠ a MŠ J. Broskvy, Brno třída 5.B	psoun prériový
*ZŠ a MŠ Olešnice	kosman zakrslý
*rodina Neveselá, Vranovice	chameleon Jacksonův
*ZŠ Smíškova, Tišnov	chameleon Mellerův
*Pavel Nehyba, Blansko	kachnička mandarinská
*Paintball Club Brno, Kroměřížská 2	papoušek šedý
Al & Pa, cestovní kancelář, Mínská 60, Brno	bazilišek zelený
Přátelé DDM Kosmonautů 4, Brno - Starý Lískovec	páv korunkatý
Zdeněk Starý, Brno	puštík obecný
*ZŠ Laštůvkova 77, Brno třída 2.A	želva nádherná, chameleon Jacksonův
Lenka a Věra Neunerová, Brno	klokánek králikovitý
*Jana Polenová, Brno	vakoplšík létavý
*Ing. Klára Šnelerová, Brno	psík mývalovitý
ZŠ Kamínky 5, Brno 4. třída	chameleon Jacksonův

* Ing. Zbyněk Brych, Brno	vakoplsík létavý
Tereza Sellnerová, Brno	vakoplsík létavý
*Společnost E Czech Epilepsy Association – klub Brno	ibis posvátný
*ZŠ Krivánkovo nám. 11, Brno	ibis posvátný
*Ing. Lubomír Fojt, Brno	urzon kanadský
Diana Wieczorková, Letovice	veverka Prévostova
Ing. Lubomír Kadera, Brno	skunk pruhovaný
*Stanislava Kaderová, Brno	liška obecná
*Robert Opatřil, Brno	klokánek králikovitý
Kateřina Hönigová, Brno	psoun prériový
*Marcel Drábek, Prštice	klokánek krysí
*rodina Hudáková, Brno	sýček obecný
*Monika a Tomáš Pelcovi, Brno	psoun prériový
*Christian Schörg, Brno	puštík obecný
Vítězslav Pýša, Brno	liška obecná
Jitka Gottvaldová, Brno	klokánek králikovitý
* Gymnázium J. Blahoslava Ivančice, třída sekunda	veverka Prévostova
SPIKNUTÍ, Brno	skunk pruhovaný
Modrá pyramida stavební spořitelna, a.s. Praha	liška obecná
*Petřík a Haňulka Liškařovi, Slavkov u Brna	liška obecná
Irena Nevařilová, Brno	liška obecná
MUDr. Lenka Štěpánová, Polička	želva pardálí
*Bc. Karel Líznař, Bučovice	čukvala zavalitá
*Marie Slámová, Brno	želva vroubená, páv korunkatý
Jakub Špaček, Bystřice nad Pernštejnem	leguán madagaskarský
*Petr, Hana, Tereza a Iva Dvořákovi, Brno	puštík obecný
*Ing. René a Mgr. Dagmar Muzikářovi, Brno	psoun prériový
*Marta Bílková, Brno	ara horský
Andrea a Miroslav Starčevičovi, Brno	páv korunkatý
ZŠ Vedlejší 10, Brno třída 8.A	psoun prériový
*Radek a Hana Hanákovi, Brno	ara zelenokřídlý
ZŠ Merhautova 37, Brno	leguán madagaskarský
*Ing. Jan Blumenschein, Brno	dikobraz běloocasý
Jaroslava Beránková, Brno	vakoplsík létavý
*Mgr. Zdeňka Hromadová, Brno	osmák degu, psoun prériový, nutrie
Aleš Snášel – SNASEL.COM Brno	akara modrá, vrubozubec paví, piraňa Colosoma sp.
Mateřské centrum Klokánek, Nejedlého 13, Brno	klokánek králikovitý
Jan Saudek, Praha	chameleon Jacksonův

Pár husic magellánských / A couple of the Upland goose

Tomáš Brunclík, Brno

Marie Brunclíková, Brno

*Jindřich Němčanský, Brno

Věra Skýpalová, Brno

*rodina Foltova, Brno

*rodina Bortlova, Brno

Marcela Štěpánková, Brno

Patrik Kvita, Brno

*Zbyněk Brych, Brno

*Miroslav Marek, Mokrý-Horákov

*Gymnázium Křenová 7, Brno, třída 1. D

*Gymnázium Křenová 7, Brno, třída 3. D

*Gymnázium Křenová 7, Brno, třída 2. B

*Gymnázium Křenová 7, Brno, třída kvinta

leguán madagaskarský

chameleon Jacksonův

papoušek zpěvavý, osmák degu, aratinga

želva nádherná, želva pardálí

psík mývalovitý

klokánek králíkovitý

psoun prériový

želva pardálí

vakoplsík létavý

puštíček obecný

bazilišek zelený

vakoplsík létavý

chameleon Jacksonův

klokánek králíkovitý

Adopce do 5 000 Kč

*Žáci ZŠ J. Babáka 1, Brno

*Drahomíra a Luděk Fadrhonicovi, Brno

Stanislav Strubl s rodinou, Brno

liška obecná

kočka krátkouchá

klokánek krysí, puštíček obecný

*Ing. Emílie Němcová, Brno	želva ostnitá, želva pardálí, tereka africká, tereka hnědá
*Fa LEDERER, výrobky z čisté ovčí vlny	surikata
*MUDr. Zora Nečesánková, Brno	kapybara
*Ing. Petr Škarvada, Mgr. Simona Kolouchová, Brno	kapybara
*MALAMITÉ v.o.s. Moravské Prusy	výřeček malý
Agentura Bílej motel, Kounicova 46/48, Brno	krkavec velký
Dana Navrátilová, Brno	ara araruna
*MŠ Na kopečku u zvonečku, Horní 17, Brno	koza kamerunská
Kateřina Hloušková, Brno	ovce kamerunská
*Olga Silovská, Brno	leguán zelený, želva nádherná
*ZŠ Arménská 21, Brno	krokodýl čelnatý
*ZŠ a MŠ Pramínek, 2. třída, Heyrovského 11, Brno	kosman zakrslý
Ivana Langerová, Brno	surikata
S.B.S. Services, s.r.o. Kladno	vasa velký
Tereza Hefrová, Kladno	papoušek královský
*Petra a Jakub Koudelkovi, Brno	výřeček malý
ZŠ Masarova 11, Brno	klokánek králikovitý
Veronika a Valentýna Kupská, Brno	sokol stěhovavý
MAX stříbrnictví, Richard Tesařík a zaměstnanci, Brno	bobr kanadský
*Jan Vítek, Brno	surikata, psoun preriový, trnorep severoafriický
*Jarmila Kafonková, Brno	koza domácí
ZŠ Boskovice, nám. 9. května 8	psík mývalovitý
Kolektiv prodejny DM Drogerie markt, Olympia centrum Brno	nosál bělohuby
DRAKAS s.r.o., Bezručova 17 a, Brno	nosál bělohuby
DAQUAS, s.r.o. A. Letenské 7, Praha	liška obecná
ZŠ Šitbořice	kajman brylový
SHREK – soft, spol. s r.o., Lány 21, Brno	ara araruna
*Ing. Hana Novotná, Brno	anolis rytířský, klokánek krysí
*Hana a Stanislav Češkovi, Brno	kosman zakrslý
*Vladka a Ing. Michal Vraní, Brno	ara zelenokřídlý
*MUDr. Milada Dvořáková, Brno	vakoplšík létavý, fretka
*Zdenka Cejnek, Wien	kočka pouštní
*Tereza Paulová, Brno	krkavec velký
*Byznys servis, s.r.o., E. Krásnohorské 18, Brno	lama krotká
Ivana Mišáková, Odry	ledňák obrovský
*MOLEX B.V. , Příkop 4, Brno	bobr kanadský
*Helena Nekvapilová, Brno	kakadu Goffinův
ZŠ Horní 16, Brno třída VI.B	veverka Prévostova

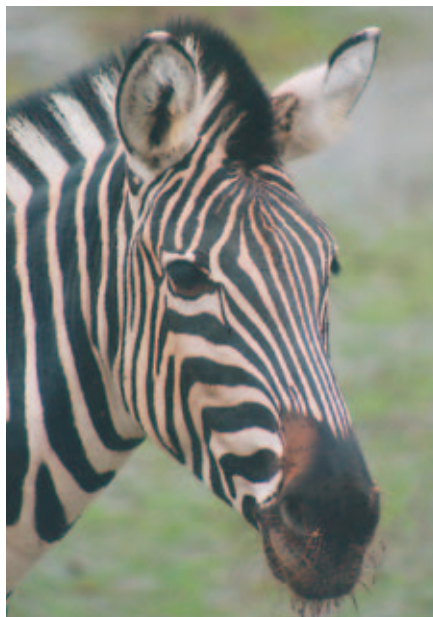
Adoptivní rodiče a sponzoři

Adoptive Parents and Sponsors

Simona Barinová a Jan Karásek, Brno	mara stepní
*ARSENAL s.r.o., Na Zámkách 53/45, Praha	kočka pouštní
Karolína Vorálková, Brno	jeřáb mandžuský
*Filip Urbánek, Brno	kapybara
*ZŠ Sirotkova 36, Brno	kapybara
*MUDr. Eva Cejnarová, Brno	papoušek šedý, nestor kea
Mgr. Miroslav Špaček, Bystřice nad Pernštejnem	ara ararauna
*Ludmila Šrotířová, Brno	sova pálená
*Ing. Světlana Louženská, Praha	surikata
*Bořivoj Kramář, Brno	ara zelenokřídlý
Markéta Doležalová a Pavel Dvořák, Brno	kočka divoká
*Olga Benešová, Brno	kočka pouštní
*MUDr. Marta Gottvaldová, Brno	sova pálená
Kolektiv HOFYLAND.CZ, Brno	lama krotká – Otylka
*Jiří, Marcela a Maruška Holešovští, Brno	nestor kea
*Ing. Martina Sochorová, Brno	mara stepní
*MUDr. Irena Hamtilová, Brno	kočka pouštní
*Dana Pohanková, Brno	sova pálená
*Marek Dvořák, Brno	ara ararauna
*Ing. Blanka Černá, Brno	bobr kanadský

Adopce do 10 000 Kč

*DUO IN FLAMENUS – Sylva a Jiří Zatkovi, Brno	krokodýl nilský, surikata
*Taneční country soubor la QUADRILLA, BRNO	bizon
*ZŠ Rosice, 1. stupeň, Pod Zahrádkami 120	páv korunkatý, klokánek krysí,
	klokánek králíkovitý, ara zelenokřídlý
*GRIL – spolek přátel zvířátek, Brno	ovíječ skvrnitý
*Brněnské písničkové tetiny Klotylda a Matylda	koza kamerunská
Michal Čihák, Praha	lama krotká - Noira
*RNDr. Jana Buršíková, Brno	varan nádherný
*JUDr. Zuzana Malaníková, advokátní kancelář, Brno	výřeček malý
*KDU – ČSL MěV Brno, Starobrněnská 20	klokan Bennettův, kalous ušatý
*ZŠ Laštůvkova 77, Brno	rys evropský, piraňa Nattererova
*folková vokální skupina MOŠNY, Brno	sob polární
*ZŠ a MŠ Lomnice u Tišnova, Tišnovská 362	rys evropský
Michael Beran, Brno	vlk kanadský
*Andrea a Marek Janečkovi, Praha	orel mořský
*Martin Jelen Havelka, Brno	jelen sibiřský

Zebra Chapmanova / Chapman's zebra

Rys kanadský / Canadian lynx

*ZASIS, s.r.o. Palackého nám. 2, Brno
UNILEVER ČR, spol. s r.o. - značka SIGNAL
*JUDr. Jiří Sýkora, Brno
*Žáci ZŠ Šlapanice, Masarykovo nám. 16

vlk kanadský
velbloud dvouhřbý
orel kamčatský
kočka bengálská, krajta královská, papoušek zpěvavý

Adopce do 20 000 Kč

*Jakub Zbítěk a Ing. Kamil Řádek, Brno
*MARANTA, hudební skupina Zbýšov
Y Soft, s.r.o. U Kněžské louky 18, Praha
*ŠIMEK 96, spol. s r.o., Herčíkova 17, Brno

*Country kapela Zimour, Brno
*Country kapela Noví Kaskadéři, Brno
*Country kapela Kaskadéři, Brno
*Autodoprava VIKR s.r.o., Selská 34, Brno
*Tomáš Zeman, Kuřim
MIKROP ČEBÍN, A.S. Čebín 416

kotul veverovitý
oseľ somálský
pštos dvouprstý
lama guanako mara stepní, surikata,
želva paprscitá, klokánek králikovitý
surikata
zebra Grévyho
zebra Grévyho
kajman brýlový, makak chocholatý
los evropský, ledňák obrovský
kůň Převalského

Adoptivní rodiče a sponzoři

Adoptive Parents and Sponsors

*PŘEMYSL VESELÝ stavební a inženýrská činnost s r.o. velbloud dvouhrbý,
Bzenecká 18 a, Brno psík mývalovitý, sýček obecný
Advokátní kancelář JUDr. Milan Zábřez, nám. Svobody 10, Brno bobr kanadský, sova pálená,
ovce kamerunská, kapybara, piraña Colosoma sp.

Adopce do 50 000 Kč

*TOI TOI sanitární systémy s r.o., Okružní 21, Slaný lachtan jihoafrický, pes hřivnatý,
mandril rýholící
Tereza a Ladislav Kerndlovi, Brno levhart cejlonský
*GRISOFT, s.r.o. Lidická 31, Brno levhart cejlonský
*Krajský výkonný výbor ČSSD Jihomoravského kraje, Brno surikata
*Doppelmayr lanové dráhy, spol. s r.o., Polní 6, Brno lachtan jihoafrický – Bobina
*Ager, spol. s r.o. Kotlářská 51 a, Brno šimpanz

PŘÍSPĚVATELÉ NA CHOV

Do 500 Kč

*Jakub Farkač, Tišnov tygr sumaterský
*Vítězslav Sadílek, Brno příspěvek na chov
Štěpán Rafael Onderka, Brno ara ararauna
*manželé Chocholáčovi, Ivančice urzon kanadský
*rodina Chrástova, Brno mara stepní
*Petra Durcová, Rajhrad tygr sumaterský
*Ing. Robert Zich, PhD. Brno vlk kanadský
Mgr. Jana Zichová, Brno tygr sumaterský
*Tomáš Pokorný, Brno tygr sumaterský
Miroslav Šimek, Brno žirafa síťovaná
Jana Číhalíková a Petr Čermák, Brno ledňák obrovský
Eliška Továrková, Brno klokánek krysí
Pavlna a Martin Šebelovi, Brno kočka divoká
*Jakub Špiřík, Ivančice páv korunkatý, medvěd lední
*Barbora Pokorná, Modřice nestor kea
*Pavla Pokorná, Modřice dželada
Petra a Růžena Stráníkovy, Brno sovice sněžní
ZŠ Jasanová 2, Brno 3. třída klokánek krysí
ZŠ Jasanová 2, Brno 5. třída fretka
Soňa Pohludková, Brno žirafa síťovaná
*Ing. Lucie Kleinová, Brno surikata

Pakoně modří / Blue wildebeests

Jana Vaňáčková, Tomáš Pavelka a Jesynka, Brno
Václav Kundera, Brno
*Leoš, Monika a Nikola Řezníčkovi, Brno
*Gymnázium Křenová 7, Brno, třída sexta

vlk kanadský
vlk kanadský
vlk kanadský, tygr sumaterský, kozorožec sibiřský
páv korunkatý

Do 2 000 Kč

*Jiřina Kolesová, Brno
*Pavla Petrová, Valtice
*Ing. Vladimíra Petrová, Brno
Kolektiv zahradníků z Přízřenice
*Alžběta Povolná, Brno
Dagmar a Jiří Kuncovi, Brno
*Milan Navrátil, Brno
*Studenti PdF MU Brno
Mateřská škola Studánka, Brno Kníničky
*ZŠ Kanice 135
*ZŠ Troubsko, 3. třída
*Mateřská škola Pomněnky, Oblá 51, Brno
Terezie Příhodová, Brno
*Tereza Vyoraálková, Kuřim
*Centrum volného času Pavučina, Hustopeče
*Mgr. Barbora Grymová, Úhonic

příspěvek na chov
kulan
sovice sněžní
orel bělohlavý
tygr sumaterský
surikata
vlk kanadský
jelen milu, paovce hřivnatá, leguán kubánský
klokan Bennettův
tygr sumaterský
psoun prériový
nestor kea
tygr sumaterský
žirafa síťovaná
zebra Chapmannova
ara ararauna

Adoptivní rodiče a sponzoři

Adoptive Parents and Sponsors

*Skupina domestikace SMP ZOO Brno	lama krotká
*Zdeněk Moravec a Svatava Turková, Brno	klokánek králíkovitý, užovka taiwanská
*Ing. arch. Ladislav Brožek, Brno	orel mořský
*Centrum pro rodinu a sociální péči, Josefská 1, Brno	pavián anubi
*Radek Příbyl, Brno	nestor kea
*Marek Pernička, Brno	surikata
*Alena Sýkorová, Brno	klokan Bennettův
Ing. Jana Bartíková, Brno	medvěd hnědý
*Martin a Barbora Krejčovi, Smolenice, SK	rys evropský
*Gymnázium Tišnov – třída kvarta, Na hrádku 20	takin
*Kateřina Malá a Jan Malý, Brno	lemur běločelý
*Roman Růžička, Brno	lachtan jihoafrický
*Ing. Sylvie Hadrová, Brno	nutrie
ZŠ Jasanová 2, Brno 2. třída	surikata
ZŠ Jasanová 2, Brno 4. třída	psoun prériový
ZŠ Jasanová 2, Brno 1. třída	klokánek králíkovitý
*Božena Machálková, Brno	příspěvek na chov
*Jan Dostál, Brno	surikata, klokan Bennettův, vlk kanadský
*Jarmila Sýkorová, Brno	surikata
*Gymnázium Tišnov, biologický kroužek	káně lesní
*Ing. Štěpán Štarha, Štěpánov nad Svratkou	moták pochop
*ZŠ Sokolnice, VI. třída	surikata
ZŠ Horní 16, Brno třída 3.A	kůň Převalského
ZŠ nám. Svornosti 7, Brno třída 7.B	tygr sumaterský, lachtan jihoafrický
*Kamila Pořízková, Tábor	vlk kanadský
*MEKA-chovatelské potřeby, nám. Svornosti 6, Brno	klece pro exoty
ZŠ Labská 27, Brno, třída 5. B	medvěd lední

Do 5 000 Kč

*MANTA s.r.o., K Vltavě 34, Praha	příspěvek na chov
ČeSFuR 2005, Karlovy Vary	příspěvek na chov
ADAST a.s., Mírová 2/87, Adamov	příspěvek na akci Noc snů
Pavel K. a Pepa J., Praha	bizon
Divadlo GENUS, Kotlářská 38, Brno	divadelní představení
Šermířská skupina CARPE DIEM při YMCA Brno	varan nádherný
*MUDr. Naděžda Formánková s rodinou, Blansko	vlk kanadský
Marie Řihánková, Brno	levhart cejlonský
Azurra 2, spol. s r.o., Novoměstská 1a, Brno	příspěvek na chov

Jeleni sibiřští / Siberian Red deers

Daniela Asfourová, Kuřim-Podlesí
REAL SPEKTRUM, a.s. Lidická 77, Brno
Ivan Pospíšil, Brno

*ZŠ Masarova 11, Brno třída 7.W

Alice Kartousová, Brno

*Gymnázium Křenová 7, Brno, třídy 2. D, 1. C a sekunda

rozela pestrá, rozela Penantova, klec
vlk kanadský
medvěd lední
surikata
příspěvek na chov
klokan Bennettův

Do 10 000 Kč

*Taneční divadlo MIMI FORTUNAE, Brno

Hrstková Design s.r.o., Příkop 843/4, Brno

Napájecí technika Hana Drimlová, Dvořákova 6, Brno

*ZŠ a MŠ Lomnice u Tišnova, žáci 4.A a 5. třídy

*Petra Bezoušková, Brno

Pavel Šípek, Brno

*Dore Luth, Berlín

*INTEGRA, a.s. zemědělská 53, Žabčice

*JUDr. Hana Klusáčková, Brno

pakůň modrý
upomínkové předměty
napáječky
vlk kanadský
medvěd lední
medvěd lední
kiang
krmení pro zvířata
příspěvek na chov

Do 20 000 Kč

*ZVĚROKRUH, SŠVP Brno

*ARKTIDA spol. s r.o., Hvězdoslavova 47, Brno

levhart cejlonský
medvěd lední

Adoptivní rodiče a sponzoři

Adoptive Parents and Sponsors

Do 50 000 Kč

*MANTA s.r.o., K Vltavě 800, Praha

dataprojektor Plus U3 - 880

Nad 100 000 Kč

BEAPHARE EASTERN EUROPE, Poděbrady

*Unilever ČR, spol. s r.o., Thámová 18, Praha

vitamínové a minerální doplňky
příspěvek na chov

Levhart cejlonský (Foto Martin Braczek) / Sri Lankan leopard (Photo by Martin Braczek)

I. Plnění úkolů v oblasti hlavní činnosti organizace

(viz jednotlivé kapitoly Výroční zprávy Zoo Brno 2005)

II. Plnění úkolů v personální oblasti

Struktura a počty zaměstnanců k 31. 12. 2005

stálí zaměstnanci	počty	přírůstky	úbytky	prům. plat. třídy	prům. mzdy v Kč
vrcholový management	6	0	0	11,5	28 424
střední management	20	4	2	8,35	17 362
administrativní pracovník	5	0	0	7,6	17 418
profesní pracovník	74	13	12	6	13 971
ostatní	6	1	1	1,16	9 053
celkem	111	18	15		

sezónní pracovníci	počty	přírůstky	úbytky	prům. plat. třídy	prům. mzdy v Kč
brigádníci	77	77		0	4 939
veřejně prospěšné práce	49	49	2	3	7 216
kuchař-číšník	2	2	0	4,5	11 166
ostatní	11	11	12	3	10 156
celkem	139	139	14		

Pracovní úrazy, dodržování bezpečnosti práce

V roce 2005 došlo v Zoo města Brna k devíti pracovním úrazům, z nichž čtyři měly za následek pracovní neschopnost. Jednalo se o drobné úrazy (řezná rána na noze, zhmoždění kolena, zranění kotníku apod.). Tyto případy byly zaviněny nepředvídanými riziky práce a nebyly způsobeny zanedbáním bezpečnostních předpisů ze strany zaměstnavatele nebo zaměstnance. Zaměstnavatelem nebyl porušen žádný předpis ani norma. Postižení neporušili předpisy, jednalo se o neúmyslnou neopatrnost.

- V oblasti BOZP a PO došlo ve sledovaném období k dalšímu pozitivnímu vývoji, a to v oblastech:
- 1) Provádění vstupních a preventivních školení. Byly zpracovány jednak nové metodické návody školení, které vycházejí ze stávající analýzy rizik a jednak tiskopisy pro vstupní školení nových zaměstnanců. Stejně tak v oblasti PO byly zpracovány nové tématické plány a časové rozvrhy školení, včetně záznamu o školení zaměstnanců PO.
  - 2) Novelizace dokumentace, zejména vnitřních předpisů, upravující oblast BOZP a PO. Jedná se o směrnice ZOO města Brna:
    - revize a obsluha elektrických spotřebičů
    - traumatologický plán

Zpráva o činnosti příspěvkové organizace Zoo Brno v roce 2005

- požární poplachové směrnice
  - školení a zkoušky zaměstnanců
  - školení o BOZP, zácviku a přezkušování
  - organizování prověrek BOZP
  - pokyny pro činnost preventivní požární hlídky
  - šetření, registrace, evidence a odškodňování pracovních úrazů
  - pracovní podmínky těhotných a kojících žen, matek do konce devátého měsíce po porodu a mladistvých
- 3) Vnitřních kontrol BOZP, zejména provádění komplexní prověrky stavu BOZP v organizaci. K tomuto byl zpracován nový postup pro provádění s cílem prohloubit kontrolu pracovišť v jednotlivých střediscích.

III. Plnění úkolů v oblasti hospodaření

1) Výnosy

- a) rozpis všech výnosů s uvedením plánu na daný rok, skutečnosti ke konci sledovaného období, skutečnosti za stejné období minulého roku, procentní plnění ročního plánu

Účet číslo	Název účtu	Upravený FP 2005 v Kč	Skutečnost 2005 v Kč	Skutečnost 2004 v Kč	% plnění ročního plánu
	Výnosy celkem	60 400 000,00	60 671 873,00	57 149 076,00	100,45
60	Tržby za vlastní výkony a za zboží	17 555 000,00	17 836 488,00	16 669 016,00	101,60
601	Tržby za vlastní výrobky	2 000,00	2 773,00	7 366 788,00	138,65
602	Tržby z prodeje služeb	10 553 000,00	10 817 141,00	2 167 317,00	102,50
604	Tržby za prodané zboží	7 000 000,00	7 016 574,00	7 134 911,00	100,24
61	Změny stavu vnitroorganizačních zásob	0,00	-38 434,00	287 493,00	
611	Změna stavu zásob nedokončené výroby	0,00	0,00	0,00	
612	Změna stavu zásob polotovárů	0,00	0,00	0,00	
613	Změna stavu zásob výrobků	0,00	0,00	0,00	
614	Změna stavu zvířat	0,00	-38 434,00	287 493,00	
62	Aktivace	170 000,00	171 193,00	151 465,00	100,70
621	Aktivace materiálu a zboží	166 000,00	166 693,00	151 465,00	100,42
622	Aktivace vnitroorganizačních služeb	4 000,00	4 500,00	0,00	112,50
623	Aktivace dlouhodobého nehm. majetku	0,00	0,00	0,00	
624	Aktivace dlouhodobého hmotného majetku	0,00	0,00	0,00	
64	Ostatní výnosy	1 530 000,00	1 554 066,00	1 076 063,00	101,57
641	Smluvní pokuty a úroky z prodlení	0,00	6 711,00	0,00	
642	Ostatní pokuty a penále	0,00	0,00	0,00	
643	Platby za odepsané pohledávky	0,00	0,00	0,00	
644	Úroky	10 000,00	13 357,00	6 176,00	133,57
645	Kursové zisky	0,00	8 062,00	5 054,00	
648	Zúčtování fondů	620 000,00	623 374,00	318 650,00	100,54
649	Jiné ostatní výnosy	900 000,00	902 562,00	746 183,00	100,28
65	Tržby z prodeje majetku, rezervy, opr. pol.	70 000,00	73 854,00	222 699,00	105,51

Zpráva o činnosti příspěvkové organizace Zoo Brno v roce 2005

651	Tržby z prodeje dlouh. nehm. a hm. majetku	14 000,00	14 512,00	71 600,00	103,66
652	Výnosy z dlouhodobého finančního majetku	0,00	0,00	0,00	
653	Tržby z prodeje cenných papírů a podílů	0,00	0,00	0,00	
654	Tržby z prodeje materiálu	56 000,00	59 342,00	151 099,00	105,97
655	Výnosy z krátkodobého finančního majetku	0,00	0,00	0,00	
656	Zúčtování zákonných rezerv	0,00	0,00	0,00	
659	Zúčtování zákonných opravných položek	0,00	0,00	0,00	
69	Provozní dotace	41 075 000,00	41 074 706,00	38 742 340,00	100,00
691	Provozní dotace od MMB	36 613 000,00	36 613 000,00	35 108 000,00	100,00
691	Provozní dotace od státu	4 462 000,00	4 461 706,00	3 634 340,00	99,99
691	Provozní dotace od ostatních subjektů	0,00	0,00	0,00	

b) zdůvodnění výrazných odchylek ve vývoji jednotlivých druhů výnosů

Cellkové výnosy v porovnání s rokem 2004 se zvýšily o 3 522 797,- Kč.

Z toho k výraznému zvýšení výnosů došlo u:

- součtu tržeb za vlastní výroby a tržeb z prodeje služeb, které se zvýšily oproti roku 2004 (9 534 105,- Kč) na 10 819 914,- Kč tj. o 1 285 809,- Kč z toho zvýšení tržeb za vstupné činilo 935 046,- Kč.

Součet těchto tržeb uvádíme z toho důvodu, že od roku 2005 účtujeme tržby za vstupné jako tržby z prodeje služeb v návaznosti na DPH.

Odchylky z prodeje ostatních služeb byly nevýrazné.

- Zúčtování fondů o 304 724,- Kč. Část oprav budov byla financovaná z fondu reprodukce investičního majetku (investiční fond) prostřednictvím zúčtování fondů. Jiné ostatní výnosy o 156 379,- Kč – vyšší výnosy z reklamy a propagace.

- Dotace na provoz ZOO od MMB byla v porovnání s rokem 2004 vyšší o 1 505 000,- Kč.

- Dotace od Ministerstva životního prostředí České republiky se zvýšila oproti roku 2004 o 564 694,- Kč.

- Dotace od Úřadu práce na aktivní politiku zaměstnanosti se zvýšila o 199 746,- Kč. Toto zvýšení však souvisí se zvýšením nákladů na platy a odvody s nimi související pracovníků na veřejně prospěšné práce a absolventů.

Naopak ke snížení došlo u:

- Tržby z prodeje zboží se snížily ze 7 134 911,- Kč na 7 016 574,- Kč, tj. o 118 337,- Kč. Toto snížení ovlivnilo především to, že se ZOO stala plátcem DPH od 1.8. 2004 a z těchto tržeb se tato daň odváděla již celý rok 2005.

- Ke snížení došlo u Změny stavu zvířat, kde oproti roku 2004 (287 493,- Kč) byl zůstatek - 38 434,- Kč.

- Ke snížení v porovnání s rokem 2004 došlo také v položce Tržby z prodeje materiálu o 91 757,- Kč.

Změny v ostatních výnosech byly nevýrazné

2) Náklady

a) podrobný rozpis čerpání nákladů s uvedením plánu na daný rok, skutečnosti ke konci sledovaného období, skutečnosti za stejné období minulého roku, procentní plnění ročního plánu

Zpráva o činnosti příspěvkové organizace Zoo Brno v roce 2005

Účet číslo	Název účtu	Upravený FP 2005 v Kč	Skutečnost 2005 v Kč	Skutečnost 2004 v Kč	% plnění ročního plánu
	Náklady celkem	60 400 000,00	58 566 320,00	56 267 499,00	96,96
50	Spotřebované nákupy	17 000 000,00	16 767 287,00	16 436 552,00	98,63
501	Spotřeba materiálů	9 000 000,00	8 908 352,00	8 303 468,00	98,98
502	Spotřeba energie	3 700 000,00	3 650 329,00	3 644 770,00	98,66
503	Spotřeba ostatních neskladovatelných dodávek	0,00	0,00	0,00	
504	Prodané zboží	4 300 000,00	4 208 606,00	4 488 314,00	97,87
51	Služby	9 155 000,00	7 898 572,00	8 632 730,00	86,28
511	Opravy a udržování	2 570 000,00	1 972 124,00	2 965 305,00	76,74
512	Cestovné	600 000,00	563 233,00	623 770,00	93,87
513	Náklady na reprezentaci	90 000,00	87 765,00	61 341,00	97,52
518	Ostatní služby	5 895 000,00	5 275 450,00	4 982 314,00	89,49
52	Osobní náklady	26 430 000,00	26 148 115,00	25 169 389,00	98,93
521	Mzdové náklady	19 000 000,00	18 909 772,00	18 128 887,00	99,53
524	Zákonné sociální pojištění	6 650 000,00	6 523 082,00	6 244 750,00	98,09
525	Ostatní sociální pojištění	0,00	0,00	0,00	
527	Zákonné sociální náklady	380 000,00	369 007,00	355 763,00	97,11
528	Ostatní sociální náklady	400 000,00	346 254,00	439 989,00	86,56
53	Daně a poplatky	15 000,00	10 566,00	29 215,00	70,44
531	Daň silniční	0,00	0,00	0,00	
532	Daň z nemovitostí	0,00	0,00	0,00	
538	Ostatní daně a poplatky	15 000,00	10 566,00	29 215,00	70,44
54	Ostatní náklady	1 800 000,00	1 773 004,00	958 144,00	98,50
541	Smluvní pokuty a úroky z prodlení	0,00	0,00	250,00	
542	Ostatní pokuty a penále	0,00	0,00	0,00	
543	Odpis nedobytné pohledávky	125 000,00	124 348,00	33 634,00	99,48
544	Úroky	0,00	0,00	0,00	
545	Kursově ztráty	25 000,00	25 005,00	24 750,00	100,02
546	Dary	0,00	0,00	0,00	
548	Manka a škody	21 000,00	20 928,00	7 905,00	99,66
549	Jiné ostatní náklady	1 629 000,00	1 602 723,00	891 605,00	98,39
55	Odpisy, prodaný majetek, rezervy, opr. pol.	6 000 000,00	5 968 776,00	5 041 469,00	99,48
551	Odpisy dlouhodobého nehm. a hm. majetku	6 000 000,00	5 968 776,00	5 041 469,00	99,48
552	Zůst. cena prod. dlouh. nehm. a hm. maj.	0,00	0,00	0,00	
553	Prodané cenné papíry a vklady	0,00	0,00	0,00	
554	Prodaný materiál	0,00	0,00	0,00	
556	Tvorba zákonných rezerv	0,00	0,00	0,00	
559	Tvorba zákonných opravných položek	0,00	0,00	0,00	
59	Daň z příjmu	0,00	0,00	0,00	
591	Daň z příjmů	0,00	0,00	0,00	
595	Dodatečné odvody daně z příjmů	0,00	0,00	0,00	

b) zdůvodnění výrazných odchylek ve vývoji jednotlivých druhů nákladů

Náklady celkem se v roce 2005 oproti roku 2004 zvýšily z 56 267 499,- Kč na 58 566 320,- Kč, tj. o 2 298 821,- Kč.

Upravený finanční plán nákladů na rok 2005 byl 60 400 000,- Kč.

K výraznému zvýšení došlo u:

- spotřeba materiálu se zvýšila z 8 303 468,- Kč na 8 908 352,- Kč, tj. o 604 884,- Kč,
- ostatní služby se zvýšily ze 4 982 314,- Kč na 5 275 450,- Kč tj. o 293 136,- Kč zvýšil se počet a cena nám poskytovaných služeb (daňové poradenství po celý rok, ostraha, revize aj.)
- osobních nákladů, které vzrostly z 25 169 389,- Kč na 26 148 115,- Kč tj. o 978 726,- Kč a to zejména u mzdových nákladů a souvisejících odvodů v návaznosti na dotaci od Úřadu práce
- ostatní náklady se zvýšily z 958 144,- Kč na 1 773 004,- Kč, tj. o 814 860,- Kč, z toho např. nedobytné pohledávky do zahraničí o 90 714,- Kč a jiné ostatní náklady o 711 118,- Kč
- odpisy dlouhodobého majetku se zvýšily z 5 041 469,- Kč na 5 968 776,- Kč, tj. o 927 307,- Kč, vzhledem k tomu, že narostl počet odpisovaných položek převodem majetku Města Brna do užívání ZOO v roce 2004, zařazením nového SW do užívání a technickým zhodnocením řady budov a staveb

Ke snížení nákladů došlo u:

- prodané zboží z 4 488 314,- Kč na 4 208 606,- Kč tj. o 279 708,- Kč. Snížení této položky souvisí s vyšší prodaného zboží a uplatněním DPH po celý rok 2005.
- opravy a udržování se v roce 2005 snížily z 2 965 305,- Kč na 1 972 124,- Kč tj. o 993 181,- Kč - toto snížení souvisí s nedokončením řady rozpracovaných oprav, např. komunikací, kanalizačních vpustí a odstranění revizních závad, které se měly provádět v posledních měsících roku.

Změny v ostatních nákladových položkách byly nevýrazné.

Hospodaření zoologické zahrady skončilo zlepšeným hospodářským výsledkem 2 105 553 Kč.

3) Finanční majetek

a) stavy prostředků na bankovních účtech

- Zoologická zahrada města Brna, příspěvková organizace má zřízeny následující bankovní účty:

Číslo účtu	Název účtu	Banka	Stav k 31.12. 2005
372604403/0300	Běžný účet	ČSOB	3 536 354,78
372604673/0300	Podúčtet	ČSOB	60 424,89
372604593/0300	Účet FKSP	ČSOB	280 729,71
175873241/0300	Termínovaný vklad	ČSOB	4 100 000,00
1897955024/0400	Běžný účet	Živnostenská banka	23 920,83
CELKEM			8 001 430,21

b) pokladní hotovost

- k 31. 12. 2005 byl zůstatek pokladní hotovosti **Kč 262 918,98**

- z toho:
  - korunová pokladna Kč 92 801,50
  - pokladna USD Kč 45 674,42
  - pokladna SKK Kč 1 347,16
  - pokladna PLZ Kč 2 526,43
  - pokladna GBP Kč 34 281,92
  - pokladna EUR Kč 86 287,55

c) ceniny

- k 31.12.2005 byl zůstatek cenin	Kč	2 471,60
- z toho:		
- poštovní známky SAV	Kč	21,60
- stravenky SAV	Kč	2 450,00

4) Pohledávky a závazky

- účet 311.10 Odběratelé

- konečný stav k 31. 12. 2005 činil	Kč	194 844,80
-------------------------------------	----	------------

- V porovnání s rokem 2004 se pohledávky za odběrateli snížily, většina byla k 31.12. 2005 ještě před splatností. Pohledávky po splatnosti jsou vymáhány. Fakturace za nájmy nebytových prostor v objektu VUT byla prováděna až začátkem ledna 2006.

- účet 311.11 Odběratelé zahraniční

- konečný stav k 31. 12. 2005 činil	Kč	12 178,62
-------------------------------------	----	-----------

- Snížení oproti roku 2004 je z toho důvodu, že některé pohledávky byly uhrazeny a ty, u kterých by vymáhání do zahraničí bylo neekonomické byly odepsány po projednání ve škodní komisi jako nedobytné. Zbylé pohledávky jsou řešeny.

- účet 321 Dodavatelé

- konečný stav k 31. 12. 2005 činil	Kč	1 707 983,98
- z toho:		
- dodavatelé neinvestiční	Kč	1 705 083,48
- dodavatelé zahraniční	Kč	3 049,00
- dodavatelé – fyzické osoby	Kč	0,00

Závazky vůči dodavatelům se v porovnání s rokem 2004 zvýšily. Jedná se však o dodávky vyfakturované koncem prosince 2005, splatné v roce 2006.

5) Dotace

- dotace ze státního rozpočtu, z rozpočtu státních fondů a z rozpočtu kraje, podrobný rozpis přijatých dotací, informace o jejich čerpání.

5.1. Finanční prostředky poskytnuté Ministerstvem životního prostředí ČR v rámci programu „Příspěvek zoologickým zahradám pro rok 2005“

Dotace byla poskytnuta v dotačních titulech:

A: Chov ohrožených druhů světové fauny v českých ZOO	1,238.364,- Kč
B: Zapojení českých ZOO do systému ochrany přírody ČR	473.800,- Kč
C: Spolupráce českých ZOO v rámci v rámci mezinárodních programů ohrožených druhů s významnými ZOO a institucemi v cizině	256.600,- Kč
Celkem	1,968.764,- Kč

Čerpání příspěvku MŽP pro zoologickou zahradu dle jednotlivých dotačních titulů

A: Chov ohrožených druhů světové fauny v českých ZOO 1,238.364,- Kč

(79,28% z předpokládaných nákladů 1,562.000,- Kč).

Skutečné náklady na krmivo pro takto zařazená zvířata činily 1,597.002,71 Kč.

Dotovaná částka (1,238.364,-) činí ze skutečných nákladů 77,54%.

Dotace byla použita na krytí části nákladů na krmivo pro zvířata zařazená do EEP, ESB, ISB, RDB a CITES.

Dotace na dotační titul A byly vyčerpány v plné výši.

B: Zapojení českých ZOO do systému ochrany přírody ČR 473.800,- Kč

(86,13% z předpokládaných nákladů 551.250,- Kč).

a) 2.1 – 2.5 dotace (338.600,- Kč) byla použita na krytí části nákladů na krmivo pro zvířata odebraná státem, handicapovaná zvířata a chov zvláště chráněných živočichů podle zvláštního právního předpisu.

skutečné náklady na krmivo pro takto zařazená zvířata činily 425.661,08 Kč.

Dotovaná částka (338.600,- Kč) činí ze skutečných nákladů 79,54%.

Dotace na tuto část dotačního titulu B byla vyčerpána v plné výši.

b) 2.6. dotace (30.000,- Kč) na zapojení do inventarizačního průzkumu a výzkumu zvláště chráněných druhů živočichů podle zvláštního právního předpisu pro potřeby ochrany přírody. (Monitoring roční populační aktivity izolované populace sysla obecného a vypracování metody reintrodukce jedinců pro posílení populace).

Skutečné náklady činily 51.041,- Kč.

Dotovaná částka (30.000,- Kč) činí ze skutečných nákladů 58,77%.

Dotace na tuto část dotačního titulu byla vyčerpána v plné výši.

c) 2.7 dotace 105.200,- Kč na realizaci vzdělávacích programů a zapojení do vzdělávání veřejnosti a osvěty v oblasti ochrany přírody, především ve smyslu Úmluvy o biologické rozmanitosti, a s tím související publikační činnosti.

2.7 a) NATURA 2000 – televizní pořad (seriál)

skutečné náklady celkem činily 107.374,- Kč

dotovaná částka 50.000,- Kč činí ze skutečných nákladů 46,56%

Dotace na tuto část dotačního titulu byla vyčerpána v plné výši.

2.7 b) Interaktivní tabule „Expozice Beringia“

skutečné náklady celkem činily 33.020,- Kč

dotovaná částka 26.400,- Kč činí ze skutečných nákladů 79,95%

Dotace na tuto část dotačního titulu byla vyčerpána v plné výši.

2.7 c) Vzdělávací a interaktivní tabule „Expozice koně Převalského“
skutečné náklady celkem činily 36.086,- Kč
dotovaná částka 28.800,- Kč činí ze skutečných nákladů 79,8%
Dotace na tuto část dotačního titulu byla vyčerpána v plné výši.

C: Spolupráce českých ZOO v rámci mezinárodních programů ohrožených druhů s významnými ZOO a institucemi v cizině 256.600,- Kč

3.1 Příspěvek na členství a účast českých zoologických zahrad v mezinárodních organizacích WAZA, EEP, EAZA, IZE, ISIS, EARAZA, CBSG

Poskytnutá dotace hradí:

a) příspěvky na členství Zoologické zahrady města Brna (WAZA, EAZA, IZE, ISIS, EARAZA)
Členské příspěvky v roce 2005 činily celkem 160.460,26 Kč

b) Náklady na účast na výročních konferencích (EAZA, EEP, WAZA)
Náklady na účast na výročních konferencích činily v roce 2005 133.956,18 Kč.
Dotace na tuto část dotačního titulu byla vyčerpána v plné výši.

3.2. Spolupráce českých zoologických zahrad s významnými zoologickými zahradami, institucemi a organizacemi v zahraničí v rámci koordinace mezinárodních programů chovů ohrožených druhů živočichů a plnění úkolů zoologických zahrad skutečné náklady činily 99.444,- Kč
dotovaná částka 63.000,- Kč činí 63,35%
Dotace na tuto část dotačního titulu byla vyčerpána v plné výši.

5.2. Dotace poskytnuté Úřadem práce – celkem poskytnuto Kč 2 401 942,-

a) zajištění odborné praxe absolventa
Úřad práce Brno – město Kč 195 930,-

b) vytvoření 30 veřejně prospěšných míst
Úřad práce Brno – město Kč 2 206 012,-

Dotace byla vyčerpána v plné výši na mzdy a odvody jednotlivých skupin pracovníků.

5.3. Prostředky poskytnuté od Českého svazu ochránců přírody – ústřední výkonná rada (smlouva o realizaci cílů projektů Národní sítě stanic pro handicapované živočichy)

- celkem poskytnuto Kč 91 000,-

- z toho čerpáno na krmivo Kč 51 000,- a na náklady na energii a vodu Kč 40 000,-

Dotace byla vyčerpána v plné výši.

6) Investice

- a) Z finančních prostředků na strojní investice ve výši 1 000 000 Kč jsme zahájili přípravné práce na elektronickém požárním zabezpečení stájí u výběhu Safari a provedli výběrové řízení na dodavatele. Další peníze na investice zřizovatel zoologické zahrady pro rok 2005 nepřidělil. Z fondu oprav a z odpisů jsme financovali tyto stavební úpravy: Dokončili jsme stavbu výběhu koní Převalského. Ve čtvrté etapě kladení kabelovodů, která vede od stánku U Tygra k objektu veterinární ošetřovny, jsme provedli zemní práce, osadili šachty a položili kabelové chrániče. Pro nepříznivé počasí jsme nedokončili protažení kabelů. Rekonstruovali jsme bývalou ubikaci gepardů pro tapíry. Výběh paovcí jsme upravovali pro příchod dalšího druhu – dželad. Společný výběh bude hotov v roce 2006. Pokračovali jsme v rozšiřování a dalších úpravách výběhu bizonů. Finance na opravy a údržbu jsme vyčerpali a po úpravách rozpočtu jejich přiděl zvýšili.
- b) Informace o čerpání příspěvků na investice, poskytnutých z rozpočtu města, viz následující komentář k tabulce Investiční fond.

IV. Komentář k tabulce „Plán tvorby a čerpání peněžních fondů“ – vzor č. 3 s uvedením informace o finančním krytí fondů

- a) Fond investiční

FOND INVESTIČNÍ							
Stav k 1.1.	Tvorba	Plán	Skut.	Čerpání	Plán	Skut.	Stav k 31.12.
32	Příděl z odpisů z DHM a DNM	6 000	5 969	Nákup DHM, DNM a další inv. akce	7 900	7 575	1 419
	Příděl z rezervního fondu	2 000	2 000				
	Výnos z prodeje DHM						
	Investiční dotace MMB	1 000	1 000	Elektronický požární systém	1 000	7 000	
	Investiční dotace ze SR a SF						
	Ostatní						
	Celkem tvorba	9 000	8969	Celkem čerpání	8 900	7 582	

Poáteční zůstatek účtu k 1. 1. 2005	32 317,-	Kč
Tvorba: odpisy DHM	5 968 776,-	Kč
převod z RF	2 000 000,-	Kč
dotace od MMB	1 000 000,-	Kč
celkem	8 968 776,-	Kč

Čerpání: nákup		
- notebook	57 875,-	Kč

Ostatní prostředky byly využity především na výstavbu vozovky – „Točna pro vláček“ a dále do technických zhodnocení expozic koně Převalského, expozice a výběhy pro dželady, tapíry, bizony, financování oprav pavilonů exotického ptactva a plazů, další etapy budování kabelovodů aj.

Zpráva o činnosti příspěvkové organizace Zoo Brno v roce 2005

Dotaci na investice od MMB ve výši 1,000.000,- Kč čerpala ZOO Brno pouze ve výši 6.902,- Kč. V rámci finančního vypořádání s rozpočtem města Brna za rok 2005 žádá město Brno o ponechání těchto prostředků k využití v roce 2006, a to z důvodů:

- vlastní provádění prací lze realizovat v letních měsících roku
- na začátku léta roku 2005 bylo vysloveno podezření na březost žirafy a jelikož se jednalo o prvoroďičku, byl vydán zákaz vstupu nejen do objektu, ale i blízkého okolí. Veškeré zaměřovací a předprojektové práce se prováděly až od podzimu.
- na základě zpracovaného projektu bylo provedeno výběrové řízení dodavatele a uzavřena smlouva o dílo.
- dílenská výroba vrat byla zahájena v prosinci 2005. Doposud nebyla vyfakturována, jelikož není dokončena.

Konečný zůstatek k 31. 12. 2005 činil 1,419.206,- Kč

Investiční fond nemá zřízený zvláštní bankovní účet a je plně krytý z běžného účtu.

b) Fond rezervní

FOND REZERVNÍ							
Stav k 1.1.	Tvorba	Plán	Skut.	Čerpání	Plán	Skut.	Stav k 31.12.
1 956	Příděl ze zlepš. výsledku hosp.	706	706	Časové překlenutí rozdílů mezi výnosy a náklady			1 665
	Peněžní dary	1 000	1 003	Úhrada ztráty za předchozí léta			
	Posílení investičního fondu	2 000	2 000				
	Ostatní						
	Celkem tvorba	1 706	1 709	Celkem čerpání	2 000	2 000	

Počáteční zůstatek k 1. 1. 2005 1 955 764,- Kč

Tvorba:

Příděl ze zlepšeného výsledku hospodaření z roku 2004 705 577,- Kč

Peněžní dary 976 702,- Kč

DMS 27.327,- Kč

Čerpání:

Posílení investičního fondu 2 000 000,- Kč

Konečný zůstatek k 31. 12. 2005 1 665 370,- Kč

c) Fond odměn

FOND ODMĚN							
Stav k 1.1.	Tvorba	Plán	Skut.	Čerpání	Plán	Skut.	Stav k 31.12.
260	Příděl ze zlepš. výsledku hosp.	176	176	Prekročení prostředků na platy			436
	Ostatní						
	Celkem tvorba	1 76	1 76	Celkem čerpání	0	0	

Zpráva o činnosti příspěvkové organizace Zoo Brno v roce 2005

Počáteční zůstatek k 1.1. 2005	259 166,- Kč
Tvorba:	
Příděl ze zlepšeného výsledku hospodaření z roku 2003	176 000,- Kč
Čerpání	0 Kč
Konečný zůstatek k 31. 12. 2005	435 166,- Kč
Fond odměn nemá zřízený zvláštní bankovní účet a je plně krytý z běžného účtu.	

d) FKSP

FKSP							
Stav k 1.1.	Tvorba	Plán	Skut.	Čerpání	Plán	Skut.	Stav k 31.12.
344	Příděl do fondu na vrub nákladů	380	369	Úhrada potřeb zaměstnanců	414	328	388
	Příděl ze zlepš. výsledku hosp.						
	Ostatní	3	3				
	Celkem tvorba	383	372	Celkem čerpání	414	328	

Počáteční zůstatek k 1. 1. 2005	344 461,- Kč
Tvorba:	
Příděl do fondu na vrub nákladů	369 007,- Kč
Příspěvek na opravy Jihlávky	2 930,- Kč
Celkem zdroje	371 937,- Kč

Čerpání:	
- Rekreční středisko Jihlávka	6 516,- Kč
- Penzijní připojištění (příspěvek)	26 100,- Kč
- tábory dětí (příspěvek)	3 800,- Kč
- rekreace (příspěvek)	49 074,- Kč
- obědy zaměstnanců (příspěvek)	85 652,- Kč
- peněžní dary zaměstnancům	14 500,- Kč
- věcné dary	5 500,- Kč
- kulturní a sportovní akce	33 132,- Kč
- vitamíny	9 200,- Kč
- vodní lázeň (závodní stravování)	95 152,- Kč
Celkem čerpání	328 626,- Kč

Konečný zůstatek k 31. 12. 2005	387 772,- Kč
---------------------------------	--------------

Tvorba a čerpání prostředků tohoto fondu se řídí dle vyhlášky o FKSP č. 114/2002 Sb., kolektivní smlouvou a vlastním plánem.

Fond kulturních a sociálních potřeb má zřízen zvláštní bankovní účet a je plně krytý.

V. Kontrolní činnost

1. Roční plán kontrolní činnosti

V návaznosti na zákon č. 320/2001 Sb. o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů, v platném znění a Vyhlášku č. 416/2004 Sb., kterou se provádí zákon č. 320/2001 Sb. je v Zoologické zahradě města Brna, příspěvkové organizaci zpracován plán interního auditu.

Plán interního auditu pro rok 2005:

- studium
- audit funkčnosti a vazeb organizačního řádu
- kontrola majetku – shoda fyzické a účetní evidence
- audit neuhrazených daňových dokladů
- kontrola poskytnutých dotací na krmiva a jejich čerpání
- audit vybraných investičních akcí
- kontrola dohod o provedení práce
- kontrola útvaru dopravy (doklady související s provozem vozidel)
- kontrola soukromých telefonních hovorů
- audit vnitřního kontrolního systému z pohledu Zákona č. 320/2001 Sb. o finanční kontrole
- následné kontroly
- mimořádné audity

2. Vyhodnocení plánu kontrolní činnosti prováděné organizací za předchozí rok

a) zhodnocení výsledků řídicí kontroly podle § 26 a 27 zákona o finanční kontrole

- v roce 2005 byla řídicí kontrola v Zoologické zahradě města Brna, příspěvkové organizaci (dále jen ZOO Brno) zajišťována Příkazem ředitele č. 7/2004.
- v návaznosti na organizační řád ZOO Brno jsou stanoveni příkazci operací a jejich zástupci. Jedná se o vedoucí úseků, vedoucí útvarů, případně o pověřené pracovníky. Funkce správce rozpočtu je sloučena s funkcí hlavní účetní a vykonává ji vedoucí ekonomického úseku.
- v souladu s plánem interního auditu byla provedena kontrola realizace řídicí kontroly ve všech fázích:
  - 1) Namátkově byly zkontrolovány záznamy o provedené předběžné řídicí kontrole u přijatých faktur (únor 2005). Nebyly zjištěny nedostatky.
  - 2) Namátkově byly zkontrolovány záznamy o provedené předběžné řídicí kontrole po vzniku nároku / závazku u příjmových a výdajových pokladních dokladů (listopad 2005). Nebyly zjištěny nedostatky.
  - 3) Namátkově zkontrolovány „Písemné záznamy o kontrolní činnosti před schválením závazku nebo uplatněním nároku (Žádosti o nákup / službu). Všechny předložené požadavky obsahovaly podpisy oprávněných osob. Nebyly zjištěny nedostatky.
  - 4) Namátkově zkontrolováno, zda je prováděna kontrolní činnost před schválením závazku (Objednávky technického úseku 2005). Nebyly zjištěny nedostatky.
  - 5) Namátkově zkontrolováno provádění kontrolní činnosti před schválením závazku nebo uplatněním nároku (smlouvy – doba neurčitá 2005). Nebyly zjištěny nedostatky.
  - 6) Přibližná a následná řídicí kontrola je v ZOO Brno zajišťována vedoucími zaměstnanci jednotlivých

úseků. O provedené kontrole vyhotovují „Písemný záznam o provedení předběžné / následné řídicí kontroly“. Nebyly zjištěny nedostatky.

b) zhodnocení výsledků interního auditu podle § 28 a 29 zákona o finanční kontrole

V návaznosti na zákon č. 320/2001 Sb. o finanční kontrole je zpracován „Sřrednědobý plán interního auditu pro rok 2004 – 2008“, který vymezuje rámec pro jednotlivé roční plány a byl vypracován podle metodických pokynů Ministerstva financí ČR.

Pro jednotlivé roky je zpracováván „Roční plán interního auditu“. V souladu s ročním plánem interního auditu na období od 1.1.2005 do 31.12.2005, schváleným dne 20.12.2004 ředitelem Zoologické zahrady města Brna, příspěvkové organizace, byly provedeny audity s následujícím zaměřením:

1/2005	Kontrola hmotného a nehmotného majetku
2/2005	Kontrola čerpání dotace z programu „Přispěvek zoologickým zahradám pro rok 2004“
3/2005	Kontrola fyzické a účetní evidence stavu zvířat ZOO Brno
4/2005	Kontrola dokladů souvisejících s investiční akcí Jurta – výběh koně Převalského, úprava terénu a komunikace
5/2005	Kontrola dokladů souvisejících s akcí „Rekonstrukce objektu gepardi“
6/2005	Kontrola telefonních hovorů
7/2005	Kontrola nájemních smluv VUT
8/2005	Funkčnost a vazby organizačního řádu
9/2005	Audit vnitřního kontrolního systému z pohledu Zákona č. 320/2001 Sb. o finanční kontrole

Rovněž byly v roce 2005 provedeny následné kontroly:

- k revizi neuhrazených daňových dokladů
- ke kontrole hmotného a nehmotného majetku
- ke kontrole čerpání dotace z programu „Přispěvek zoologickým zahradám pro rok 2004“
- ke kontrole fyzické a účetní evidence stavu zvířat ZOO Brno

Celkem bylo interním auditorem podáno 18 doporučení ke zlepšení, žádné závažné nedostatky, které by zásadním způsobem ovlivnily činnost příspěvkové organizace zjištěny nebyly.

VI. Informace o výsledku inventarizace majetku a závazků

K 31.12. 2005 byla v souladu s ustanoveními zákona č. 563/91 Sb. o účetnictví ve znění pozdějších změn a dodatků a podle Směrnice č. 14/2005 O inventarizaci majetku a závazků a jejich příloh provedena řádná inventarizace majetku, závazků a pohledávek Zoologické zahrady města Brna, příspěvkové organizace.

Instruktaž k inventarizacím byla provedena dne 14.11. 2005. Všichni členové UIK a předsedové DIK byli přítomni. Na instruktaži byly zodpovězeny všechny dotazy a stanoveny postupy a data plnění inventur.

Pro velký rozsah majetku byla inventarizace provedena dílčími inventarizačními komisemi.

Dílčí inventarizační komise:

- a) *Inventarizace hmotného a nehmotného majetku v používání ZOO, SAV a VUT (DHM, DNM, DDHM, DDNM, umělecká díla DM vedený na podrozvahových účtech, trvalé porosty, kromě rekreačního střediska Jihlávka).* Inventarizace byla provedena fyzickým zjištěním a následně porovnána s účetní evidencí. Fyzický stav souhlasí se stavem účetním.
- b) *Inventarizace hmotného majetku v používání (DHM, DNM, DDHM, majetek vedený na podrozvahových účtech) – rekreační středisko Jihlávka.* Inventarizace byla provedena fyzickým zjištěním a následně porovnána s účetní evidencí k 31.12.2005. Rozdíl k 31. 12. 2005 byl vyčíslen a doúčtován.
- c) *Inventarizace pozemků k.ú. Bystrc, k.ú. Kníničky a k.ú. Jihlávka:*
Inventarizace pozemků byla prováděna poprvé (pozemky byly zařazeny do evidence ZOO na základě protokolu č. 6). V průběhu inventarizace byla provedena identifikace jednotlivých parcel, přiřazení konkrétních objektů k parcelním číslům pozemků a pro přehlednou orientaci zapsání názvů inventarizačních a evidenčních čísel objektů do katastrální mapy.
Zjištěné nedostatky byly projednány s OŽP MMB a zúčtovány v průběhu roční účetní závěrky.
- d) *Inventarizace skladů (materiál restaurace, krmivo, ryby a krmivo SAV, technický materiál, ostatní zásoby materiálu) kromě skladu CO.* Inventarizace byla prováděna fyzickým zjištěním a následně porovnána s účetní evidencí.

Zjištěny byly následující rozdíly:

● sklad krmiv

- ořechy	- 1,0 kg	vysychání
- seno	- 7,7 q	vysychání, rozdrobení
- slunečnice černá	- 1 kg	vysychání
- Konvit Neo	- 1 kg	protržený obal
- anýz	- 0,05 kg	protržený obal
- sláma	- 0,25 q	vysychání, rozdrobení
- kaše mléčná	- 8 ks	omylem dvakrát přijato na sklad
- proso	+ 0,50 kg	dodáno dodavatelem

Vzniklé rozdíly + 5,03 Kč, – 2 601,23 Kč a – 479,- Kč

byly proúčtovány před ukončením roční závěrky.

● sklad technického materiálu

- hadr na zem	+ 2 ks	záměna s houbou na nádobí
- prachovka	+ 1 ks	dodáno v orig.balení dodavatelem
- chemoprán	+ 1 ks	chyba při výdeji
- houba na nádobí	- 2 ks	záměna s hadrem na zem
- pytel zatahovací	- 1 ks	proříznutí při manipulaci
- štětec plochý	- 1 ks	zlomení při manipulaci
- stříkačka na hadici	- 1 ks	poškození při manipulaci

Vzniklé rozdíly + 157,65 Kč a – 217,33 Kč byly proúčtovány před ukončením roční závěrky.

- sklad ochranné oděvy
  - rukavice pracovní - 1 pár chyba při výdeji

Vzniklý rozdíl – 11,03 Kč byl proúčtován před ukončením roční závěrky.

- sklad elektromateriál
  - baterie 23AE 12 V -1 ks vyteklá baterie

Vzniklý rozdíl ve výši –17,35 Kč byl proúčtován před ukončením roční závěrky.

- sklad TM dílny
  - jekl 40x40x2 - 2 kg prořezání materiálu
  - trubka 82,5/6,3m - 4 m prořezání materiálu
  - ocel čtvercová - 2 kg prořezání materiálu
  - jekl 20x20x2 - 2 kg prořezání materiálu
  - jekl 30x30x3 - 2 kg prořezání materiálu
  - jekl 50x30x2 - 3 kg prořezání materiálu
  - pletivo200/ZN - 2 m prořezání materiálu
  - ocel kruhová 25 mm + 2 kg prořezání materiálu
  - ocel U 20x20x2 + 4 kg prořezání materiálu
  - trubka konstr.38x2 + 1 m prořezání materiálu
  - desky 2,3/12-400 + 0,02 m³ prořezání materiálu

Vzhledem k tomu, že výdeje jsou prováděny v metrech, dochází k těmto malým rozdílům (přepočít metrů na kilogramy).

Vzniklý rozdíl – 615,66 Kč a + 201,17 Kč byl proúčtován před ukončením roční závěrky.

- sklad čistících prostředků
  - fixinela - 1 ks záměna s čističem odpadů
  - čistič odpadů + 1 ks záměna s fixinelou

Vzniklé rozdíly + 36,- Kč a – 24,51 Kč byly proúčtovány před ukončením roční závěrky.

e) *Inventarizace zvířat v ZOO a ryb na SAV* byla prováděna fyzickou kontrolou stavu zvířat a ryb. Zjištěný fyzický stav souhlasí s účetní evidencí.

f) *Inventarizace zboží (UP, zboží občerstvení, restaurace, obaly).* Inventarizace byla prováděna fyzickou kontrolou a následně byl zjištěný stav srovnán s účetní evidencí.

Zjištěny byly následující rozdíly:

- sklad Upomínkových předmětů
  - žeton - 1 ks nefunkční
  - baterie alkalická - 3 ks vyteklý obsah

Zpráva o činnosti příspěvkové organizace Zoo Brno v roce 2005

- bublifuk	- 3 ks	vyteklý obsah
- zapichovátko	- 2 ks	přelomení při manipulaci
- přívěšek zvíře	- 1 ks	ulomená část při manipulaci
- samolepka 6,-	+ 9 ks	dodáno z tiskárny
- samolepka 10,-	+ 11 ks	dodáno z tiskárny
- plakát	+ 8 ks	dodáno z tiskárny

Vzniklé rozdíly + 148,92 Kč a – 124,62 Kč byly proúčtovány před ukončením roční závěrky.

● sklad občerstvení

- cukr hygiena	- 5 ks	protržený obal
- horká čokoláda	- 5 ks	protržený obal
- víno bílé, červené	- 0,8 l	zkažený obsah
- čaj	+ 2 ks	přebytek v originálním balení
- oplatky	+ 2 ks	přebytek v originálním balení
- kelímek 0,3 l	+ 7 ks	přebytek v originálním balení
- kelímek 0,5 l	+ 6 ks	přebytek v originálním balení
- miska	+ 5 ks	přebytek v originálním balení
- vidlička, nůž	+ 10 ks	přebytek v originálním balení
- tácek papír	+ 10 ks	přebytek v originálním balení
- kapucíněk	+ 8 ks	chyba při výdeji

Vzniklé rozdíly + 34,55 Kč a –33,36 Kč byly proúčtovány před ukončením roční závěrky.

g) *Inventarizace finančního majetku (pokladní hotovost Kč, valutová pokladna, ceniny)*. Inventury pokladní hotovosti byly prováděny průběžně i během roku v souladu s příslušnými ustanoveními zákona č. 563/91 Sb. o účetnictví. Fyzický stav k 31.12.2005 souhlasí se stavem účetním. Zůstatky poštovních známek, koliků a cenin rovněž souhlasí se stavem účetním.

h) *Inventarizace knihovny ZOO a SMP*. Inventarizace byla provedena fyzickým zjištěním v období do 5.12.2005 a následně porovnána s účetní evidencí. Kontrola byla provedena:

- fyzickou kontrolou všech svazků v knihovnách, srovnáním přírůstkových seznamů publikací, časopisů, videokazet a CD ROMů
- porovnáním kartotečních lístků a výpůjčních karet se skutečným stavem
- fyzickou kontrolou svazků uložených v příručních knihovnách zaměstnanců ZOO

Komise neshledala žádné závady, fyzický stav k 31.12.2005 souhlasí s evidencí knih v knihovně.

i) *Dokladová inventarizace zůstatků účtů (peníze na cestě, závazky, pohledávky, běžný účet, podúčet, účet FKSP, zálohy, zúčtování sociálních a zdravotních dávek, půjčky atd.)*. Inventura byla provedena dokladově a je doložena rozpisem podle jednotlivých způsobů. Zůstatky účtů souhlasí s účetní evidencí.

**Zoologická zahrada města Brna,
příspěvková organizace**

(zřizovatel: Statutární město Brno)

U Zoologické zahrady 46

635 00 Brno

tel.: 546 432 311

fax: 546 210 000

e-mail: zoo@zoobrna.cz

www.zoobrna.cz

Otevírací doba

listopad až únor 9 – 16 hod.

březen a říjen 9 – 17 hod.

duben až září 9 – 18 hod.

Vstupné:

dospělí 60,- Kč

rodinné vstupné (2 dospělí, 3 děti) 150,- Kč

důchodci, děti do 15 let, studenti 30,- Kč

děti do 3 let zdarma

Výroční zpráva Zoo Brno, 2005

- Vydává: Zoologická zahrada města Brna
- Editor: Eduard Stuchlík
- DTP: Grafické studio Bronislava Bursáková, Brno
- Fotografie: Eduard Stuchlík (pokud není uvedeno jinak)
- Tisk: Grafex, spol. s r. o., Adamov
- Náklad: 1500 kusů
- První strana obálky: kůň Převalského (*Equus przewalskii*), foto Eduard Stuchlík
Čtvrtá strana obálky: sovice krahujová (*Sumia ulula*), foto Eduard Stuchlík

© Zoologická zahrada města Brna – NEPRODEJNÉ